

Proleterce DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

Haziran 2009 Sayı: 6

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Gün boş umutlara kapılma günü değil;

Bir yanda Kürt sorununa “çözüm” yaygaraları, diğer yanda artan operasyonlar, basılan kurumlar, sendikalar... Bir yanda af söylentileri, diğer yanda DTP yöneticilerine gözaltı, milletvekillerine soruşturma, sendikacılara tutuklama...

Egemen sınıfların demokrasi anlayışı nasılsa, sözde barış çabaları da böyledir. Demokrasi şampiyonluğu yaptıkları dönemlerde, baskı ve şiddet, faşist yasa ve uygulamalar ne denli artıyorsa, “barış” yaygarası yaptıklarında da savaş o kadar tırmanıyor. Esasında estirecekleri terörün üzerine atılan bir şal oluyor “demokrasi”, “barış”, “kardeşlik” nutukları... Tıpkı şairin dediği gibi:

“Gelecekleri kapkara / Dilleri yumuşak / Yalanları güzel ve ak / Girdiler dünyamıza alkışlanarak... / Onlar da barış dediler bizim gibi / Kardeşlik dediler- sevgi dediler / Hatta kurşun yağmuru akşamlara karşı / Yalnızca gül ve güvercin dediler / Sonra defne dallarıyla tutuşturup ateşleri / Güvercinleri pişirmeden yediler”

Öldürülmeden önce Hrant Dink de “güvercin tedirginliği”nden söz etmişti. Fakat tüm iyimserliği ile “güvercinlere dokunulmayacağı”nı düşünmüştü. Ne yazık ki öyle olmadı... “Barış”, “kardeşlik” diye diye ne çok katliam yapıldı bu ülkede, ne canlar yitirildi...

Bugün de öyle bir kesitten geçiyoruz. Kimse yaratılmak istenen bu iyimser havaya, boş umutlara kapılmasın! Onların “barışı”, daha fazla kan ve gözyaşı demektir. İşkence, tutuklama, katliam demektir... “Çözüm” diye sunulanlar ise, kırıntı bile denilemeyecek ve esasında fiilen elde edilmiş kazanımlardır. Bir fiçi dolusu katrana, bir parmak bal koyunca, tadı değişir mi? Faşizm, hangi maskeyi takarsa taksın, onun o kanlı, çirkin yüzü kaybolur mu?

Sayfa 2’de sürüyor

GÜN MÜCADELE GÜNÜDÜR!

Gün boş umutlara kapılma değil; GÜN MÜCADELE GÜNÜDÜR!

Öncesi bir yana, son bir aydaki gelişmeler, bunu bir kez daha kanıtlamış durumdadır. Gün geçmiyor ki, bir kitle örgütü basılsın, gözaltı ve tutuklamalar olmasın... KESK merkezine yapılan baskın, onlarca üyesinin gözaltına alınması ve tutuklanmaları, bunun son örneği oldu. Fakat KESK üyelerinin bu saldırı karşısındaki tutumu, izlenmesi gereken yolu da gösterdi. Ülkenin dört bir yanından yükselen eylemlerle, emekçi memurlar, hem sendikalarına, hem de gözaltına alınan arkadaşlarına sahip çıktılar.

* * *

Kürt sorununa “çözüm” yaygaraları arasında, Irak’ın Kürt bölgesinden Türkiye’ye, oradan da Avrupa’ya gidecek olan petrol boru hattının açılışı yapıldı, şaşıaali törenlerle... Yıllardır üzerine çalıştıkları Kerkük-Ceyhan boru hattı, faaliyete geçirilmiş oldu böylece...

“Çözüm” yaygarasının neden bu dönem koparıldığı da, daha net biçimde anlaşıldı. ABD’nin Rusya’ya karşı geliştirdiği bu hat, Ortadoğu petrolleri üzerinde hakimiyet savaşının önemli bir parçasıydı. Ve petrol tekelleri, boru hattının geçtiği güzergahta, güvenliğin eksiksiz sağlanmasını istiyordu. Bu güzergah da boydan boya Kürdistan’dan geçiyordu. Bu durum Türkiye’nin hem Irak Kürt yönetimiyle, hem de kendi içindeki Kürtlerle ilişkilerini hal yoluna koymasını gerektiriyordu. ABD’nin yıllardır Türkiye’ye dayattığı da buydu. Boş yere Irak’a gelmemişlerdi. Türkiye de üzerine düşeni yapmıyordu artık.

Son aylarda Irak Kürt yönetimiyle ilişkilerin düzelmesinde, bu durumun önemli bir payı vardır. “Aşiret reisi” diye küçümsenen Barzani ve Talabani ile şimdilerde “al gülüm ver gülüm” diyalogu yaşanıyor. CHP Genel Başkanı Baykal bile, Talabani ile görüşmekten “büyük mutluluk duyacağını” söylüyor.

Fakat sadece Irak Kürt yönetimiyle iyi ilişkiler yetmiyor. Ülkedeki Kürtleri de bir şekilde yatıştırmak gerekiyor. O yüzden geneltürmayından medyasına, hükümetten muhalefetine hepsi, Kürt sorununa “çözüm” yollarını sıralıyorlar arka arkaya... Yani mesele Cem Yılmaz’ın eski reklam filmindeki gibi “tamamen duygusal(!)” Dillerde “barış”, “kardeşlik” tiratları atılırken, gözler Amerikan dolarlarıyla dönmüş vaziyette. Onları ilgilendiren tek şey, ceplerinin ne kadar şişeceği!

Milliyetçiliğin, aslında burjuvazinin pazar sorununun ideolojik kılıfı olduğu, her yeni gelişmeyle birlikte gözler önüne seriliyor. Bunlardan biri de Suriye sınırındaki mayınların temizlenmesi oldu. İki Kıbrıs büyüklüğünde olduğu söylenen mayınlı toprakların İsraili tekellere 44 yıl-

lığına verilmesi, egemenlerin milliyetçilik söylemlerinin sahtekarlığını da ortaya koydu.

Kürt köylülerinin topraklarına el konularak mayınlanan sınır bölgesi, şimdi “organik tarım” yapılacağı iddiasıyla yabancı tekellere peşkeş çekiliyor. Tabi orada “organik tarım” mı, yoksa başka bir şey mi yapılacağı da bilinmiyor. Ancak ne amaçla olursa olsun, bir ülkenin topraklarının, -hem de sınır bölgesinde- başka devletlerin tekeline verilmesi, o dillerinden düşürmedikleri “ulus devlet”, “tek millet, tek dil, tek bayrak” teranelerinin ne kadar demagogik olduğunu; gerçekte “dinlerinin imanlarının para” haline geldiğini gösteriyor.

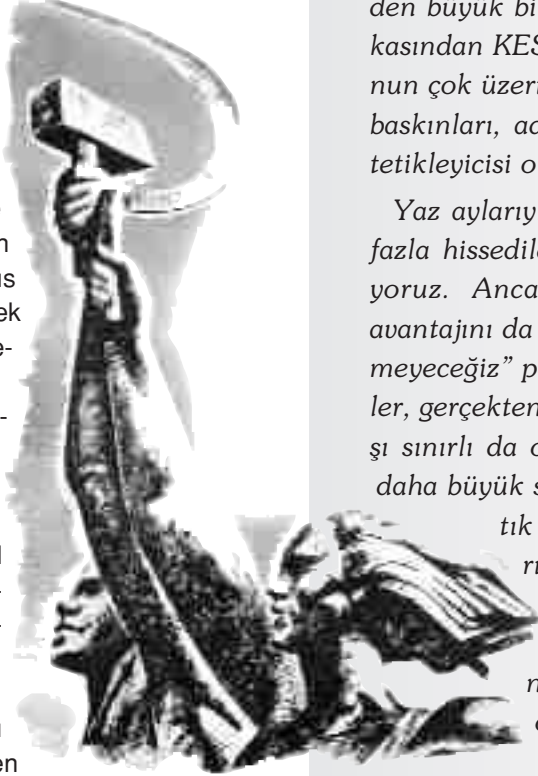
Buna tepki, asıl olarak emekçi halkımızdan, devrimci-demokrat kurumlardan geldi. Kürt köylüleri, gaspedilen topraklarını geri istediler. Yeniden “toprak reformu” tartışılmaya başlandı. Bu tepkiler üzerine AKP hükümeti, hazırladığı tasarıyı şimdilik geri çekti.

* * *

Ülke topraklarını emperyalist tekellere peşkeş çekenler, krizin yükünü de işçi ve emekçilerin sırtına yıkmaya çalışıyorlar. Çıkardıkları yasalarla, patronların önünü daha fazla düzlerken, olası isyanları şimdiden önlemeye hedefliyorlar. Emperyalist kurumların “sosyal patlama” uyarısıyla “terörle mücadele” kapsamında arka arkaya yasalar çıkarıyorlar. Fakat tüm yasal engellerine, polis şiddetine rağmen, direnişler sürüyor. İşten atılan işçilerin, evi yıkılan emekçinin, sendikası basılan memurun direnişi, daha militan biçimler olarak yükseliyor.

Haziran’la birlikte direniş ateşi daha da harlanacaktır. 15-16 Haziran, Türkiye işçi sınıfının en şanlı direnişinin tarihidir. Bu büyük işçi eylemini direnişlerle karşılamak, onu en iyi anma biçimidir. Egemenlerin artan saldırılarını püskürtmenin, krizin faturasını burjuvaziye ödetmenin tek yolu da yeni 15-16 Haziranları yaratmaktır.

Şimdi Haziran sıcaklığını, kavganın sıcaklığı ile birleştirme zamanıdır! Umut tacirlerinin maskelerini indirip, mücadeleyi yükseltme zamanıdır!

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Son dönemde devletin her saldırısı, kendisini vuran bir silaha dönüşüyor. 1 Mayısın arkasından yaşadığımız iki olay da benzer bir sonuç doğurdu. Önce İstanbul-Bayramtepe mahallesinde yıkım saldırısına giden polisler, güçlü ve örgütlü bir direnişle karşılaştılar. Direniş sırasında polisin okula attığı gaz bombaları yüzünden büyük bir kitle tepkisiyle karşılaştılar. Arkasından KESK’e dönük saldırılarda, umduğunun çok üzerinde bir tepki ile karşılaştı. KESK baskınları, adeta yeni bir eylemlilik sürecinin tetikleyicisi oldu.

Yaz aylarıyla birlikte krizin etkilerinin daha fazla hissedileceği bir döneme girmiş bulunuyoruz. Ancak süreci önden göğüslemenin avantajını da yaşıyoruz. “Krizin faturasını öde-meyeceğiz” perspektifiyle yükseltelen eylemler, gerçekten de burjuvazinin saldırılarına karşı sınırlı da olsa bir barikat kurmayı başardı, daha büyük saldırıların önünü aldı. Bugün artık işten atılan işçilerin, yıkım saldırısıyla karşılaşan gecekondu semtlerinin direnişe geçmesi (son örnek Sultanbeyli’de yıkıma direnenlerin otobanı trafiğe kesmesi oldu), kendisinden önceki direnişlerden öğrenmesi olağan bir durum oldu. Kriz karşısında en büyük gücümüz, eylemli kitle hareketi olacaktır.

Dergimizin sayfalarında gündemdeki konulara ilişkin değerlendirmelerimizi bulabilirsiniz. Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

6. sayıda

3	Kürt sorununda çözüm arayışları
4	İtirafılar
5	Katliamın ardındaki gerçekler
6	Bayramtepe’de yıkım saldırısı
7	KESK’lilere polis operasyonu
8	Direniş derslerini kuşanalım
9	ATV-Sabah grevinde 100. gün
10	Kent AŞ işçileri direnişte
11	Meha’da direniş kazandı
12	Fransa’da patronlar rehin alınıyor
13	Avrupa’da krize karşı eylemler
14	İşsizliğe karşı mücadele
16	Başarmanın yolu
18	Tarımda mayınlar patlıyor
19	Yeni biyolojik silah; domuz gribi
20	Tamil kaplanlarının yenilgisi
21	Nepal’de kritik süreç
22	“Engelli” olan sistemdir
23	19 Haziran 1953; Rosenberglarin idamı
24	15-16 Haziran direnişi yol gösteriyor
24	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
25	1 Mayıstan aldığımız güçle, krize karşı mücadeleye

Son aylarda bir “Kürt açılımı”, “Kürt sorununun çözümü”dür gidiyor. Yerel seçim öncesi başlayan bu furya, son günlerde daha da yükseldi. Cumhurbaşkanından, başbakanına, CHP’den, Genelkurmay’a herkes, kendi “Kürt çözümü”nü sıralıyor arka arkaya... “Tarihi bir fırsat”tan, bu “fırsat”ın heba edilmemesinden dem vuruluyor... Öyle bir hava estiriliyor ki, sorun çözüldü çözülecek...

Fakat aynı günlerde DTP’nin yöneticileri gözaltına alınıyor, tutuklanıyor... DTP milletvekilleri hakkında soruşturmalar başlatılıyor, yeniden “dokunulmazlıkları” tartışmaya açılıyor... Sınırötesi ve sınıriçi operasyonlar, kitle gösterilerine vahşice saldırılar devam ediyor... Özel tim polislerinin dipçikleri, Kürt çocukları-

Kürt sorununda “iyi şeyler olacağı”na dair bir hava estirildi.

29 Mart seçim sonuçları -özellikle de Kürt bölgesinde- AKP’ye hezimet yaşatınca, Kürt konferansı da bilinmeyen bir tarihe ertelendi. Ardından DTP operasyonunu başladı. Diyarbakır başta olmak üzere tüm Türkiye’de DTP yöneticileri gözaltına alındı, tutuklandı. Abdullah Gül’ün “güzel şeyler olacak” sözü de alay konusu haline geldi. Fakat Gül, Mayıs ayında bir kez daha “güzel şeyler olacak” dedi ve bu kez bu sözünün altını biraz daha açtı: *“İster terör, ister güneydoğu, ister Kürt meselesi deyin, bu Türkiye’nin en önemli meselesidir ve mutlaka halledilmelidir.”* Kürt sorununda devletin çeşitli kademeleri arasında ilk kez uyumun sağlandığını belirttikten sonra, bu durumu, *“tarihi bir*

türk’ten alıntılar yaparak “Türk halkı” yerine “Türkiye halkı”nı kullanmış, yanı sıra ilk kez “üst kimlik/alt kimlik” terimlerine yer vermişti. Bu açıklamaya büyük bir önem atfedilerek, **devletin tüm kademelerinde “çözüm” konusunda bir mutabakata varıldığı düşüncesi daha da pekiştirildi.** Bu sırada görev süresi tamamlanan MİT müsteşarı Emre Taner’in süresi 6 ay uzatıldı. Irak’taki Kürt yönetimiyle yakın ilişkileri sürdüren Taner’in görev süresinin uzatılması da, bu konudaki kararlılığın bir göstergesi olarak sunuldu.

Ve son atak CHP’den geldi. Başbakan Erdoğan’ın CHP lideri Baykal için sıkça söylediği *“Sivas’tan ötesine gidemezler”* sözünü çürütmek istercesine Baykal, Mardin, Urfa gibi Kürt illerine ziyaretler yaptı. Kürt sorunun çözümü konusunda ellerinden geleni yapacaklarının mesajlarını verdi. *“Silahlar sussun, affı da konuşalım”* noktasına kadar geldi.

Nasıl bir “çözüm”

Devletin hemen her kurumu, Kürt sorununun çözümü doğrultusunda konuşmalar yapıyor, sözde projeler üretiyor. Örneğin AKP hükümeti; *“köylere Kürtçe isimlerin geri verilmesi, dağa-taşa yazılan ‘Ne mutlu Türküm diyene’ yazılarının silinmesi, Kürtçenin seçmeli ders olarak okutulması, üniversitelerde ‘Kürt dili ve edebiyatı’ bölümlerinin kurulması”* olarak sıralıyor “Kürt açılımı”nı.

CHP ise, AKP’den daha ileri gidiyor-muş gibi görünerek *“devlet hizmetlerinden yararlanmak için ana dilde dilekçe verme imkanı, genişletilmiş yayın yapma hakkı, ekonomi, sağlık ve eğitimde pozitif ayrımcılık”* diyor. Oysa bunların CHP’nin 20 yıl önce hazırladığı “Kürt raporu”ndan bile geri olduğu ortaya çıkıyor.

Genelkurmay, Kürtlerin kimliklerinin ancak bireysel haklar çerçevesinde tanıyabileceklerini, ulusal bir topluluk olarak tanımalarının TC’nin kuruluş felsefesine aykırı olacağını belirtiyor. Af yerine ise, varolan yasaların esnekleştirilmesini istiyor. Fakat aynı Genelkurmay, 2009 yılının PKK’nin tasfiyesinde en önemli yıl olacağını da belirtiyor. Esasında **Kürt sorununda “çözüm” diye sunulan şeyin gerçek yüzünü de açığa vuruyor: PKK’nin üzerindeki kısıkaçı arttırarak etkisizleştirmek, ağızlara çalınan birkaç parmak bal ile de susturmak!**

Egemen sınıfların üzerinde mutabık oldukları konu; PKK’nin, asıl olarak da gerillanın tasfiyesidir. Aralarında halen süregelen ayrılıklar ise, bunun yol ve yöntemleri üzerinedir. Sözü edilen hak kırım-

Kürt sorununda “çözüm” arayışları

Emperyalistlerin başta Ortadoğu olmak üzere dünyayı yeniden paylaşım kavgasına giriştikleri bu kesitte, Türkiye’de “yeni Osmanlılık” hayalleri yeniden nüksetmiştir. Bu paylaşımından en karlı şekilde çıkmaya çalışan egemen sınıflar, yıllardır başlarını ağrıtan Kürt sorunundan bir biçimde kurtulmak istemektedirler. Obama sonrası Af-Pak’ı (Afganistan-Pakistan) öne çıkarmak zorunda kalan Amerika, Irak’tan kademeli çekilişinde Türkiye’ye yeni olanaklar sunmuştur. Bu da en başta Kuzey Irak’taki Kürt yönetimiyle iyi ilişkileri gerektirmektedir. Başta Kerkük-Yumurtalık boru hattı olmak üzere ekonomik çıkarları da Türkiye’nin Kürt sorununu kendi tarzınca çözmeyi şart kılmaktadır.

nın kafasına inip inip kalkıyor, tüm Kürtlerin kafalarını daha çocukken ezmek istercesine... Polise taş atmaktan tutuklanan çocuklar hakkında, toplam 290 yıllık hapis cezaları isteniyor...

Bir yanda “Kürt açılımı”, “Kürt çözümü” sözleri uçuşurken, diğer yanda Kürt halkına ve onun temsilcilerine dönük baskı ve saldırıların biri bitmeden diğer başlıyor. Bu iki tablo yan yana konduğunda, “açılım”, “çözüm”, “fırsat” denilen şeyin, ne menem bir şey olduğu, bu sözlerle neyi kastettikleri daha iyi anlaşılır.

Öyleyse bunca gürültü neden? İddia edildiği gibi, Kürt sorununda devletin tüm kurumları arasında bir “uyum” sağlandı mı? İç ve dış koşullar, gerçekten böyle bir “fırsatı” sunuyor mu?

Kürt sorununda hızlanan süreç

Önce cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Kürt meselesini kast ederek *“güzel şeyler olacak”* dedi. Yerel seçimler öncesi, İran ziyareti sırasında sarf etti bu sözleri. Aynı günlerde Nisan ayında yapılması planlanan Kürt Konferansı’nda PKK’ye silah bırakma çağrısı yapılacağı ve bu konferansa Türkiye’nin de gözlemci olarak katılabileceği belirtildi. Medyanın da katkılarıyla

fırsat” olarak nitelendirdi.

Aynı günlerde Milliyet gazetesi yazarı Hasan Cemal, Kandil dağı’na girerek *“PKK’nin 1 numarası”* dediği Murat Karayılan ile görüştü. Bu görüşme, günlerce gazetede yayınlandı. Karayılan, Öcalan’ın yakalanmasının ardından PKK’deki “paradigma değişikliği”ni bir kez daha anlattı. Silahların susması, kültürel hakların verilmesi, affın gerçekleşmesi gibi, uzun bir süredir dillendirdikleri talepleri yineledi. Fakat sanki bu sözler ilk kez duyuluyormuş gibi, burjuva kalemşorlar tarafından iyice şişirildi, Hasan Cemal’in çok büyük bir gazetecilik yaptığı övgüleri eşliğinde... Röportajın, AKP hükümeti tarafından da büyük bir dikkatle izlendiği anlaşıldı. İçişleri Bakanı Beşir Atalay, Hasan Cemal’in röportajını *“dikkatle izlediklerini ve not aldıklarını”* söyleyerek **ilk kez PKK’yi muhatap alan bir yaklaşım sergiledi.** Abdullah Gül ve Erdoğan’ın Hasan Cemal’le görüşecekleri söylendi. Böylece Hasan Cemal’in salt gazetecilik olsun diye Kandil’e gitmediği, bir planın parçası olduğu daha net biçimde ortaya çıktı.

Genelkurmay başkanı İlker Başbuğ, 14 Nisanda yaptığı konuşmada, Ata-

tılarının ne düzeyde olacağı ve hangi koşullar altında verileceğidir.

Bugün sözkonusu ayrılıklar, daha tali duruma düşmüş olabilir. Ortaklaştıkları noktaları öne çıkarmaktadırlar. Bu da Kürt ulusal hareketinin şu ya da bu şekilde bastırılmasıdır. Fakat 25 yıldır bunu başarabilmiş değillerdir. Bu kesitte de başaramazlarsa, çatlaklar yeniden derinleşecek, herkes suçu birbirinin üzerine atacaktır.

Egemenlerin “çözüm” zamanlaması

“Çözüm” diye piyasaya sürülenlerin, Kürt halkının yıllardır verdikleri mücadele ile zaten fiilen kazandıkları haklar olduğu ortadadır. Öcalan’ın yakalanmasının ardından ideolojik-siyasal olarak iyice geriye düşen PKK’nin ileri sürdüğü talepleri karşılamaktan bile uzaktır. “Demokratik özerklik” diye tanımladıkları, yerel yönetimler yasasında değişik ile “bölgesel özerklik”, yanı sıra Kürtlerin varlığının kabulü ve bunun anayasal güvence altına alınmasıdır ki, devletin “çözümü”nde bunlara yer yoktur.

İşin daha önemli yanı şudur: **PKK yönetimi taleplerini en geri noktaya çekse, af karşılığında silahlarını bıraksalar bile, Kürt sorununu varlığını korumaya devam edecektir.** “Çözüm” diye sunulanların Kürt sorununu çözmeyeceği ve bu sorun varolduğu sürece, yeni isyanların kaçınılmaz olduğu tarihsel olarak kanıtlanmıştır.

Hal böyleyken “çözüm” yaygarasının amacı nedir?

Emperyalistlerin başta Ortadoğu olmak üzere dünyayı yeniden paylaşım kavgasına giriştikleri bu kesitte, **Türkiye’de “yeni Osmanlılık” hayalleri yeniden nüksetmiştir.** Bu paylaşımdan en karlı şekilde çıkmaya çalışan egemen sınıflar, yıllardır başlarını ağrıtan Kürt sorunundan bir biçimde kurtulmak istemektedirler. Obama sonrası Af-Pak’ı (Afganistan-Pakistan) öne çıkarmak zorunda kalan Amerika, Irak’tan kademeli çekilişinde Türkiye’ye yeni olanaklar sunmuştur. Bu da en başta Kuzey Irak’taki Kürt yönetimiyle iyi ilişkileri gerektirmektedir. **Başta Kerkük-Yumurtalık boru hattı olmak üzere ekonomik çıkarları da Türkiye’nin Kürt sorununu kendi tarzınca çözmeyi şart kılmaktadır.**

Öte yandan tüm dünyayı saran ekonomik kriz ve onun Türkiye’ye etkileri, **egemenlerin “sosyal patlama” korkusunu arttırmıştır.** Devam eden Kürt ulusal mücadelesine, işçi ve emekçilerin sınıfsal mücadelesinin de eklenmesi, en büyük korkularındır. Bunun tedbirlerini bugünden almaya çalışmakta, yeni yasa ve düzenlemelerle krizin faturasını halka ödetirken, baskı ve şiddeti arttırmaktadırlar.

Dışta ve içteki bu iki temel gelişme, egemen sınıfları Kürt sorunun çözümü için yeni atraksiyonları yapmaya zorunlu kılmıştır. Fakat bu durum, ne aralarındaki çelişki ve çatlağın bittiği anlamına gelir; ne de “çözüm” diye sunduklarıyla Kürt sorununu gerçekten çözebileceklerinin...

Ulusal ve sosyal kurtuluş için...

Emperyalist-kapitalist sistem, ulusal sorun çözemez. Aksine ulusal boğazlaşmaları arttırıp, bin bir parçaya bölmektedir. **Burjuvazinin ilerici rolünü yitirmesiyle birlikte “ulusal sorun” bir devrim sorunu haline gelmiştir.** Kürt sorununun çözümü de bu şekilde olacaktır.

Kültürel hak kırıntıları, bırakalım bu sorunun çözümünü, pansuman etkisi bile yapmaz. Kürt halkının yıllardır verdiği mücadele ile ulaştığı düzey de “çözüm” diye sunulan bu kırıntıların çok üzerindedir.

Emperyalist savaş ve kriz ortamında, ulusal mücadele ile sınıfsal mücadelenin birleşmesinin zemini çok daha güçlenmiş durumdadır. Emperyalizmi ve işbirlikçilerini, “çözüm” seferberliğine iten de asıl bu korkudur. Onların korkulu rüyasını gerçeğe dönüştürmek, onların “çözümü” yerine, kendi çözümümüzü dayatmaktan geçer. Bu da ulusal ve sosyal kurtuluş için devrim ve sosyalizm mücadelesini yükseltmeyi gerektirir. İşçi ve emekçilerin olduğu kadar, ezilen halkların da tek çözüm yolu budur.

İtirafklar..İtirafklar...

Kürt sorununun “çözümü” üzerine demeçler, projeler arka arkaya sıralanırken, itirafklar da gelmeye başladı.

Eski genelkurmay başkanı **Yaşar Büyükanıt**, katıldığı bir televizyon programında, *“TSK’nın tümünü de Kandil’e sevk etseniz sonuç alamazsınız”* diyordu.

O Büyükanıt ki, genelkurmay başkanı iken, Kuzey Irak’a (Güney Kürdistan) sınırötesi operasyon başladığı zaman, PKK kamplarını *“BBG evi gibi izlediklerini”* söylemiş, kim bilir kaçınıcı kez *“terörün belini kırdık”* nakaratına o da katılmıştı. ABD’nin icazetiyle yaptıkları operasyonu, yine ABD’nin talimatıyla bir haftada bitirmişler, uğradıkları ağır yenilgiyi ise bu sözlerle bastırmaya çalışmıştı.

Hasan Cemal’in Milliyet’te yayınlanan “Kuzey Irak Notları” yazı dizisinde, bakın bu operasyon nasıl anlatılıyor: *“PKK’ya bazı açılardan özellikle KDP tarafından baskı uygulanıyor bölgede. Ancak bu baskının bir sınırı var. Bir ölçünün ötesine gitmek güç. Özellikle Türkiye’nin geçen şubat ayındaki kara operasyonu, Kuzey Irak’ta PKK’nin imajını parlatmış. ‘Sizin topraklarınızı biz koruduk, sizin için de biz çarpıştık’ propagandası halk arasında tutmuş. Bir gözlemci şöyle dedi: Türkiye’nin askeri operasyonu, PKK’nin bölgede yeniden küllerinden doğmasına yol açtı.”* (Milliyet, 8 Mayıs 2009)

Büyükanıt da öncelleri gibi ancak emekli olunca bu gerçeği itiraf ediyor. Görevdeyken onca yağıp gürlemesinin ardından şimdi *“TSK’nın tümünü de Kandil’e sevk etseniz sonuç alamazsınız”* diyor.

Bu aynı zamanda, halkla bütünleşmiş haklı bir davanın yenilmezliğinin de kabulü oluyor. Sadece Büyükanıt değil, kimi köşe yazarları da bu gerçeği teslim etmek zorunda kalıyorlar. Bunların içinde **Ege Cansen**, çok net ifadelerle, oldukça çarpıcı biçimde anlatıyor durumu.

“PKK maalesef hem siyasi, hem de yenilmezliği kabul ettirerek bir bakıma askeri cephede de TC’yi yenmiştir... TC azmini kaybetmiştir. Esasen barış anlaşmaları hep böyle zamanlarda yapılır. İki tarafın da davasını sürdürme ümidi devam ediyorsa, barış olmaz. Taraflardan biri davasından vazgeçmişse vakit tamamdır. Türkiye, yorgundur. Suçluluk kompleksi içine itilmiştir. ‘Ne olaksa olsun yeter ki terör bitsin’ deme noktasına gelmiştir. Zaten terörün amacı da karşı tarafı bu noktaya getirmektir. Hiçbir terör örgütü, terör olsun diye terör eylemi yapmaz. Amaç her zaman siyasidir. Bu şartlar altında ‘ümit veren’ müzakerenin gündemini örgüt belirleyecektir.” (20 Mayıs 2009 Ege Cansen, Hürriyet)

TC’nin hem siyasi, hem askeri olarak yenildiğini teslim etmenin yanı sıra, “te-

rör” diye adlandırdıkları, devrimci şiddetin meşruluğu ve elde ettiği sonuçların itirafı bakımından da önemlidir bu tespitler. *“Silahlı mücadele ile bir yere varılamaz”* nakaratının iflasıdır. Köşe yazarları bile artık bu durumu ortaya koymak zorunda hissetmektedirler kendilerini. Onlardan biri de Hasan Pulur’dur.

Hasan Pulur, Milliyet’teki köşesinde, önce Ege Cansen’den yukarıda aktardığımız alıntıya geniş biçimde yer vermiş ve yazısını şöyle noktalamıştır:

“Hala ‘terörle bir yere varılmaz’ safstasında ısrarlı mısınız? Terörle bir yere varılır, varılan yer gizli kapalı da değildir. Bundan sonra da açık ve seçik olacaktır. Diyeceksiniz ki ‘biz laik cumhuriyetçiler bunları hazmedemeyiz.’ Ederiz, ederiz. Mademki demokrasi var, madem milletin demokratik meclisi var, milletin temsilcilerinin hazmettiğini kim hazzedemez ki! Siz siz olun midenizi sağlam tutun!” (Hasan Pulur, 22 Mayıs 2009 Milliyet)

Ege Cansen de, Hasan Pulur da, Kürt sorununda “çözüm” furyasından rahatsız olanların sözcüsüdür. Onlar, Kürtlere hak kırıntılarını bile çok gören, bunu bölünmenin ilk aşaması sayan kesimlerin haleti ruhiyetisini yansıtmaktadırlar. Buna karşın, bu katı şovenler bile, gelinek noktada bazı gerçekleri itiraf etmek ve bunları “hazmetmek”le karşı karşıya kalmıştır.

Hasan Cemal de Kandil’de Murat Karayalçın’la yaptığı röportajda, PKK’nin gerilediği noktadan aldığı cesaretle, konuyu “silahlı mücadeleye” getirip soruyor: *“PKK 1984’te Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla silahlı mücadele başlatmamış olsaydı, bu kadar kan ve gözyaşı akmamış olsaydı, Kürt siyasal hareketi barışçı yöntemlerle bugün çok daha güçlü olmaz mıydı?”* Ne var ki beklediği yanıtı alamıyor. Karayılan; *“Hayır olmazdı”* diyor. *“Unutmayın bir zamanlar evde bile Kürtçe konuşmak yasaktı. İnsanlar kendi evinde bile Kürtçe konuşmaya korkardı. Silahlı isyan büyük yıkıntılara, üzüntülere yol açtı ama bu süreçtir, Kürt gerçeğini Türkiye’de sahneye çıkaran...”*

Bu cevap üzerine Hasan Cemal’in ne bir yorumu, ne de karşı sorusu oluyor. Ona da bu yalın gerçeğin karşısında susmak kalıyor. Ve hemen diğer sorularına geçiyor...

Generallerinden, köşe yazarlarına, şimdi bu gerçeği itiraf etme ve “hazmetme” zamanıdır. *“Silahlı mücadele ile bir şey elde edilemez”* nakaratıyla artık çocukları bile kandıramazlar. Kürt sorununun “çözümü” konusunda ortaya atılan onca sis bombası arasında, belki de tek kayda geçen nokta, bu gerçeğin bu kadar net biçimde ortaya konulması olmuştur.

Murat Karayılan

Katliamın ardındaki gerçekler...

Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Bilge köyünde bir nişan törenine düzenlenen silahlı baskının yankıları halen sürüyor. Mayıs ayı başında, bir korucu köyü olan Bilge Köyü'ne, yine korucu olan bir grup tarafından el bombaları ve uzun namlulu silahlarla ateş açılmış, 6'sı çocuk 16'sı kadın toplam 44 kişi ölmüştü.

Burjuva basın, olayı önce "Terörist baskını" olara verdi, sonra "Töre katliamı" ağırlık kazandı. İkisini bir arada kullanıp "Törist" manşeti atanlar da vardı. Başta başbakan Erdoğan olmak üzere devletin üst düzey yetkilileri de, olayı "töre" ya da "cehalet" şeklinde açıkladılar.

Oysa gerçekler çok farklıydı. Her zamanki gibi "töre", "cehalet" yakıştırmalarıyla üstü kapatılacak gibi de değildi. Bölgede bir suç makinesi haline gelmiş olan korucuların, -çoğu kez devletin resmi kurumlarının da bilgisi ve onayıyla- gerçekleştirdikleri katliamlardan biriydi.

Provokasyon bu kez tutmadı

Korucuların gerçekleştirdiği bu **katliam, daha önce yaptıkları gibi yine PKK'nin üzerine atılabaktı**. Hesapları buydu. Fakat bu hesap, erken bozuldu. Çünkü katliamdan sağ kurtulanlar vardı ve kimlerin ateş açtığını görmüşlerdi. Katliamcılarının en büyük hataları, görgü tanığı bırakmaları olmuştu. Yakalandıktan sonra bu gerçeği bizzat kendileri itiraf ettiler.

Katliamdan devletin kolluk güçlerinin de önceden haberdar olduğu, olayın PKK üzerine atılması konusunda anlaştıkları belli oldu. Jandarma Karakolu'nun, köye 15 dakikalık mesafede olmasına ve katliam yaşandığı sırada komşu köylerdeki korucular tarafından haber verilmesine rağmen, jandarmaların olay yerine gelmesi iki saati bulmuştu. Bu durum, katliamdan sonra köye giden TBMM İnsan Hakları Komisyonu tarafından da tespit edildi. Böylece jandarma-korucu ortaklığı ile hazırlanan provokasyon, daha baştan açığa çıkarılmış oldu.

Katliamın tam da PKK'nin 1 Haziran'a kadar eylemsizlik kararı aldığını açıkladığı bir döneme gelmesi, dikkat çekiciydi. Daha önceki ateşkeslerde yaşandığı gibi, bir provokasyonla karşı karşıya kalıncaktı. Ve **ardından başta Kürt halkı olmak üzere tüm emekçiler üzerindeki baskı ve şiddetin dozu iyice arttırılacaktı.**

Şovenizmin yeni demagojisi: Töre

Katliamın PKK ile ilgisi olmadığı açığa çıkınca, geriye bir tek suçlu kalıyordu: Töre! Kürt bölgesinde işlenen her cinayeti, her adli suçu, nasıl "töre", "cehalet" olarak niteliyorlarsa, bu katliama da "töre" diyerek ver yansın ettiler. Böyle göstermek işlerine geliyordu çünkü. Bununla hazırlanan provokasyonun, yıllardır süren koruculuk sisteminin yarattığı sonuçların üstü örtülmüş olacaktı.

Son yıllarda artarak kullanılan "töre", gerçekte Kürt halkını aşağılamanın yeni adıydı. Sanki töre, sadece Kürt halkına özgüymüş, diğer halklar-

da hiç yaşanmıyormuş gibi davranılıyordu. Şoven-milliyetçi yaklaşımın ve Ortadoğu halklarına Batılı emperyalistlerin bakışı olan oryantalizmin bir yansımasıydı bu.

Bilge köyü'nde yaşanan katliamın ardından bu bakışı daha ileri taşıdılar. Bazı köşe yazarları, katliamı tüm Kürt ulusuna mal ederek "barbar Kürtler" diyebildi. Katliamın korucular tarafından yapıldığı ve işin içinde rant kavgası olduğuna dair birçok emare ortadayken, bu yalan ve demagojiye sarılmaktan geri durmadılar. Korucu sistemini yaratan devletin sorgulanması gerekirken, tüm Kürtler hedefe çakıldı ve bir kez daha şovenizm ayyuka çıktı.

Oysa katliamın yapıldığı ilk andan itibaren olaya tanık olanlar, alabalık tesisleri yüzünden aileler arasında husumet oluştuğunu söylediler. Keza "hazine malı" olarak geçen 40 bin dönüm arazinin bölüşümü konusunda da tartışmalar çıktığı belirtildi. Daha sonra aynı köyde kaçak akaryakıt ticareti yapıldığı, bundan elde edilen rantın paylaşılmadığı ortaya çıktı.

Ama daha da önemlisi, ellerinde **devletin verdiği silahlarla tüm halk üzerinde terör estiren bu korucuların, maddi çıkarları için katliam dahil, her tür suçu rahatlıkla işledikleriydi.**

Katliamın ardındaki "koruculuk sistemi"

1986 yılında Özal döneminde devreye sokulan "koruculuk sistemi", "Kürdü Kürde kırdırma" politikasıdır. **Birçok Latin Amerika ülkesinde görülen gerilla hareketine karşı, aynı bölgenin insanlarından paralı askerler (paramiliter güçler) yaratarak, hareketi bastırma yönteminin Türkiye versiyonudur.** '84 yılında Eruh-Şemdinli baskınıyla başlayan Kürt ulusal hareketini, yine Kürtleri kullanarak yok etme düşüncesiyle uygulanmaya sokulmuştur. Ve bugüne kadar korucular, binlerce gerillayı katlettiği gibi, sivil halktan da çok kişiyi öldürmüşlerdir. Sadece son iki yıl içinde sivillere karşı gerçekleştirdikleri saldırıda 61 kişiyi öldürdükleri resmi kayıtlara da geçmiş durumda. Tabii korucuların işledikleri birçok suç, PKK'nin üzerine atıldı ve kirli savaşı meşrulaştırmanın aracı olarak kullanıldı.

O yüzden devlet, "korucu sistemi"ne büyük bir değer biçmektedir. Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, Bilge Köyü'ndeki katliamdan önce 14 Nisan'da yaptığı konuşmada, bir kez daha koruculuk sistemini övmüş ve bu sistemin başarısından söz etmişti. Bugüne dek 1335 korucuyu "şehit" verdiklerini belirttiği konuşmasında, korucuların varlığını, Kürt so-

rununun etnik bir sorun olmadığına delil olarak göstermişti. *"Geçici ve gönüllü köy koruyucularının devletin yanında bu mücadelede yer alması, sorunun bir etnik çatışma olmadığına ve bölücü terör örgütünün bölge halkının desteğini sağlayamadığının çok önemli bir göstergesi."*

Böylece **devletin köy korucularına sadece güvenlik yönüyle değil, ideolojik argüman olarak da ihtiyaç duyduğu anlaşıldı.** O yüzden koruculara "şehitlik" mertebesi verdikleri de... Tabii Bilge Köyü'nde korucular tarafından katledilen korucular "şehit" sayılacak mıydı, bu katliamı gerçekleştirenler "şehit adayı" mıydı, o da ayrı bir trajikomik durum olarak geçti.

Devlete bu kadar hizmetleri geçen koruculara sadece silah değil, bir çok rant kapısı da açıldı. **Köylerinden göçe zorlanan Kürtlerin toprakları ve malları, bu koruculara verildi.** Katliamın gerçekleştiği Bilge Köyü de bu köylerden biriydi. Köyünü '89 yılında terk edip Bursa'ya yerleşen Akyüz ailesi, katliamdan sonra basına yaptıkları açıklamalarda, korucu olmayı reddettikleri için sürgün edildiklerini söylediler. Şimdi Bilge köyü'nde bulunan Çelebi ailesinin, bu köye başka bir yerden getirildiğini ve kendi topraklarına yerleştiklerini belirttiler. Bu arazilerin ve balık tesislerinin altın değerinde olduğunu, korucular arasında bu yüzden sorun yaşanmış olabileceğini de eklediler.

Koruculuk sistemi lağvedilmelidir

Bugün Türkiye'de 35 ilde toplam 70 bin korucu olduğu söyleniyor. **Devlet, bu koruculara yılda 227 trilyon ödüyor.** Korucuların suç dosyası ise oldukça kabarık. 23 yılda cinayetten işkenceye, kaçırma-dan gaspa, silah kaçakçılığından ırza geçmeye, köy yakmadan uyuşturucuya kadar pek çok suça bulaştıkları bildiriliyor. **İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı bir raporda, her üç korucudan birinin suç işlediği ortaya çıktı.** Son 10 yılda 23 bin korucunun işledikleri suçlar ve disiplinsizlikten dolayı işlerine son verildiği saptanmış durumda. Ancak şimdiye kadar bu suçlardan dolayı ciddi bir ceza alan da olmamış.

Bilge Köyü'ndeki katliam, koruculuğa karşı tepkileri de arttırdı. Koruculuğun lağvedilmesi talebi, daha geniş kesimler tarafından güçlü bir şekilde ifade edildi. Fakat gerek AKP hükümeti, gerekse genelkurmay, bildik *"olayın münferit olduğu, tüm korucuların suçlanmaması gerektiği"* nakaratını tutturdular. Öyle ki, katliamdan sonra bazı korucuların işi bıraktıklarını açıklamaları üzerine, karakollara çekilip sorgulandılar. Koruculuğa devam etmeleri için baskıya maruz kaldılar.

Katliamı, Kürt halkının cehaletiyle, töre düşkünlüğü ile açıklamaları da, koruculuk sistemini koruma ve yaşatma çabaları da nfiledir. Mardin'deki insanlık dışı olayın gerçek sorumluları, bu sistemi yaratıcılar ve savunucularıdır. Tüm yalan ve demagojileri, bu gerçeğin üzerini kapatamadı.

Bilge Köyü benzeri yeni olayların bir daha yaşanmaması için, koruculuk sistemi lağvedilmeli, kirli savaşa son verilmelidir.

Bayramtepe'de yıkım saldırısı

14 Mayıs'ta Bayramtepe işçi ve emekçileri, yıkım makinalarının sesine uyandılar. Sabahın 6'sında evlerini yıkmak için mahalleyi ablukaya alan polisler ve yıkım ekiplerine karşı saatlerce direnen halk, yıkımı durdurdu. Sabah 6'da başlayan yıkım savaşları, akşam 18'e kadar sürdü ve yıkım ekiplerinin mahalleden kovulmasıyla son buldu. Barikatlar kurarak direnen halka gaz bombaları ve silahlarla saldıran polis, ilköğretim okuluna da gaz bombaları atmış, yüzlerce çocuğun hastaneye kaldırılmasına neden olmuştu. Hatta evlerin içine gaz bombası atılmış, 6 aylık bir bebek ölümle yüz yüze gelmişti.

Kentsel dönüşüm saldırılarının en yoğun yaşandığı semtlerden biri olan Bayramtepe, bundan önce de birkaç kez bu saldırıları püskürtmüştü. İstanbul'un en dış mahallelerinden biri olan Bayramtepe, kentsel rant hesaplarının odak noktalarından birisi. Bu nedenle özellikle inşaat şirketlerinin iştahını kabartıyor. Olimpiyat stadının hemen yanında olan, önünden otoban geçen Bayrampete, lüks siteler kurmak için elverişli bir bölge. Zaten Bayramtepe'nin gecekondu-larını yıkmak için gelenlerin, hemen yakındaki lüks villalara hiç dokunmaması da bunun göstergesi.

Rantın büyüklüğü yüzünden devletin bu mahalleyi yıkmak, bu topraklara el koymak için kararlı olduğunu bilen halk da, kendi kararlılığını gösteriyor. Yaşam hakkını savunmak için sonuna kadar direniyor. Yıkım öncesinde hazırlık toplantıları düzenleniyor, yıkıma karşı nasıl ve neden mücadele etmesi gerektiği anlatılıyor, mahalle halkı örgütleniyor. Yıkım ekipleri geldiğinde bu kadar derli toplu karşı konulması da bu hazırlıktan kaynaklanıyor. Yıkım ekiplerine ve polislere karşı sadece taşlarla direnen mahallenin, bu kararlılığı ve örnek tutumu, yıkım saldırısıyla karşı karşıya bulunan semtlere de örnek oluşturuyor.

Seçim rüşveti, yıktırmama sözü

Atatürk Olimpiyat stadının yanı başında olan mahalle, 1990'lı yılların ortalarından itibaren gelen yoğun göçle kuruldu. Derme çatma barakalarda yaşayan ve büyük çoğunluğunu Kürt halkının oluşturduğu semtte, yapıların kaçak olduğu söylenmesine rağmen her türlü hizmet veriliyor. Suyundan elektriğine, temizlik vergisinden çöp vergisine her türlü fatura halktan tahsil ediliyor. Mahallede ibadethanelerden okula, hatta karakola kadar herşey mevcut. Hatta ticaret lisesi bile var. Ama belediye meclis kararıyla kentsel dönüşüm (kentsel rant) kapsamına alınıyor ve verilmemiş olan imarlar bahane edilerek yıkılmak isteniyor.

Son seçimlerden önce Küçükçekmece Belediyesine bağlı olan mahalle, şimdi Başakşehir'e bağlanmış durumda. Burada rüşvetle yaptırılan yollar ve kaldırımlar, rüşvetle oturulabilecek bir hale getirilmeye çalışılan evler, kısaca binbir emekle kurulan tüm mahalle yok edilmeye çalışılıyor. Seçimlerden önce oy kaygısıyla yıkımlar durdurulurken, bazı partiler, evlerin yıkılmayacağına dair garantiler verdiler ve halkı kandırmaya çalıştılar. CHP ve SP, bu partilerden ikisi. Ancak seçimler bittikten sonra her şey unutuldu. Burayı yıkmayacağını söyleyen partiler, kent-

sel dönüşüm projesini savunmaya geçtiler. Bu sözlerin oy kaygısından başka bir anlamı olmadığı böylece ortaya çıktı.

Kentsel dönüşüm kapsamında İstanbul'da birçok yer yıkıldı ve yıkılmakla karşı karşıya. Devletin en büyük silahı "sizi ev sahibi yapacağız" oldu. Emekçileri borçlandırarak beton yığını konutlara taşıyorlar. Ancak yoksul gecekondu-larında zorlukla geçinen emekçilerin, hele ki kriz koşullarında konut borçlarını ödeyemeyecekleri ortada. O zaman devlet, onları yeni konutlarından da atmakta tereddüt etmeyecek.

Daha önce bunun sayısız örneği yaşandı. Kağıthane'den, Sulukule'den çıkartılan emekçiler, yeni konutlarının borçlarını ödeyemez hale gelince, büyük bölümü hacizlere uğradı ve evlerinden atıldılar.

Gecekondu mahallelerin prototipi: Bayramtepe

Emekçi semtlerinin kuruluş tarihi ve biçimi, yıkımlar konusunda devleti fazlasıyla tedirgin ediyor. Yoğun göçlerin yaşandığı 1970'li yılların sonunda, İstanbul'da ölümler pahasına kurulan semtler, devrimcilerin önderliğinde gelişen direnişler, düzeni de korkutuyor elbette. Bayramtepe de bugünkü yapısıyla o dönemleri temsil ediyor.

Bayramtepe halkının çoğunluğu, Kürtlerden oluşuyor ve ağırlığı Kürdistan'dan zorla göç ettirilmiş ya da ekonomik zorluklarla gelmiş insanlar. Karadeniz'den gelen Lazlar da mahallede önemli bir ağırlığa sahip. Gençlerin büyük bir kısmı, mahalle içindeki konfeksiyonlarda ya da çevre mahallelerdeki konfeksiyonlarda çalışıyor. Geneli her an işsizlikle karşı karşıya. Fason üretim yapan bu ufak atölyelerde iş bulamayanlar, gittikleri yerlerde ağır sömürü koşullarında çalışmak zorunda kalıyorlar. İşsizlik, en büyük sorunlardan biri. Yukarıda da

belirttiğimiz gibi halktan her türlü para tahsil ediliyor. Para almaya gelince kanuni olan her şey barınma hakkına gelince kaçığa düşüyor.

Mahalle üzerinde estirilen yozlaştırma ve kirlenme saldırısı da başka bir boyut. Uyuşturucu ve silah kaçakçılığı gibi mafyaya özgü yöntemler, gençlere kolay yoldan para kazanma yönüyle cazip geliyor. Bayramtepe halkının örgütlü güç olarak durabilmesi, bunu geriletebilecek tek dayanak noktası.

Altınşehir'deki birkaç mahalle, kentsel dönüşüm saldırısıyla karşı karşıya. Hemen yanibaşında Şahintepesi de aynı koşullarda yaşıyor ve her an yıkım ekipleri onların kapılarına da dayanabilir.

Bayramtepe'nin yaşadığı örneği diğer mahallelere de taşıyabilmek gerekiyor. Çünkü partilerin seçimi öncesinde verdikleri sözler ne olursa olsun, gecekondu mahalleleri bir rant kapısı olmaya ve yıkım saldırılarıyla karşılaşmaya mahkumlar. Sistem barınma sorununu çözemez. Barınma sorununu da halkın örgütlü gücü çözecektir.

'Baran Tursun Davası'nda "caydırıcı" ceza

27 Kasım 2007'de İzmir'de polisin dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle vurularak öldürülen Baran Tursun davasında, katiller yine sembolik cezalarla kurtuldular. Baran Tursun'u vurmak ve öldürmekten yargılanan 11 polisten sadece biri, 2 yıl 1 ay hapis cezasına çarptırılırken, diğerleri beraat ettirildi.

Savunma avukatları, olay tarihinde İçişleri Bakanlığı'nın yayınladığı terör genelgesini bahane etti. Polisin o dönem hassas bir durumda olduğunu belirten avukatlar, olayın Baran Tursun'un durmaması sonucu meydana geldiğini açıkladılar. Yargılanan polislerin suçsuz olduğunu, Baran Tursun'un babası Mehmet Tursun'un oluşturduğu baskıdan kaynaklı yargılandıklarını belirttiler.

Polis memurları hakkında açılan dava ise, adam öldürmekten değil, delilleri karartmaktan oldu. Davanın ilk açıldığı zamanda tutuklanan polis, daha ilk mahkemede serbest bırakıldı. Tursun ailesi üzerinde polisin baskıları da yoğunlaştı. Ancak mücadelelerini değişik eylemlerle sürdüren baba Mehmet Tursun, verilen cezanın sembolik olduğunu söyledi.

Mahkeme heyeti ise verdiği komik cezayı, caydırıcı olması için ertelediğini açıkladı. Bilindiği gibi polise "dur" ihtarına uymayanı vurma talimatı verildikten sonra, 20'den fazla ölüm meydana gelmişti. Sokak ortasında işkence olayları daha da yaygınlaştı ve polisler iyice pervasızlaştı. Baran Tursun, Çağdaş Gemik ve birçok isim, "dur" ihtarına uymadığı bahanesiyle öldürüldüler.

Devlet, her zaman olduğu gibi katilleri ve işkencecileri korumaya devam ediyor, edecek. Verdikleri göstermelik cezalar ise, tıpkı polislerin ifade ettiği gibi, gerçekte kamuoyu baskısından kaynaklanıyor. Bu baskı olmadığında, polisler de hiçbir ceza çıkmıyor, hatta terfi alıyorlar.

Bugün için sembolik ve göstermelik cezalarla kurtuluyor olabilirler. Hak ettiği cezayı almaları, işçilerin ve emekçilerin örgütlü bir güç haline gelmesiyle, hesap sorma bilincine erişmesiyle olacaktır.

KESK'lilere polis operasyonu**“Sokakta kurduk, sokakta kazanacağız”**

Polisin, 28 Mayıs tarihinde düzenlediği operasyonda, hedefte KESK yöneticileri ve üyeleri vardı. İzmir merkezli olarak başlayan operasyonla, Ankara ve İstanbul'da içinde olmak üzere, çeşitli illerden 28 KESK üyesi ve yöneticisi gözaltına alındı. Operasyon kapsamında, birçok KESK şubesine de polis baskını gerçekleştirildi, aramalar yapıldı.

Devlet, baskınları “PKK operasyonu”nun devamı” olarak açıkladı. Oysa bu baskınlar, öncelikle kamu emekçilerinin örgütlülüğüne ve mücadelesine dönük olarak yapılmıştı. Başta öğretmenler olmak üzere KESK üye ve yöneticileri gözaltına alındı, sendikalara polis baskınları gerçekleştirildi ve aramalar yapıldı. Böylece sadece gözaltına alınanlar değil, genel olarak KESK üyesi kamu emekçileri üzerinde bir terör estirildi, korku ve güvensizlik ortamı yaratılmaya çalışıldı.

KESK, '90'lı yılların başlarında, kamu emekçilerinin sendikalaşma mücadelesinde doğmuştu. Örgütlenme hakkı olmayan kamu emekçileri, militan eylemler, büyük direnişler, sayısız saldırı ve gözaltılarla dolu bir mücadelenin sonucunda bu hakkı elde etmişlerdi. KESK'in oluşumundaki en büyük unsur, taşıdığı devrimci geleneklerdi.

KESK'in kuruluşunu engelleyemeyen devlet, onun karşısına devletin “memur” sendikalarını çıkardı. Yıllar yılı kamu işyerlerinde, KESK'in örgütlenme faaliyetleri sabote etmek, faşist Kamu-Sen'i öne çıkarıp etkisizleştirmek için sayısız siyasi-pratik saldırılar gerçekleştirdi. Bu saldırılarda kullandığı argümanlardan biri de KESK'lilerin Kürt ve PKK'li olduğu demagogisiydi. KESK'in temel varlık nedeni olan, mücadelesinin sınıfsal niteliğini unutturmak için, ırkçı-şoven bir bombardıman gerçekleştirdi.

Şimdi bunu bir adım daha ileriye götürüyor ve PKK'li oldukları gerekçesiyle, KESK'lileri gözaltına alıyorlar. Böylece

kamu emekçilerini, sendikası-ndan koparmak, korku ve güvensizlik duyarak uzaklaştırmak amacını güdüyorlar.

Krizin etkilerinin giderek daha şiddetli hissedilmeye başladığı günümüzde, kitlelerin tepkileri bü-

yüyor, eylemleri militanlaşıyor. 2009 Taksim 1 Mayısı bunun en somut göstergelerinden biri oldu. Taksim çevresinde, yüzlerce KESK üyesi, polisin saldırılarına, gaz bombalarına, estirdiği teröre rağmen, saatlerce direnişi sürdürdüler. Krize karşı gerçekleşen Ankara ve İstanbul mitinglerine kitlesel katılımı sağladılar.

Krizin faturasını ödememenin tek yolu, burjuvazinin karşısına örgütlü bir güçle çıkmaktır. Özellikle devrimci gele-neklere sahip olan sendikalara dönük devlet saldırılarına karşı, topyekun bir karşı koyuş gerçekleştirmek, sendikal örgütlülüğe sahip çıkmak, bu koşullarda çok daha yaşamsal bir hal almıştır.

KESK'li kamu emekçileri de bu bilinçle, yöneticilerine ve üyelerine dönük saldırılara, ülkenin dört bir yanında yükselttikleri eylemlerle sahip çıktılar. Saldırının arkasından KESK'in aldığı “acil eylem kararı” doğrultusunda, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, Diyarbakır, Bolu, Eskişehir, Artvin, Samsun, Mersin, Manisa, Antakya, Gaziantep'te eylemler gerçekleştirildi.

Eylemlerde genel olarak “KESK'e dokunma” dövizleri taşınırken, “Sokakta kurduk, sokakta kazanacağız” sloganları öne çıktı. Yapılan eylemlerde, polis bari-katları karşısında da militan bir tutum sergilendi. Ankara'da Kızılay-Ziya Gökalp Caddesinin işgal edilerek 3 saat boyunca oturma eylemi yapılması, İstanbul-İstiklal Caddesinde 4 saatlik eylem ve oturma eylemi yapılması, Bursa'da 1,5 saatlik eylemin arkasından polisin barikatı kaldırarak yürüyüşe izin vermek zorunda kalması, öne çıkan eylemler oldu.

KESK gerçekten de sokaklarda, militan bir mücadele hattıyla kuruldu. Bugün de kamu emekçilerinin sendikal güçlerini korumaları, kriz nedeniyle artan saldırıları püskürtebilmeleri, yeniden sokaklara çıkmaktan geçiyor.

**Kamu TİS'leri grev aşamasında
Şimdi eylem zamanı**

Türk-İş ile hükümet arasında süren, 300 bin kamu işçisini kapsayan TİS görüşmelerinde, anlaşmaya varılamadı. Türk-İş Mali Sekreteri Ergün Atalay tarafından yapılan açıklamada, TİS'lerin grev aşamasına geldiği belirtildi.

Hükümet tarafından herhangi bir ücret talafuz edilmezken, Türk-İş, ücretlere yüzde 20 oranında zam istiyor. Fakat görüşmelerinin hangi maddelerde tıkanıdığına dair Türk-İş tarafından bir açıklama yapılmadı. Bu durum, işçilerin kaygılarını ve tepkilerini arttırdı. Yeni bir satışla karşılaşmanın korkusunu yaşıyorlar. Türk-İş'in sessiz kalmasını, kapalı kapılar ardında TİS'i satmış olduklarına yoralar artıyor. En hafifinden esnek çalışma biçimlerini kabul etmelerine bağlıyorlar.

İşçiler, Türk-İş'in bu tavrına karşı tepkilerini eylemlere dökmeye başladılar. Başta Petrol-İş olmak üzere Türk-İş'e bağlı sendikalar, Ankara'da kitlesel eylem yaptılar. Petrol-İş, örgütlüğü bulunduğu bütün yerlerde iki kez, bir saatlik iş durdurma eylemi gerçekleştirdi. Yapılan eylemlerde, hükümetin TİS'leri tıkama ve oyalama tavrına olduğu kadar, Türk-İş'in suskunluğunu da tepkiler dile getirildi, uyarılar yapıldı. Ayrıca Türk-İş'in patronlarla barebar "pazara çık" kampanyasına katılmadıklarını belirttiler, bunun işçi ve emekçilerle alay etmek olduğunu söylediler.

Kamu TİS'leri oldukça önemlidir. Hele günümüz kriz koşullarında, önemi daha da artmaktadır. Çünkü bu TİS'ler, kamu emekçileri ve kamu dışında çalışanlar açısından da bir emsal niteliği taşımaktadır. Ayrıca kamu işçilerinin üretimdeki konumlanışından dolayı, sınıf mücadelesindeki yeri de farklıdır. Dolayısıyla TİS'lerin imzalanma biçimi, mücadelenin bundan sonraki seyrini belirlemek açısından önemli olacaktır.

Kamu işçilerinin eylemlere başlamış olması, iyi bir gelişme olmakla birlikte, şu haliyle oldukça yetersiz. Eylemler, Ankara ile sınırlı kalmamalı, bütün illere yayılmalıdır. Ayrıca Petrol-İş'in bir saatlik iş durdurma eylemi, tam gün iş durdurma eylemlerine doğru yükseltilmelidir. Sokak eylemleri, meclise ve AKP binasının önlerine taşınmalı, dayanışma eylemleri büyütülmelidir.

KESK, bu eylemlerde daha aktif rol almalı ve kitlesel katılmalıdır. Çünkü kamu TİS'leri, KESK üyelerini de yakından ilgilendirmektedir. Ağustos ayında kamu emekçileri için de toplu görüşme maratonu başlayacaktır. Kamu TİS'leri, onlar için emsal oluşturmaktadır.

Şimdi eylemleri büyütmenin zamanıdır. Sokağın dilinin hükmünü göstermenin zamanı...

E-Kart'ta 4 işçi daha atıldı

16 Haziran'da direnişlerinin birinci yılını geride bırakacak olan E-Kart işçilerine, patronun saldırıları sürüyor. Geçen yıl, Basın-İş'te örgütlendikleri için işçileri işten atan E Kart patronu, sendika istemediğini her fırsatta belirtiyor ve bunu hayata geçiriyor.

Son olarak 28 Mayıs'ta Basın-İş üyesi olan 4 işçi daha işten atıldı. İşten atılan işçiler akşama kadar fabrikayı terk etmezken, basın açıklamasıyla bu durum protesto ettiler. Türk-İş'e bağlı sendikaların üye ve yöneticileri, çeşitli kitle örgütleri, bu eyleme destek verdiler. Eylemde konuşmacılar, patronların kendi burjuva yasalarını bile hiçe sayarak örgütlenme özgürlüğüne saldırdıklarını açıkladı.

16 Haziran'da, direnişin yıldönümünde, E Kart işçileri İstanbul Levent'teki Kanyon önünde bir eylem gerçekleştirecekler. Saat 19'da başlayacak eyleme, Türk-İş'e bağlı şubeler ve yurtdışından sendikacılar da katılım sağlayacaklarını açıkladılar.

MEHA, Gürsaş, Mersin Limanı... DİRENİŞ DERSLERİNİ KUŞANALIM!

Kapitalizmin içine girdiği ekonomik krizle birlikte, işçi ve emekçilerin eylem ve direnişleri çoğalıyor. Farklı farklı işkollarında yaşanan bu direnişlerde, bir yılı geride bırakanlar oldu. Bazıları ise, daha kısa sürede sonlandı. Hatta günübirlik başlayıp biten eylem ve direnişler oldu. Biten direnişlerin bazılarında hiç bir şey elde edilmezken, kazanımla sonuçlanan direnişler de vardı.

Uzun süren direnişlerin neredeyse hepsi, ağır çalışma koşullarına, düşük ücretlere karşı sendikalarda örgütlenenlerdi. E-Kart, Desa, Sinter, IBM işçileri, sendikalaştıkları için işten atıldılar ve direnişlerine uzun zamandır devam ediyorlar. Ne var ki, direnişe ilk başladığı günlerdeki canlılığını yitirmiş, asıl olarak hukuki sürece endekslenmiş durumdalar. Bu durum, direnişlere olan ilgiyi, destek ve dayanışmayı da olumsuz yönde etkiliyor. İçlerinde Emine Aslan şahsında DESA direnişi, diğerlerine göre daha yoğun bir ilgiyi, sempatiyi üzerinde topluyor.

Sendikalaştıklarından dolayı işten atılan Mersin liman işçilerinin kararlı, militan eylemleri, işçilerin çoğunun sendikalı olarak işe geri dönmeleriyle sona erdi. Geride kalanların ise, işe alınmaları için protokol imzalandı.

Daha kısa sürede sonuçlanan direnişlerin çoğu ise, içeride birikmiş maaş ve kıdem tazminatları verilmeden işten atılan, bunları almak için direnişe geçen işçilerden oluşuyor. Yakın zamanda sonuçlanan MEHA direnişi, verilmeyen kıdem tazminatların ve maaşların büyük bir kısmı alınarak sonlandı. Daha önce de kıdem ve maaşları için eyleme geçen UNO Çuval işçileri, paralarının bir kısmını alarak direnişlerini sonlandırmışlardı. Gürsaş işçileri ise, maddi olarak hiçbir şey elde edemeden direnişlerini bitirdiler.

Elbette her direnişin sınıf mücadelesine kattığı olumluluklarla beraber, eksiklikleri de var. Olumlulukları ve eksiklikleriyle, bütün direnişlerden çıkarılması gereken dersler bulunuyor. Yeni direnişlerin kazanımla bitmesi, bu derslerle kuşanmaktan geçiyor.

İç örgütlülük

Her şeyin başı da sonu da örgütlülüktür. Eğer bir yerde iç örgütlülük sağlam örülmemişse ya da eylem içerisinde bunu gidermek için gerekli adımlar atılmamışsa, başarı şansı yoktur. Tersten ifade edersek; **iç örgütlülük ne denli sağlam örülmüşse, başarı şansı o kadar yüksektir.**

İç örgütlülüğün sağlamlığını getiren de öncünün kendisidir. Sendikal bürokrasiye bırakılan önderliklerin akıbeti ortadadır. Dolayısıyla **direnişlerin sınıf rotasında ilerlemesi ve kazanımla sonuçlanmasında, devrimci bir önderliğin rolü belirleyicidir.** Böyle bir önderliğin olmadığı direnişlerin de kazanımla sonuçlanması mümkündür, fakat bu kazanım, daha çok ekonomik temelde olur. Öncülerin kararlı-

Direnişlerin öğrettiği dersleri iyi özümsemek gerekir. Bunların başında, iç örgütlülüğün sağlam örülmesi, patronları ve devleti rahatsız eden militan mücadele hattı, işgal ve üretimi durdurma biçimlerinin hayata geçirilmesi, dayanışma örneklerinin arttırılması gelmektedir. Direniş pratiklerinin gösterdiği olumlulukların ve eksikliklerin derslerini kuşanarak kavgayı daha ileri taşımamız!

lığı, hedefteki ısrarı ve siyasi öngörüsü, tayin edici önemdedir.

"İç örgütlülüğü sağlam öremedik" diyor Gürsaş işçisi. Bu, sadece Gürsaş direnişinde değil, daha önce biten ve süren direnişlerde de ortaya çıkan bir gerçektir. Tabi ki bu, her direnişe farklı bir şekilde yansımaktadır. Sendikacılar, kendi inisiyatiflerine aldıkları direnişlerde, bir komite oluşturmak yerine, kendilerine memurvari uyan işçilerle yürümeyi tercih ediyorlar. Daha önce oluşan işyeri komiteleri varsa, onu da işlevsizleştiriyorlar. İşçiler, kendisini bu direnişin sorumlusu, sahibi, öncüsü olarak görmeyen, sendikaların ağzına bakan bir konuma itiliyor. "Her şeyi sendika başkanı yapıyor", "Başkan ne derse onu yapıyoruz", "sendikamız gerekli mercilere başvuru yaptı" diyorlar.

Hal böyle olunca, bırakalım tabanda iç örgütlülüğü sağlamlaştırmayı, komitenin, yani öncünün sağlamlığından bile bahsedilemez oluyor. Devrimcilerin örgütlediği direnişlerde de sendikacılar, ya devrimcilerin ayağını kaydırmaya çalışıyor, ya da direnişi kendi başına bırakıyor. "Direnişe başladığımız günlerde, patronlarla değil, daha çok sendikayla kavgaya etmek zorunda kaldık. Kendimizi kabul ettirmek gibi bir derdimiz oldu sendikaya" diyor Gürsaş işçisi. "Sendika bizimle ilgilenmedi, bizi yalnız bıraktı" diyor başkası. Gürsaş, Sinter'in hemen yüz metre yakınında. Sinter'le yakından ilgilenen sendika, Gürsaş'ı umursamıyor.

Sendikalarla ilişkiler sözkonusu olduğunda, iki büyük handikap ortaya çıkıyor. Bir taraftan **sendikalar bugün büyük oranda gerici ve reformist yöneticilerin elinde. Bu durumlarından dolayı direnişleri geriye çeken bir rol oynuyorlar.** Bu yönlerini eleştirmek gerekiyor. Diğer taraftan, sendikalara dönük eleştiriler, patronlar tarafından kötüye kullanılabiliyor. Sendikal örgütlülüğü sabote etmek

için işçilere "sendika sizi sömürüyor, yöneticileri sefahat içinde yaşıyor" diyebiliyor. Burada **sendikaların sınıfın temel örgütlenme araçlarından biri olduğunu unutmadan hareket etmek gerekiyor.** Bu nedenle en başta sendikacılarla sendikaların ayrımını yapabilmeliyiz. İşçileri sendikal örgütlenmeden uzaklaştırmadan, sendikacılar üzerinde bir basınç oluşturmak ve daha işlevli hale getirmek amacıyla eleştirmek en doğru yöntemdir. Zaten **taban örgütülüğü devrimci bir temelde güçlendiği oranda, sendikalar da hem direnişi hem de kendilerine dönük eleştirileri dikkate almak zorunda kalmaktadırlar.** Direnişin büyüklüğü, yarattığı yankılar, sendikacıları ilgilenmek zorunda bırakır.

Tabi ki, oturmuş bir iç örgütlülük üzerinden direnişe geçmenin getirileri daha fazla olur. Ama her zaman bunu yapmak mümkün olmayabilir. Hele ki kriz koşullarında, her gün yüzlerce işçinin işten atıldığı, sabah işe gittiğinde işyerinin kapalı, makinelerin da kaçırılmış olduğunu gördüğü günümüzde, direnişe başlamak için iç örgütlülüğün oluşması beklenemez. Direniş içerisinde de iç örgütlülüğü oluşturmak, sağlamlaştırmak olasıdır. Nitekim MEHA işçilerinin durumu böyledir. Aniden işten atılma ile karşı karşıya kalan MEHA işçileri, direnişe geçtiler, iç örgütlülüğünü de direniş içerisinde pekiştirdiler. MEHA işçilerinin, en başta da öncülerinin kararlı duruşu, hedefe ulaşmada taşıdıkları inanç, direnişteki dağılmanın önünü aldı, kazanmayı getirdi. Keza Mersin Limanı direnişinde de, direnişteki işçilerle içerde çalışanların birbirlerine bağlı olması, geri de olsa bir iç örgütlülüğe sahip olmaları, asıl olarak da kararlı ve militan duruşları, direnişin kazanımla sonuçlanmasını getirdi.

Militan mücadele hattı

Mücadele giderek şiddetleniyor. Mücadele biçimleri de militan olmak zorunda. Mesela Avrupa'da özellikle Fransa'da işçiler, patronları, müdürleri rehin alma eylemleri yaptılar, haklarını da elde ettiler. Türkiye'de de bir iki yerde yapıldı fakat arkası gelmedi. Oysa kriz döneminde en etkili ve isabetli eylem biçimi oldu. Yine işgal de yaptırım gücü yüksek bir eylem biçimidir. Yer yer devreye sokulsa da, sendikacıların araya girmesiyle sonlandırıldı.

Ülkemizde kriz sonrası en yaygın mücadele biçimi, fabrika önü direnişler ve basın açıklamaları oldu. Fabrika önü direnişler, mücadelenin ayrılmaz parçalarıdır. **Üretim yeri direniş yeri olmalıdır aynı zamanda.** Ama direnişin uzun sürmesi ve bu sürecin pasif eylemlerle geçirilmesi, direnişte çözülme ve kırılmalar yaratmaktadır. "Ekonomik sıkıyağaçtan dolayı direnişi sürdüremedik" diyor Gürsaş işçisi. "Geçim sıkıntısından dolayı direnişte azalma oldu" diyor Sinter işçileri.

Direnişin uzunluğu, ekonomik sıkıntıyı arttırır. Bekleme, çözölmeyi ve kırılmayı getirir. O zaman

süreci kısaltmanın yol ve yöntemleri devreye sokulmalıdır. **Kapı önünde direniş sürerken, içeride üretim devam ediyorsa, bu patronu rahatsız etmez.** Sürecin uzaması, onların işine de gelir. "Eve ekmek alamayan, kirasını veremeyen işçi, direnişi ne kadar sürdürür" düşüncesiyle hareket eder. İşçilerin en güçlü silahı, üretimi durdurmaktır. Bu başarılamazsa, kazanım elde etmek çok daha zorlaşır. Gürsaş, Sinter ve daha birçok kapı önü direnişlerinde, içeride üretim devam etmiştir. Ayrıca patronlar, kendi bünyesinde taşeron şirketler kurarak başka yerlerde bu taşeron şirketler üzerinden sistemini kurup üretimi sürdürmektedirler. Veya MEHA'da olduğu gibi hile hurdayla iflas gösterip makinaları başkalarına (bu başkaları da genelde akrabaları olur) haciz ettirmek, makinaları kaçırarak üretime başka yerde devam etmek gibi yöntemlere başvurmaktadırlar.

İçeride üretimi durdurmak, makinaların kaçırılmasını engellemek yeni işçi alımına izin vermemek... Yapılması gereken bunlardır. Mersin liman işçilerine kazandıran da grev kırıcılarını fabrikaya sokmamak için ölümüne direnmeleri olmuştur. Yine MEHA işçilerinin her mitinge, etkinliğe ve diğer direnişteki işçilerle dayanışma ziyaretlerine gitmeleri, direnişlerini her yere taşımaları iyi bir örnektir. Hatta patronun mahallesine, namaz kıldığı camiye bile giderek direnişlerini anlatmaları önemlidir. Ama daha belirleyici olan, eylemlerini fason firmadan çıkarıp ana firmaya, bir emperyalist tekel olan LC Waikiki mağazalarına taşımış olmalarıdır.

Üretimi durdurmak kadar, satışı engellemek de, patronları rahatsız eder. '90'ların başlarında Paşabahçe işçilerinin pratiğe soktukları bu biçim, başarıyla çıkılan eylem biçimlerinden biri olmuştur. DESA direnişine destek için kadın platformunun Emine Aslan'la beraber her Cumartesi DESA mağazasının önünde teşhir eylemi yapması da bu benzer bir biçimdir. Fakat mağaza önü eylemi tek başına yeterli değildir, eylem mağaza içerisine de taşınmalıdır. Üretimi ve satışı engelleyen, patronlara sürekli rahatsızlık veren mücadele biçimleri, kazanmayı getirmektedir.

Yaşayarak öğrenmek

Hiçbir eğitim, direniş kadar öğretici olmaz. Direniş yeri, en iyi okuldur.

Direnişten önce işten eve giden, ev işlerinden başka hiçbir şeyle ilgili olmayan MEHA'lı kadın işçiler, direnişle birlikte bir farklılaşma yaşadılar. Kendilerine güvenleri arttı.

İş ve evden başka, kavgayı, fedakarlığı, paylaşmayı öğrendiler. Devreye soktukları biçimlerle, direnişlerini patronun mahallesine, ana firmanın mağazasının içerisine kadar taşıdılar. Önce utanıp sıkılarak anlattılar direnişlerini. Bu kavgada yalnız olmadıklarını gördüler. Büyük bir ailenin, bir sınıfın parçası olduklarını anladılar. Direnişlerinin haklılığına ve meşruluğuna inançları pekişti.

MEHA işçileri (kriz koşullarını da hesaba katarsak) birikmiş paraların hepsini almasalar da, hem maddi olarak somut kazanım elde ettiler, hem de kapalı kabuklarını kırarak bilinçlerinde bir farklılaşma yaratıldılar. Diğer yandan Gürsaş işçileri somut bir şey kazanamadılar ama çoğunun bilinçlerinde sıçrama oldu, sınıf bilinci edindiler. Bunu bir Gürsaş işçisi şöyle ifade ediyor: "Direniş bizim için çok eğitici oldu. Milliyetçi düşüncede bir arkadaşımız, direniş içerisinde dönüşüm yaşadı, şimdi devrimci düşüncelere sahip. Başka bir fabrikada işe girsem de orayı örgütlemek için girerim."

Militan eylemleriyle grev kırıcılarını fabrikaya sokmayan Mersin liman işçileri, patronun gözünü korkutmayı başardılar. İşçilerin çoğunun sendikalı olarak işe girmesi, kendi içerisinde önemli bir kazanım. Ama işçilerin hepsinin işe geri alınmaması da ciddi bir eksiklik. İmzalanan protokolün pek fazla hükmü olmaz. Patron bu protokole uymaz, günü geldiğinde uzatmaya çalışır. O yüzden işi protokole bırakmadan, fiilen çözmek gerekir.

Ambarlı liman işçilerinin geçen seneki direnişi hafızalardadır. Sendikal faaliyetten dolayı işten atmalara karşı topyekün işbirakma eylemi yaptılar. Kapı önünde sürdürdükleri direnişlerini, sendikanın yönlendirmesiyle çalıştıkları alana kilometrelerce uzakta bulunan sendika şubesine taşıdılar. İlk kırılmayı burada yaşadılar. Sonra yine sendikanın yönlendirmesiyle işçilerin yarısı işbaşı yaptı. Direniş, böylece sessiz-sedasız sönülmüdü.

Mersin liman işçileri, tam da patronu köşeye sıkıştırmışken, ısrarlı ve kararlı bir duruşla bütün işçilerin işe geri dönmelerini sağlayabilirlerdi. Bu eksikliğine rağmen, işçilerin çoğunun sendikalı olarak işe geri dönmeleri, hem kendilerinin hem de sınıfın bir kazanımı olmuştur.

* * *

Direnişlerin öğrettiği dersleri iyi özümsemek gerekir. Bunların başında, iş örgütüllüğün sağlam örülmesi, patronları ve devleti rahatsız eden militan mücadele hattı, işgal ve üretimi durdurma biçimlerinin hayata geçirilmesi, dayanışma örneklerinin artırılması gelmektedir.

Direniş pratiklerinin gösterdiği olumlulukların ve eksikliklerin derslerini kuşanarak kavgayı daha ileri taşımamız! 'Sınıfa karşı sınıf' perspektifi ile direnişleri büyütmeli, işçi ve emekçilerin sınıf bilincini geliştirmeliyiz! **Her direniş yerini bir okula dönüştürmeli, militan eylem biçimleriyle patronları köşeye sıkıştırmayı başarmalıyız!**

Krizin faturasını burjuvaziye ödetmek ancak bu şekilde mümkün olacaktır.

ATV-Sabah işçileri, 23 Mayıs'ta yaptıkları eylemle grevlerinin 100. gününü geride bıraktılar.

Saat 15'te ATV önünde 100 dakikalık bir oturma eylemi yapıldı. Oturma eylemine katılan 300 kişi, sık sık "Yüzsüzlere yüz", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Genel grev genel direniş", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganlarını attı. Türkiye Gazeteciler Sendikası TGS'nin yanı sıra Hava-İş, Tes-İş, Tek Gıda-İş, Deri-İş temsilcileri de eyleme katıldı. Hala direnişte olan Sinter ve Entes işçileri de eyleme destek verdiler. Okuldan uzaklaştırma aldıkları için üniversite önünde direnişlerini sürdüren Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencileri, eyleme önlükleriyle katıldılar.

Eylemde ilk konuşmayı TGS Genel Başkanı yaptı. Tüm baskılara ve tehditlere rağmen grevin yüzüncü gününü geride bıraktığına değindiği konuşmasında, 10 grevcinin 29 yıl sonra basın alanında bir ilki gerçekleştirdiğini ve bu grevin, sadece ATV-Sabah için değil, diğer medya kuruluşları için de önemli olduğunu vurguladı.

Hava-İş Genel Başkanı Atılay Ayçin ise, konuşmasına 10 grevci işçinin kararlılığını selamlayarak başladı. Başta Türk-İş olmak üzere konfederasyonlara seslenen ve eleştiren Ayçin, "Sendikaların işi patronları kurtarma programı hazırlamak mıdır, grev ve direnişleri örgütlemek midir" diye sordu. Türk-İş yöneticilerinden Faruk Büyükkucak da utangaçça Türk-İş'i savunmaya girişti.

Konuşmaların ardından Grup Bandista söylediği marşlarla programa coşku kattı. Saat 17'de biten oturma eyleminin ardından tek sıra oluşturan grevci işçiler ve destekçiler, Taksim'e kadar yürüdüler. Yürüyüş koluna çevreden ilgi yoğun oldu. Sık sık "Genel grev genel direniş", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "ATV izleme, Grevi destekle", "Greve destek Sabah'a boykot", "Yaşasın işçilerin birliği", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" sloganları atıldı. Yürüyüş boyunca ATV-Sabah grevcilerinin hazırladığı 100. gün başlıklı grev gazetesi dağıtıldı.

18.30'da Taksim meydanına varan kitleyi, burada Batı üyeleri sloganlarıyla karşıladılar. İşten atıldıkları için direniş yapan Kerim Tekstil, Key Tekstil işçilerinin de aralarında bulunduğu grup, "Yaşasın sınıf dayanışması", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" sloganlarını attı. Kortejlerin oluşturulmasının ardından Galatasaray Lisesi'ne yürüyen eylemcilere, alkışlarla destek verildi.

2000 kişinin katıldığı eylem, Galatasaray Lisesi'nin önünde yapılan basın açıklaması ve Grup Bandista'nın müzik dinletisiyle sona erdi.

İzmir'de CHP belediyeciliğinin işçi düşmanı yüzü

Kent Aş işçileri direnişte

İzmir Karşıyaka Belediyesi bünyesinde faaliyet yürüten Kent A.Ş.'de çalışan DİSK Genel-iş üyesi 271 işçi 30 Nisan'da işten çıkarıldılar. Temizlik ihalesinin Altaş adlı firmaya verildiğini açıklayan Karşıyaka Belediyesi, Foça Belediyesi ve Tire Belediyesi'nden hatta İstanbul'dan Kadıköy belediyesinden çöp kamyonları getirerek çöp toplamaya başladı. İşten atılan işçiler ise, Örnekköy'de kendilerinin çalışması gerekirken, ihaleyi verdikleri söylenen firmanın işbaşı yaptığını söylediler.

Karşıyaka Belediyesi'nin bir başka gerekçesi ise, Örnekköy'ün bağlı olduğu Bayraklı Belediyesi'nin kendi işçilerini almak istemeleri yalanı oldu. Karşıyaka Belediyesi, işçilerin beş aylık alacaklarını da vermemiş durumdayken, işçileri tazminatlı işten atma kararı aldı.

İşten atılan Kent AŞ işçileri, Örnekköy şantiyesinde direnişlerine devam ediyorlar ve yapıları eylemlerle haklarını kazanmaya çalışıyorlar. Bildiri dağıtımları ve basın açıklamalarının yanısıra, merkezi yerlerde kitlesel eylemler de gerçekleştiriyorlar.

16 Mayıs günü işçiler Karşıyaka iskelesinin önünde toplanarak bir eylem gerçekleştirdiler. Eylemde, "Kent A.Ş.'de işçi kıyımı" pankartı açıldı. DİSK Bölge Temsilcisi Azat Fazla, yaptığı açıklamada, belediye başkanlarının seçimlerden önce oy almak için "işinize dokunmayacağım" dediğini fakat seçildikten sonra bu sözlerini unuttuklarını belirtti.

26 Mayıs günü yapılan kitlesel eylem, DİSK Başkanı Süleyman Çelebi ve DİSK yöneticileri de katıldı. Eylem, Karşıyaka iskelesinin önünden başlayarak Karşıyaka Belediyesi'nin önüne kadar sürdü. Eylemde CHP'yi teşhir eden konuşmalar yapılırken "CHP işçiye hesap verecek", "Ne AKP ne CHP kurtuluş devrimde sosyalizmde", "Zafer direnen emekçinin olacak" sloganları atıldı. Belediye ile görüşmelerin devam ettiğini açıklayan sendikacılar, eğer 3 Haziran'a kadar sonuç alınamazsa DİSK'in 15-16 Haziran'ı merkezi olarak İzmir'de anacaklarını belirtiyorlar.

Geçen belediye seçimlerini, CHP çok küçük bir farkla kazanmıştı. AKP bu seçimlerde özel olarak İzmir'i hedeflediğini açıkladığında, CHP İzmir'i kay-

betmemek için büyük bir çabaya girişti. Ve sonuçta, ezici bir çoğunlukla İzmir Büyükşehir Belediyesini, yanısıra İzmir'in bütün belediyelerini CHP aldı. Bunda en önemli unsur, belediye işçilerinin CHP için aktif olarak çalıştırılması oldu. "AKP gelirse işten atılırsınız" tehdidi, işçilerin üzerinde demoklesin kılıcı gibi savruldu. Yüzlerce işçinin katıldığı komiteler oluşturuldu. İşçiler, seçim çalışmasının aktif bir unsur haline getirildiler. Sendika da bu işin organizasyon merkezi yapıldı. İşçiler, mesai saatlerinin dışında da belediye için çalışır oldular. Toplantılar, geceler, kendi çevrelerinde, mahallelerinde yaptıkları çalışmalarla, adeta CHP'li gibi aktif bir faaliyet gerçekleştirdiler.

Özellikle Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, adeta "işçi kurtarıcısı" olarak parlatıldı. "Sınıftan yana" politikalar izlediği, "işçilerin dostu" olduğu, demokrat ve ilerici kimlik taşıdığı vb üzerinden kampanyalar yürütüldü. Böylece belediye işçileri, CHP'nin yedeğine alındı.

Seçimlerin hemen arkasından ise, cilalar dökülmeye başladı. İlk önce büyükşehir belediyesine bağlı Vira ve Kürşat adlı taşeron şirketlerde çalışan işçilerin işine son verildi. İzmir, seçim sonrasına Vira ve Kürşat işçilerinin eylemleriyle uyandı. Bu direnişlere yapılan polis saldırısı ise, belediyenin yüzündeki maskeyi bir anda indiriverdi. Arkasından Karşıyaka Belediyesinden atılan işçilerin direnişi, İzmir'i yeniden salladı. Benzer bir durum, üç dönemdir CHP'li bir belediye başkanı tarafından yönetilen Kadıköy için de geçerli. Orada da işçiler, 1994 yılından beri ücretlerinin ve ikramiyelerinin hiçbir zaman düzenli olarak ödenmediğini, bunun Türkiye'de tek örnek olduğunu söyleyerek CHP'li belediye başkanına karşı eylem gerçekleştireyorlar.

Üzerine sayısız övgüler dizilen Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ise, gerçek yüzünü şu sözlerle açığa vurdu: "Eczacıbaşı, İpana'da krizden dolayı yüzde 30 civarında işçi çıkarmayı öngörmüştü. İşçiler de işverene 'işçi çıkartmak yerine işçilerin maaşlarını yüzde 30 indir' demişti. Bundan çok etkilenmişim. Geçici olarak bizim belediyede de bu olabilir. Şu anda işçimize verdiğimiz para fazla demek doğru değil, ama ülke gerçeğine göre hareket etmek gerekir. Hepimiz krize karşı tedbir almalıyız. Benim şu anda öyle bir talebim yok, ama krizin şiddetine göre yarın böyle bir talepte bulunabiliriz. Kötü bir tablo çizmek istemiyorum. Umarım böyle bir şey olmaz. Burada 20 bin çalışan var. Bu krizi atlatmak zorundayız. Yara almadan bu gemiyi yüzdürmem gerekiyor."

Kriz başladığından bu yana bir biçimde burjuvazi tarafından gündeme getirilen "işçi çıkarmak yerine ücretlerde indirim" formülü, "krizin faturasını işçilere ödetme"nin en çarpıcı, en saldırgan yöntemlerinden biridir. Çün-

kü bu karara işçileri de ortak etmektedir. Ancak buna karşı öylesine büyük bir tepki vardır ki, kriz başladıktan tam 7 ay sonra ve sadece Erdemir-İsdemir toplu sözleşmelerinde hayata geçirilebilmiştir. O da faşist-işçi düşmanı kimliği tescilli Türk-metal sendikasının bulunduğu yerde olmuştur.

Bugün İzmirli "işçi dostu" Aziz Kocaoğlu da, Erdemir patronlarına özendiğini, onlar gibi devasa karlar, vurgunlar vurmak istediğini, krizin faturasını işçiye ödetmek istediğini bu sözlerle ifade ediyor. Üstelik de "bugün işçilere verdiğimiz para fazla değil, ama ülke gerçeğine göre hareket emke gerekir" diyerek. Yani "birileri maaşlarda indirim yapıyorsa, biz de bu fırsatı değerlendirebiliriz" diyor.

CHP'nin kirli yüzü, son yıllarda fazlasıyla teşhir olmuştu, işçi ve emekçiler genel olarak CHP'den uzaklaşmıştı. Son seçimlerde ise, "AKP karşıtlığı" temelinde, yeniden kitleler CHP'ye bağlanmaya çalışıldı. CHP'nin ilericiliği, "solcu"luğu üzerinden propaganda yapıldı. Ancak kriz öylesine derin, burjuvazinin sıkışması öylesine büyük ki, seçimlerin ateşi soğumadan işçi kıyımlarıyla ilk saldırılar başlatıldı.

İşten atılan işçiler, düzen partilerine umut bağlamadan, kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda harekete geçtiklerinde kazanım elde edebileceklerdir.

İşçiler Kadıköy Belediyesi'nden alacaklarını istiyor

Kadıköy Belediyesi'nde çalışan Genel-iş üyesi işçiler, sosyal haklarının ödenmemesini protesto etmek için bir dizi eylem gerçekleştirdiler. 1994 yılından bu yana hiçbir dönem sosyal alacaklarını zamanında ödenmediğini belirten işçiler, 25 Mayıs'ta işyerlerinde bildiriler dağıttılar. 27 Mayıs'ta Kadıköy Evlendirme Dairesi önünden belediyeye kadar alkışlar ve sloganlarla yürüyen işçiler, o gün yemek yemeyerek protesto gerçekleştirdiler.

29 Mayıs'ta da Kadıköy İskelesi'nde toplandılar ve Altıyol üzerinden belediyeye kadar bir yürüdüler. Bu eylemde, bir protesto biçimi olarak, erkekler üstleri çıplak, kadınlar ise yalınayak yürüyüş gerçekleştirdi. Kadıköy belediyesi önünde yapılan açıklamada, 15 aydır TİS'ten doğan sosyal alacaklarını alamadıklarını, belediye başkanının "param yok, anlayışla karşılayın" dediğini anlatan işçiler, 1994'ten bu yana sosyal alacaklarını hiçbir zaman düzenli alamadıklarını belirttiler. Tüm belediyelerin bu ödemeleri yaptığı koşullarda, hala alacakları verilmeyen işçiler, bu durumun devam etmesi durumunda, farklı eylemlerle haklarını isteyeceklerini vurguladılar.

İşçilerin alacaklarından kat be kat fazlasını seçimler için harcayan Kadıköy belediyesi, son yıllarda örgütlü işçilere yönelik saldırılarını arttırdı. TİS'lerde düşük zam dayatması başta olmak üzere, alacakların geciktirilmesi de bu minvalde ele alınmalı. Defalarca eylem yaparak haklarını talep eden işçilerin bu talebinin karşılanmaması, "emek dostu" kisvesi takan CHP'li belediye başkanlarının gerçek yüzlerinin ortaya dökülmesi anlamına da geliyor.

Meha'da Direniş Kazandı

Mücadelede ısrar, onurlu bir yaşam, krizin faturasını ödememe... 75 gündür direnen Meha işçileri kazandı!

Fazla mesai, kıdem ve ihbar tazminatı ve ücretteki hak gasplarına karşı verdikleri mücadele boyunca İstanbul'u, her semti direnişle süslediler. İstiklal Caddesi, Şişli, Bakırköy, Gazi Osman Paşa, Kadıköy, Kartal'da LCW Mazağaları önlerinde ve 1 Mayıs alanı Taksim'de Meha işçileri, hakları için alanlardaydılar.

Meha Giyim'e fason iş veren LC Waikiki'yi hedef alarak, taşeron firmaların arkasındaki emperyalist tekeli ortaya çıkardılar ve doğru hedefe yüklediler. LCW mağazasına girip büyük miktarda alış-veriş yaptıktan sonra kasaya gelecek, LCW'ye bağlı çalıştıkları halde paralarını alamadıkları için faturayı ödemeyeceklerini söylemeleri, eylemin propagandif etkisini arttıran bir biçimdi. Aynı şekilde LCW mağazasının önündeki basın açıklamaları ve oturma eylemleriyle LCW patronlarını oldukça rahatsız ettiler. Bu doğru hedefe, doğru eylem biçimleriyle yüklenmeleri, direnişlerinin kazanımla bitmesinde önemli bir rol oynadı.

18 Mayıs'ta LCW, Meha işçilerinin alacaklarının yüzde 65'ini vermeyi kabul etti. Meha direnişçileri ise, bu parayı davanın devam etmesi koşulu ile kabul ettiler. Meha patronuna açılan dava sonrasında, LCW'nin yaptığı ödeme düşülmeden alacaklarının tamamını alacaklar.

19 Mayıs'ta halaylar ve sloganlar ile çadırı kaldırdılar Meha işçileri. 20 Mayıs'ta ise, DİSK Genel Merkezi'nde toplanarak basın açıklaması yaptılar. Açıklamada, "alacakları için değil, onurları için de mücadele ettiklerini" söylediler. DİSK yöneticileri de, DİSK olarak Meha'nın direnişini sonuna kadar sahiplendiklerini belirttiler. Basın açıklaması, işçilerin "Zafer direnen Meha işçisinin oldu" sloganıyla son buldu.

75 gün boyunca yaptıkları eylemlerle hedefe fason iş yapan patrondan ziyade LCW'yi çakan Meha işçileri, kıdem ve ihbar tazminatlarının gasp edilme-ye çalışıldığı ve kanunlar çıkarıldığı bir dönemde, önemli bir kazanım elde etti. Bu kazanım, haklarını, alacaklarını dahi alamadan işten atılan, direnişe geçemeyen veya geçip de bir süre sonra pes eden direniş profilini de kıran bir rol oynadı.

Hedefli bir çalışma ve eylemli bir hat izleyerek elde edilen bir sürecin, örgütlü bir güce olan ihtiyacın somut bir örneği olarak yaşandı direniş. Bir direniş için 75 gün gibi görece kısa bir süreçte kazanımla sonuçlandırabilmek, işçi sınıfının diğer bölüklerini de umutlandırmıştır.

Meha işçileriyle dayanışma gecesi

Mücadelelerini başarıyla noktalayan Meha işçileriyle, 7 Mayıs'ta bir dayanışma etkinliği düzenlendi. Küçükköy'de Eftelya Düğün Salonu'nda gerçekleştirilen geceye, 400 kişi katıldı.

Gecenin açılışını bir Meha işçisi gerçekleştirdi. Sonra, Osman Akgün Kültür Merkezi (OKSAM) Müzik grubu, marşlar ve halaylarla kitleye coşkulu anlar yaşattı. Yaklaşık 1 saat sahnede kalan OKSAM Müzik Grubu'nun ardından, DİSK Örgütlenme Dairesi Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu bir konuşma gerçekleştirdi. Konuşmasında,

Meha işçilerinin kazanacağına inandıklarını belirtti, 1 Mayıs'ta Taksim'i kazanmanın coşkusunu Meha ile güçlendireceklerini söyledi. Etkinlikte, Kıvrıkcık Ali, Grup Munzur ve diğer müzik grupları, türkülerini ve marşlarını seslendirdiler. Gecede sık sık "Meha işçisi yalnız değildir", "Yaşasın Meha direnişimiz", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Yaşasın sınıf dayanışması" sloganları atıldı. Geceye, direniş ve grevlerini sürdüren Sinter Metal, ATV-Sabah, Kurtiş işçileri de katıldılar ve konuşmalar yaptılar. Proleterce Devrimci Duruş okurları da etkinliğe destek verdi.

Cezaevinde ölüm, baskınlar, tutuklamalar...

- ✓ Geçen yıl Newroz gösterilerine katıldığı gerekçesiyle aldığı cezadan dolayı tutuklanan Mustafa Elelçi, Mersin Cezaevinde yaşamını kaybetti. Elelçi'nin düzenli kullanması gereken ilaçlarını ailesinin cezaevi kapısına getirdiği, ancak "yasak" olduğu gerekçesiyle askerlerin ilaçları almadığı ortaya çıktı. Aynı gece rahatsızlanan Elelçi, ilaçları olmadığı için öldü.
- ✓ Temel Demirel'e Malatya Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 6 ay hapis cezası verildi. 7. Dersim Festivali'nde yaptığı bir konuşmada MKP'yi övdüğü gerekçesiyle hakkında dava açılan Demirel'in cezası ertelenmedi.
- ✓ İHD'nin açıkladığı cezaevleri raporuna göre Tekirdağ 1 ve 2 Nolu F tipleri, Edirne F Tipi, Gebze, Bakırköy, Maltepe ve Metris cezaevlerinde baskı, işkence ve tecrit devam ediyor. Yapılan açıklamada, tutsakların sağlık hakları, sağlıklı barınma hakları ve görüşme hakları gasp ediliyor. Rapora göre tutsakların sohbet hakları ve görüş hakları sağlanmalı tespiti yer alırken, koridorlardaki kapıların açılması istendi.
- ✓ Ankara'da İHD yöneticisi avukatların büroları basıldı. Baskınlarda İHD Ankara Genel Başkanı Filiz Kalaycı'nın da aralarında bulunduğu avukatlar gözaltına alındı.
- ✓ Devrimci Demokrasi'nin 154. Sayısı örgüt propagandası yaptığı gerekçesiyle toplatıldı.
- ✓ TAYAD cezaevlerinde artan hak gasplarına dikkat çekmek için Ankara'da eylem gerçekleştirdi. Çeşitli illerden Ankara'ya otobüslerle gelen TAYAD'lılar Abdi İpekçi parkında toplanarak basın açıklaması yaptılar. Basın açıklamasının ardından Adalet Bakanlığı yetkilileriyle görüşen TAYAD'lılar, oturma eylemini 31 Mayıs'a kadar sürdürdüler.
- 27 Mayıs'ta da TUYAB yaptığı basın açıklamasıyla cezaevlerindeki hak gasplarını ve uygulamaları protesto etti.
- ✓ 31 Mayıs'ta İzmir'de Günlük ve Azadiya Welat gazetelerinin temsilciliklerine polis tarafından baskın düzenlendi. "Yasak yayın bulundurmak" gerekçesiyle yapılan iki saatlik aramada bilgisayar disklerine ve kasalarına el konulurken, gazete temsilcisi Eyüp Tural ve DiHA muhabiri Fatma Koçak gözaltına alındı.
- ✓ Ankara'da polisin gözaltına aldığı 14 SGD'liden 5'i tutuklanarak cezaevine konuldu.

Gözaltında Kayıplar Haftası

17-31 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilen eylemlerle gözaltında kayıpların akıbeti soruldu.

1995 yılının 17 Mayıs'ında Hasan Ocak'ın mezarının Altınşehir Kimsesizler Mezarlığı'nda bulunmasının ardından, 1996 yılında Uluslararası Gözaltında Kayıplar Kurultayı'nda alınan karar doğrultusunda, hafta boyunca her yıl çeşitli etkinlikler düzenleniyor. Bu yıl da Altınşehir Kimsesizler Mezarlığı'nda basın açıklaması gerçekleştirildi. 19 Mayıs'ta ise Gazi Mahallesi'nde Hasan Ocak ve Rıdvan Karakoç'un mezarlarında anma düzenlendi. Ayrıca 300 kişinin katıldığı bir yürüyüş gerçekleşti. Yürüyüş boyunca kayıpların resimleri taşındı, kayıpların bulunması ve hesap sorulması istendi. Yürüyüşte sıkça "Katil devlet hesap verecek", "Kayıplar bulunsun" sloganları atıldı.

31 Mayıs'ta İHD, Tansu Çiller'in yalisının önünde pankart açarak kayıplar için Tansu Çiller'in de yargılanmasını istedi. Ayrıca aynı gün ICAD'ın organize ettiği sempozyum Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü'nde yapıldı.

30 Mayıs'ta İHD'nin organize ettiği "Fırat suyu kan akıyor baksana" eylemi ise, polis tarafından engellendi.

Entes'de direniş

Mayıs ayı içinde işinden atılan Entes elektronik işçisi Gülistan Kobalt 13 Mayıs'ta fabrika önünde direnişe başladı. Ekonomik kriz bahane gösterilerek işten atılan Kobalt'a Sinter işçileri de destek olurken, patronun baskıları ve tehditlerine maruz kalıyor. Kobalt da yaptığı direniş ziyaretleri ve katıldığı eylemlerle direnişini duyurmaya çalışıyor.

Fransa'da patronlar rehin alınıyor!

“Bossnapping”

Tüm gözler son aylarda yine Fransa'da. Bir yandan 29 Ocak

600'e düşürdü ve işten çıkarılanların tazminatlarını yükselttiler.

Öfke kabına sığmıyor!

İşçilerin rehin alma eylemlerini çoğaltmasının en önemli nedeni, fabrikanın kapanmasını engelleyecek güce ulaşmamış olmaları. Bu durumda en azından tazminatlarını daha yüksek alabilmek için son çare olarak rehin alma eylemlerine başvuru oluyorlar.

Rehin alma eylemlerine -rehin alınanlar “ünlü” yöneticiler olunca- basın büyük bir ilgi gösteriyor ve eylem çok kısa bir sürede tüm dünyaya yayılıyor. İşçilerin talepleri de basına yansımış oluyor, hem de işçilerin ağzından. Ardından bu şirketlerin tüm kirli çamaşırlarını ortaya döküyorlar. Örneğin Scapa ve Molex'in fabrikalarını daha ucuz işgücünün olduğu yerlere taşıma planı, yıllar önce yapılan bir plan. Kriz bahane edilerek bugün hayata geçirilmeye çalışılıyor.

Öfkenin Fransa'nın her yerinde hissedildiği bir ortamda, işçilere destek de büyük oluyor. Birçok işyerinde grev ve direnişler hala sürüyor olmasına rağmen, bu işyerlerinde kısa yoldan çözümler henüz görülmemiş.

Rehin alma eylemlerinin ardında, onları daha çok dışardan destekleyen tecrübeli ve radikal sendikacılar ve gruplar var. Bunlar, öfkeyi doğru kanala akıtmaya çalışıyorlar. Bunu bilen devlet de “*solcular ortalığı karıştırıyor*”, “*işçileri militarize ediyor*” diye yaygaraya başlamış durumda.

Militan eylemler kitleleşmek zorunda!

Rehin eylemini gerçekleştiren Fransız işçilere, en çok saldıran Alman basını. **Alman burjuvazisinin en büyük korkusu, Fransız işçilerinin, Almanya'daki işçilere de örnek olması.** Alman burjuvazisinin sözcülüğünü üstlenen basın da, o yüzden Fransız işçilerine ver yansın ediyor. Öyle ki, Alman sarı sendika ağası Sommer'in laf olsun diye “toplumsal huzursuzluk”tan bahsetmesi bile, Alman basının saldırı oklarına hedef oldu.

Diğer yandan sözde sol fikir babaları, Fransız işçilerinin patronlarla diyaloga girebilmesi için, kanalların yaratılması gerektiğini söylüyorlar. Almanya'da süren patron-sendika işbirliğini örnek göstererek, Fransız devlete yol göstermeye çalışıyorlar.

Ancak işçilere en fazla saldıranlar bile, işçilerin kararlılıklarına duydukları saygıyı gizleyemiyorlar. “İşçi militanlığı” başlıkları artmaya başlıyor.

Ancak işçilerin militan eylemleri ve taban baskısı, büyük sendikaları eylem kararı almaya zorlasa da, henüz

süresiz genel grev kararı almaya yetmedi. Sendikalar yapılan iki büyük eylemin ve 1 Mayıs'ın ardından, uzun bir süre eylem kararı almadılar. 4 Mayıs'ta sekiz büyük sendika 13 Haziran için ülke çapında eylem kararı aldı, ancak 24 saatten uzun süren genel greve yanaşmıyorlar. Buna yanaşmadıkları gibi, eylemler arasında uzun aralıklar bırakarak, bu eylemlerin sonuç alıcı olmasının da önüne geçiyorlar.

* * *

Fransa'da öfke kabına sığmıyor. Ne var ki, tekil işyerleri dışında sokağa dökülen milyonlarca işçi, kamu çalışanı, öğrenci ve emeklinin talepleri, havada asılı duruyor.

İşçi ve emekçiler, tüm gövdesiyle ayağa kalmadığı sürece, yerel başarılar genel başarılarla dönüştürülemeyecek. Ve her bir işyerinde militanlaşma arttığı oranda, sendikaların kitlesel hareketin önünü tıkama çabaları bertaraf edilecek. Başta Fransa olmak üzere Avrupa işçi sınıfının krize karşı sonuç alıcı eylemleri, bu konuda alınacak mesafeye bağlı olacak.

Almanya'da krize karşı eylemler

Süt üreticileri iki yıl sonra yeniden sokakta!

Mayıs ayı başında süt üreticileri yeniden Berlin'e akın etti. 15 Mayıs'ta kameralar önünde üreticiler, Liddle isimdeki büyük marketler zincirinin şubesini basarak, sütleri dışarı taşıdılar. Liddle gibi dev marketler zincirleri, sütün fiyatını bir yılda üç kez düşürerek, litresini 48 Cent'e satıyorlar. Üreticilere, litre başına 20 Cent dahi düşmüyor. İki sene önce süt üreticileri, haftalarca süren eylemlerini, bu şirketlerin verdiği “sözler” üzerine bitirmişlerdi. Fakat hiç bir somut sonuç almadılar. Ve bunun bedelini iki yıl sonra iflasın eşiğine gelerek ödüyorlar. Mayıs ayı ortasında süt üreticilerin en çok ses getiren eylemi ise, bir grup kadın süt üreticisinin beş gün boyunca Berlin'de Brandenburger Tor'un önünde açlık grevine başlamaları oldu.

Schlecker'de grev türküsü

Schlecker, perakende satış yapan dev bir zincir. Yaklaşık 12 bin işçi çalışıyor. Krizi bahane eden Schlecker patronu, şubelerin çoğunu kapatarak, büyük alışveriş merkezleri kurmak istiyor. Diğer yandan krizi fırsat bilen patron, toplu sözleşmeli çalışan işçilere ve emekçilere, “ya TİS ya iş” şartını dayatıyor. Hedefi, zaten düşük olan saat ücretini, sendikayı dışarı atarak, 6 Euro'ya indirmek.

Schlecker işçi ve emekçileri, Mayıs ortasında eylem kararı alarak Ulm'deki şirket merkezinin önüne gittiler. İşçiler, artık her gün daha fazla daha fazla çalışmak zorunda kalmaktan, sürekli işten atılmakla tehdit edilmekten bıktıklarını dile getirdiler. Çoğu kadın olan işçiler, kendi hazırladıkları grev türküsüyle, artık korkmak istemediklerini, toplu sözleşme hakları için oraya geldiklerini anlattılar. Schlecker işçi ve emekçilerinin kazanımı, toptan ve perakende satış mağazaları zinciri için önemli bir örnek olacak. Çünkü 2 bin 600 işçinin çalıştığı Hertie mağaza zinciri ve dev zincir Karstadt işçileri de TİS sürecinde ve aynı sorun ve taleple yola çıkıyorlar. Birinin kazanımı diğerinin de kazanımı anlamına gelecektir.

Çocuk yuvası öğretmenlerinin grev oylaması!

20 bin öğretmen, TİS'in tıkanması sonucu, Mayıs ortasında yapılan grev oylamasında yüzde 89,9 oranında evet dedi ve uyarı grevine çıktı. Bunun üzerine Kiel Mahkemesi grevi yasakladı. Sendika şimdilik çıkmaza giren TİS'in görüşmelerle önünü açmaya çalışıyor ve mahkemeye yaptığı itirazın sonucunu bekliyor.

Eğitmenler, yıllardır ücret artışı almadıklarını, şimdi de kriz bahane edilerek hem çalışma saatlerinin uzatılmak istendiğini, hem de talep edilen ücretin reddedildiğini söyleyerek, grev kararlarını gerektiriyorlar.

ve 19 Mart'ta üç milyona yakın eylemcinin sokaklara çıkması, diğer yanda sayısı onu bulan şirket yöneticilerinin rehin alınması... Basına yansıyan ve büyük yankı yaratan ilk rehin eylemi, Sony'nin yöneticisinin rehin alınması olayıydı. Ardından çok uluslu ABD tekeli 3M, inşaat makineleri üreten Caterpillar, İngiliz şirket Scapa ve Feurecia yöneticileri geldi. Oto yan sanayi devi Molex'le Nisan'ın sonunda gerçekleşen son rehin alma eylemi hariç, rehin alma eylemleri ses getirdi ve işçiler taleplerini aldılar.

Fransa'da toplumsal öfke o derece büyümüş ki, devlet, ne polisi harekete geçirdi, ne de patronlar şikayette bulundu. Hatta daha da ileri giderek, işçilerin öfkesini anladıklarını, Fransa'da eşitsizliğin büyük olduğunu, bir yanda yöneticiler milyonlarca Euro maaş alırken, işçilerin sokağa atılmasının doğallığında tepki yaratacağını söylediler. Fransız Başbakanı Sarkozy, TV kanallarından kükrete ve işçilere tehditler yağdırmaya devam etse de, polisi ve yargıyı işçilere karşı harekete geçiremedi henüz.

Patronlara ve bürokratlara bunları söyleten, toplum genelinde yaşanan öfkenin patlamaya hazır bir volkan şeklinde beklemesidir. **“Rehin alma eylemlerini nasıl değerlendiriyorsunuz”** anketinin sonuçları da göstermektedir ki, toplumun büyük bir kesimi, bu eylemleri desteklemektedir. Ankette, katılanların yüzde 55'i eylemleri desteklediklerini söylerken, sadece yüzde 7'si mahkum etmiştir. Geri kalanlar ise, rehin alanları desteklemese dahi onları anlayışla karşıladığını ifade etmektedir. Destek öylesine büyümüş durumdadır ki, orta kesimlerin bile büyük bir kısmını arkasına almıştır.

İşçiler ne istiyor!

Yöneticileri rehin alan işçilerin genel olarak en önemli talebi, tazminat olmaktadır. Örneğin Sony, Fransa'daki fabrikasını satma kararı aldı. İşçiler, fabrikanın aslında kapatma kararı aldığını, ancak tazminatı daha düşük ödemek için, küçük bir firmaya satılmak istendiğini öğrendiler. Fransız yasalarına göre bu durumda işçiler, daha az tazminat alacaklardı. Bunun üzerine işçiler direnişe geçti ve fabrika yöneticilerini de rehin alınca, Sony, işçi başına 45 bin Euro tazminat ödemek zorunda kaldı.

Scapa, yapıştırıcı üreten bir İngiliz şirket. O da fabrikayı kapatma kararı aldı. İşçiler burada da rehin alma eylemi gerçekleştirdi, tazminatlar iki katına çıkarıldı, yani 1 milyon 700 bin Euro aldılar.

3M'de de aynı süreç yaşandı. Molex, üretimi Çin ve ABD'ye taşımak istiyordu. İşçilerin talebi ise, 100 milyon Euro tazminat oldu. Caterpillar, üretimin bir bölümünü Fransa dışına taşıyacağını açıklayarak 2 bin işçinin çalıştığı fabrikada 733 işçiyi işten çıkaracağını açıkladı. İşçiler rehin eylemi ile çıkarılan işçi sayısını

“Krizin faturasını, krizi yaratanlar ödesin!”

Avrupa’da krize karşı eylem!

Krizin patlak vermesinden bu yana ilk defa ETUC (Avrupa Sendikalar Birliği) Avrupa Birliği’nin beş ülkesinde 14-16 Mayıs tarihleri arasında eylem kararı aldı. Madrid, Brüksel, Luxemburg, Prag ve Berlin, üç gün boyunca arka arkaya gerçekleşen eylemlere ev sahipliği yaptı. Eylemler, “Krizle karşı mücadelede- Sosyal bir Avrupa için” başlığı altına örgütlendi. Eylemlere toplam 330 bin kişi katıldı.

Madrid’de sokağa çıkan 150 bin kişinin eylemini belirleyen “Fakirler İktidara” sloganıydı. Konuşmalarda, krizi kapitalistlerin yarattığı, zenginlerin zenginleşmeye, fakirlerin de fakirleşmeye devam ettiği dile getirildi. Hükümetin kriz politikasında köklü bir değişikliğe gitmesinin zorunlu olduğu belirtildi.

Krizin en ağır yaşandığı ve yüzde 17 ile işsizliğin en yüksek boyutlarda hüküm sürdüğü İspanya’da, krize karşı yükselen öfke, sokaklarda yansımaları buldu. İspanya’da inşaat sektörünün çökmesiyle milyonlarca işçi sokağa atılmıştı.

Brüksel’de yaklaşık 50 bin kişi sokaktaydı. Madrid, krizin faturasını birebir yaşarken; Brüksel’de işsizlik ve fakirleşme korkusu ön plandaydı. Brüksel’deki eylemcilerin temel talepleri, iş güvencesi ve sosyal hakların korunması yönünde oldu.

Luxemburg’da 25 bin kişi sokağa çıktı. Bu Luxemburg için tarihi bir rakam anlamına geliyordu. Hiç kimse katılımının bu kadar yüksek olacağını ummuyordu. Luxemburg’da da Brüksel’de olduğu gibi işsizlik, önde gelen konuydu. Luxemburg’da eyleme Fransız, Belçikalı ve Alman işçi ve emekçiler de katıldı. Luxemburg’a sınır ülkelerden çalışmak için gelen yaklaşık 150 bin işçi, krizle birlikte işlerini ilk kaybedecekler arasında. İşçi açığı olduğu için komşu ülkelerden işçi çalıştıran Luxemburg, krizin patlak vermesiyle ilk elde kendilerini “komşu ülke işçileri” olarak adlandıran yabancı işçilerin işine son vermeye başladı.

Prag’da 30 bin işçi eylem alanında toplandı. Prag’da da temel slogan, “Krizin faturasını krizi yaratanlar ödesin” sloganıydı. Praglı işçiler, “Avrupa’daki tüm işçiler birleşirsek ancak, krizin faturasını biz ödemeyiz” dedi ve işçileri AB çapında birleşik mücadeleye çağırdı.

Berlin’de öfke sokağa taşamadı!

Berlin’de krizin patlamasından bu yana gerçekleşen ilk büyük eyleme, 100 bin kişi katıldı. Eylem DGB (Alman Sendikalar Birliği) tarafından düzenlendi. İkinci büyük konfederasyon Verdi eyleme destek verdi.

DGB tarihi olarak Sosyal Demokrat Parti’nin sendikası gibi çalışıyor. Bu eylemde de temel hedefi, Avrupa Parlamentosu seçimleri için SPD ile yaptığı ortak program doğrultusunda kitleleri yönlendirmektir. Bu yıl yapılacak genel seçimde sosyal-demokratları destekleme çağrısı yaptı. Hem Metal işçileri Sendikası Başkanı Huber, hem de DGB Genel Başkanı Sommer, hükümetin krize doğru müdahale ettiğini, ancak daha fazla destekleme paketlerine imza atıp, piyasayı daha da iyi kontrol etmesi gerektiğini açıkladılar. Bunu yapacak tek partinin de sosyal-demokratlar olduğunu ima ettiler. Yine krizin sorumlusunun ABD ve İngiltere olduğunu söyleyerek, Alman devle-

tini temize çıkardılar. Verdi Başkanı Bsirske, 100 milyarlık yeni yardım paketi talep etti.

Sarı sendika başkanlarının ağzında “Krizin faturasını ödemeyeceğiz” sloganı, kitlelerin haklı taleplerini alıp içini boşaltmaktan ibaretti. ETUC (Avrupa Sendikalar Birliği) Başkanı John Monks, “Casino Kapitalizmine Son” çağrısında bulundu. Krizden önce bunlar, her şeyin suçlusu olarak neoliberalizmi gösteriyorlardı, krizle birlikte bunun yerini, “Casino kapitalizmi” aldı. Sendika yöneticilerinin kendilerine biçtikleri rol, bu eylemlerde en çıplak haliyle görünür oldu: Kapitalizme dokundurmak, işçilerin öfkelerinin içini boşaltmak, sistem için tehlikeli olmaktan çıkarmak... Bunun için de krizin sorumlusu olarak, üç-beş aç gözlü bankeri suçlayarak, devletin sadece denetleme görevini yerine getirmediği ilan etmek...

Berlin’deki eyleme dışardan yaklaşık 40 bin işçi-emekçi geldi. Bunların arasında Danayışma Sendikası’ndan Polonyalı işçiler dikkat çekti. Yine Hauptbahnhof’daki ikinci kolda çok sayıda Türkiyeli işçi vardı. Son dönemlerde yapılan eylemlerle kıyaslandığında, katılan sendikalı işçi sayısında büyük bir artış vardı. Yine diğer sendika eylemlerinden farklı olarak, hem DGB hem de Verdi sendikasının genç işçi örgütlenmeleri hem güçlü bir katılımı gelmiş, hem de anti-kapitalist sloganları bayrak edinmişlerdi. Yürüyüş boyunca en canlı kortej genç işçilerinkiydi. Genç işçiler, yürüyüş güzergahı boyunca yaptıkları kuşlar ve el ilanlarına, Marx’ın **“bankalar için çıkan hiçbir yasa krizi çözemez”** sözlerini yazmışlardı.

“Politik grev hakkı”, “Genel Greve”, “Kriz kapitalizmin krizi, kamulaştırmaya evet” vb. yazan döviz ve pankartların sayısı çoktu ancak bu dövizler ve pankartlar daha çok bireyler veya küçük gruplar tarafından taşınıyordu. Sendikaların bastırdıkları tişörtler, tek tip pankartlar ve özellikle dev ekranlarla yayın yaptıkları kürsüye hakimdi. Ertesi gün burjuva gazetelerde bile, “işçilerin öfkesi eyleme yansımada” yorumu, şenlik içinde geçirilmeye çalışılan mitingdeki işçilerin ruh halini anlatıyor.

16 Mayıs eylem kararını sendikalara aldırılan da, sol sendika ve diğer grupların taban baskısı olmuştu. 28 Mart mitingi, tam da sendikaları harekete geçmeye zorlayan bir mitingdi. Mitingin gerçekleşmesini sağlayan temel bu kesimlerdi. Şimdilik mitinge damgalarını vuramadılar ama mücadeleye devam kararı aldılar. Eylül ayı içinde, Almanya çapında yerellerde eylem hazırlıkları şimdiden başlamış durumda.

Diğer yandan kitlenin duyduğu öfkeyi dile getirememesinde, sendika ağalarına ve politikacılara hala inanıyor olmalarının etkisi var. Fakat asıl olarak, krizin Almanya’yı vurmadan teğet geçeceği umudu korunuyor.

AB’li devletler, toplumsal ayaklanmadan korkuyor!

Mayıs ortasında krize karşı Avrupa çapında birleşik bir eylemin ilk kez yapılıyor olması, kuşkusuz olumlu bir gelişme. Fakat eylemlere katılımın yüksek olmadığı, daha da önemlisi sonuç alıcı, yani “krizin faturasını ödemeyeceğiz” sloganının altını dolduracak şekilde yaşanmadığı da bir gerçek.

Elbette bununla birlikte, Fransız işçi ve emekçile-

rinin milyonlar olarak sokağa çıkması, umutları artırıyor. Avrupa’daki tüm işçiler, onları örnek alıyor. Fransız işçilerinin işverenleri rehin alma eylemlerini alkışlıyor. Almanya’da sütçü kadınlar, beş gün boyunca Berlin’in göbeğinde açlık grevi yaptı. Bu örnekler, mücadelenin sancılı, ancak artarak geliştiğini gösteriyor. Diğer yandan yerelerde işçi ve emekçilerin sadece savunma amaçlı sokağa çıkmamaları, aynı zamanda iş güvencesi, daha fazla sosyal hak ve ücret artışı, toplu sözleşme hakkını dile getirmesi, gelecek için umut veriyor.

AB üyesi devletlerde ise korku hakim. İtalya’da Berlusconi G-8 toplantısını deprem bölgesine alarak, ülkedeki muhalefetin Avrupa çapında birleşerek büyümesinin önüne geçmeye çalışıyor. Almanya ise, “krize karşı yardım paketleri” adı altında “eğitime yatırım”, “alt yapıya yatırım” diyerek ve sosyal yardımlar için kesenin ağzını açarak, kitleleri susturmaya çalışıyor. Fransa, patronları rehin alma eylemlerine, halk desteğinden ve eylemlerin büyüyeceği endişesinden dolayı, dava açamıyor ancak dişlerini biliyor. Diğer yandan işçi ve emekçilere “toplumsal huzuru” bozmanın bedelinin ağır olacağı hatırlatılıyor. Hazırlanan yeni anti-demokratik yasalarla, gözdağı veriliyor. Yine Fransa ve Almanya’da olduğu gibi, militan eylemlere “bunlar ortalığı karıştırmak isteyen radikal grupların işi” tarzında propaganda ile (NATO eylemleri buna iyi bir örnek) kitleleri korkutmaya ve bölme-ye çalışıyorlar.

Özellikle grev yasaları, yani grev hakkı, politik grev hakkı, gösteri ve toplanma yasası, devletin hedef tahtasına çıktığı yasalar. Son olarak, Almanya’da Kiel Mahkemesi, çocuk yuvası öğretmenlerinin grevini yasaklayabildi. Verdi sendikası, tüm gövdesiyle bu yasağa karşı çıkmak yerine, mahkemeye yaptığı itirazın sonucunu bekleme kararı aldı.

Tüm bu gelişmeler gözönünde bulundurulduğunda, “krizin faturasını ödemeyeceğiz” sloganının, gerçeğe dönüşmesi için varolan haklarımızı korumanın ötesine geçmek gerektiği açık. Yeni haklar elde etmek için elimizdeki mücadele araçlarını geliştirmek/güçlendirmek gerekiyor. Avrupa için bunun somut anlamı, politik grev hakkının temel talepler arasına alınması, fiilen hayata geçirilmesidir. Örneğin Fransa’da grev yasaları işçilere birçok özgürlükler sağlıyor, ancak Almanya’da işçiler, grev konusunda tamamen yasal kısaç altında. Adı değişerek piyasaya sürülen Avrupa Anayasası uygulamaya sokulduğunda, AB çapında grev hakkı, yasal olarak kuşa çevrilmiş olacak.

“Krizin faturasını ödemeyeceğiz” sloganının yavaş bulması ve bu süreçten işçi sınıfının güçlenerek çıkabilmesi için, gerek Fransa’da, gerekse beş şehirde sendikalara rağmen atılan, “genel grev” sloganının hayat bulması, kendisini dayatıyor.

Tüm dünyayı saran ekonominin kriz, son altı aydır ülkemizde de olanca şiddetiyle kendini hissettiriyor. Bunun birinci göstergesi, işsizliğin rekor düzeylere çıkmasıdır. Öyle ki,

TC kurul-

duğu günden bu yana en yüksek işsizlik oranına ulaşıldığı, resmi olarak kabul edilmiş durumdadır. Ocak ve Şubat aylarındaki işsizlik oranıyla Türkiye, Avrupa'da birinci, dünyada ikinci sıraya yükselmiştir. (Güney Afrika Cumhuriyeti'nin arkasında yer almaktadır.) TÜİK'in Şubat ayı işsizlik oranı yüzde 16.1'dir. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 4.7'lik bir artışla yüzde 18.1, kırsal yerlerde ise 3.4 puanlık bir artışla yüze 11.9'a yükselmiştir. Bunların önemli bir kesimi 15-24 yaş grubundaki gençlerdir. Genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yıla göre iki katına çıkmış durumdadır. Her üç gençten biri işsizdir. Bunların içinde ise genç kızlar ağırlıktadır. **Genel olarak işsizlik, önce kadınları vurmuştur.**

Son altı ay içinde yaklaşık 1.5 milyon kişi işten atılmıştır. Önceki işsizlerle birlikte bu rakam, 6 milyona ulaşmaktadır. Aileleriyle birlikte düşünüldüğünde ise, on milyonlarca kişinin bu durumdan etkilendiği, açlık girdabı içinde çırpındıkları kendiliğinden anlaşılabacaktır. Yapılan bir araştırmaya göre bugün ülkemizde çalışan her kişinin, kendisi dışında bakmakla yükümlü olduğu kişi sayısı, 2.6'dır. Bu hesaba göre 6 milyon kişinin işsiz kalması, yaklaşık 20 milyon kişinin açlık tehlikesiyle karşı karşıya olduğu anlamına gelmektedir.

Kapitalizmin işsizliğe ve açlığa terk ettiği bu milyonları, komünist ve devrimciler kucaklamak zorundadır. Onları bilinçlendirmek, örgütlemek ve mücadeleye sevk etmek gibi önemli bir görevi vardır. Bunu başarabildiği ölçüde, "Krizin Faturasını Burjuvazi Ödesin!" sloganı gerçeğe dönüşecektir. Aksi takdirde burjuvazi, faturayı işçi ve emekçilere ödetmeye devam edecektir.

* * *

Krizin tüm görüngüleriyle ortaya çıktığı günden bu yana, bir yandan işsizler ordusuna yeni bölükler katılmakta, diğer yandan işsizlik tehdidi ile ücretler düşürülmekte, mesailer artmaktadır. Dahası, ücretsiz çalıştırma yaygınlaşmıştır. **Birçok işyerinde işçiler aylarca çalıştığı hal-**

de parasını alamamakta, biriken ücretini ve tazminat hakkını da bırakıp gitmek zorunda kalmaktadır. Direnişe geçemeyen birçok işyerinde işçiler, yasal haklarını bile kullanmadan, ya da bunun yolunu yöntemini bilmeden işten atılmakla karşı karşıya kalmıştır.

İşsizliğin çığlıklaşan boyutu, çalışan tüm kesimler üzerinde "kırk katır mı, kırk satır mı" dayatmasını getirmiştir. Bunun son örneği, Demir-Çelik işçilerinin 16 ay boyunca yüzde 35 ücret kesintisine boyun eğmesidir. Bunda **patronların en büyük destekçisi, faşist ve gerici sendikalarıdır.** Faşist Türk-Metal sendikası, demir-çelik işçileriyle ilgili böyle bir karara imza atarak, işçileri satmada birinci olduğunu bu sefer de göstermiştir.

Tabi ki sadece Türk-Metal değil, birçok sendika krize karşı ciddi bir mücadele yürütmediği gibi, direnişe geçen işçileri de yatıştırma, geriye çekme rolünü oynamaktadır. Dolayısıyla **krize karşı mücadele, patronlara, onun devletine ve sarı sendikalara karşı birlikte yürütülmek zorundadır.** Çünkü işçi ve emekçinin karşısında, sadece patronlar yoktur. **Kolluk güçleri ve yasalarıyla devletin tüm kurumları, burjuvazinin çıkarlarını korumak için çalışmaktadır.** Öncekiler bir yana krizden itibaren çıkarılan yasalar ve düzenlemeler, burjuvazinin krizden en az hasarla çıkmasını sağlamak içindir. Örneğin otomotiv ve beyaz eşyada KDV ve ÖTV indirimi yapılırken, başta gıda olmak üzere temel ihtiyaç maddelerinde böyle bir indirimle gidilmiştir. Asgari ücretin vergiden muaf tutulması gerekirken, devlete en fazla vergi veren, yine işçi ve emekçilerdir.

Kısacası burjuvazi, devlet aygıtı ve sarı sendikalarla, işçi ve emekçileri tam bir kısıkaç altına almıştır. Bu **kıskaçtan kurtulmalarının tek yolu, kendi iç örgütlülüklerini oluşturmaları ve mücadeleyi yükseltmeleridir.** Bu noktada öncü güçlere, komünist ve devrimcilere daha fazla ihtiyaç duydukları ortadadır. Komünist ve devrimciler açısından ise, kitle tabanları olan işçi ve emekçilerle kucaklaşmanın nesnel zemini daha elverişli hale gelmiştir. Bunu değerlendirebilmek, onların çabasına ve becerisine kalmıştır.

Kriz dönemleri böyle dönemlerdir. Genel olarak krizden etkilenen işçi ve emekçilerle daha yakından ilgilenmeli, onlarla bağlar güçlendirilmelidir. Özel olarak da krizin faturasını en ağır ve en çıplak biçimde yaşayan işsizlerle bağ kurmaya çalışmalı, onları örgütlemenin ve mücadeleye sevk etmenin yolları bulunmalıdır. Zaten işçi sınıfının, birlikte hareket etmesi gereken en önemli toplumsal güçlerden biri de işsizlerdir. Esasında işsizler, işçi sınıfının bir parçasıdır. Bu şekilde ele almak gerekir. **ML'ler, işsizleri, işçi sınıfının parçası olarak gördükleri için birlikte örgütlemeyi esas almışlardır.**

İşsizler, krize karşı mücadelenin en önemli

gücü haline gelebilirler, gelmelidirler. Aksi halde, bu devasa kitle, kapitalizmin çürümüşlüğü içinde daha da çürüyecek, tüm değer sistemleri yıkılacak, karşı-devrim tarafından istenildiği gibi kullanılacaklardır. Son günlerde artan banka soygunlarının, hırsızlıkların, intiharların, cinnetlerin arkasından işsizlik çıkmıştır. Çaresiz kalan kitleler, her tür yola başvurmakta, kendilerinin ve en sevdiklerinin hayatlarına son verecek hale gelmektedirler. Öte yandan sivil faşist hareket başta olmak üzere, her tür çeteye kitle tabanı, işsizlerden oluşmaktadır. Emperyalist savaşta kullanılacak paramilitler güçler de buradan temin edilir. Paralı askerlik, işsizler için adeta cansimidi gibi ortaya sürülmektedir. Kriz döneminde gelişen tek sektörün "güvenlik" sektörü olması da çarpıcıdır. İşsiz kalan gençler, burjuvazinin zenginliklerini işsizlerden korumak için güvenlikçi olmaktadırlar.

Özcesi **İşsizlik; çalışanların başının üzerinde bir "demoklesin kılıcı" gibi sallanır ve onların daha ağır koşullarda çalıştırılmasına neden olurken, devletin "vurucu timi" olarak halk üzerinde terör estirmesine hizmet etmekte, çok yönlü olarak kullanılmaktadır.**

Bütün bunlar, işsizliğe karşı mücadelenin ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koyar.

İşsizliğe karşı mücadele, krize ve kapitalizme karşı mücadelenin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Çünkü işsizlik, kapitalizmin çocuğudur. Kapitalizmin "azami kar" yasası, daha az işçi ve daha yoğun emek ile daha çok ürün elde etmeye daya-

nır. Diğer yandan işgücünün fiyatını düşürmek ve işçi sınıfını kendi içinde rekabete sürüklemek için de "yedek işçi ordusu"na ihtiyaç duyar. Burjuvazinin elinde, en güçlü silahtır işsizlik. İşçilere giderek artan işsizler ordusu gösterilerek, en aza razı olması sağlanır. İşsizler, işçilerin rakibi gibi gösterilir. En küçük bir hak alma mücadelesinde "dışarıda milyonlarca işsiz var, beğenmiyorsan çek

İŞSİZLİĞE KARŞI MÜCADELE Kapitalizme ve krize karşı mücadeledir

git" denilir. Kriz dönemlerinde ise bu durum, kronik ve devasa boyutlara ulaşır. İşsizler ordusunun safları iyice kalabalıklaşır.

Bu kozu, kapitalistin elinden çekip alabilmek için işsizleri örgütlemek gerekmektedir. Burjuvazinin "böl-yönet" politikasına karşı, işçi-işsiz tüm emekçilerin birliğini ve dayanışmasını sağlayabilmek, kapitalizme indirilecek en büyük darbedir.

En temel insan haklarından biridir, "çalışma hakkı"! İnsan ancak çalışarak, üreterek, bir işe yaradığını görerek yaşayabilir. **"Çalışma hakkı", yaşama hakkıdır aslında.** Kapitalizm, bu en insancıl, en doğal hakkı, ezici bir kitlenin elinden almıştır. O yüzden de daha kapitalizmin ilk aşamalarından itibaren işçi sınıfının işsizliğe karşı mücadelesi yükselmiştir. 1831 yılında direnişe geçen **Lyon işçilerinin sloganı, "ya çalışarak yaşamak, ya savaşarak ölmek"**tir. Bu mücadeleler sonucu Birleşmiş Milletler bile "çalışma hakkı"nı insan haklarının en temel maddeleri içinde saymıştır. 1966 tarihli BM İnsan Hakları Konvansiyonu, "devletlerin yurttaşlarının 'çalışma hakkı'nı güvence altına almaları gerektiğini" buyurmaktadır. Fakat kapitalizm koşullarında bu hiçbir zaman mümkün olmaz. En gelişmiş kapitalist ülkelerde ve refah dönemlerinde bile işsizlik vardır. Sadece nice-likel bir farklılık söz konusudur. Buna karşın "çalışma hakkı"nın yaşam bulabildiği, **İşsizliğin ortadan kaldırıl-**

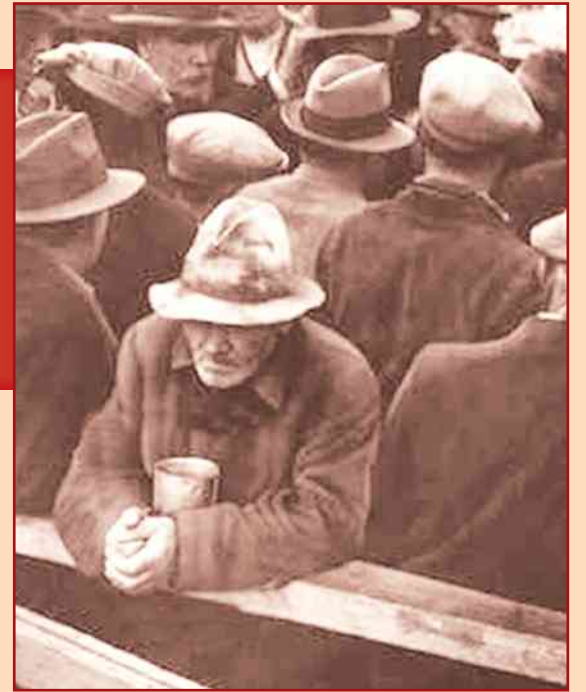
dığı tek yer, sosyalist ülkeler olmuştur. Dolayısıyla işsizliğe karşı mücadele, kapitalizme karşı mücadelenin en dolaysız sürdürüleceği alandır. Kapitalizmin işleyişinin teşhiri bakımından olduğu kadar, sosyalizmin propagandası yönüyle de en iyi şekilde değerlendirilecek bir sorundur.

Ve tabi ki, **İşsizlerin, faşizmin kitle tabanı haline gelmesini önlemek de büyük önem taşımaktadır. Kriz koşulları kendiliğinden devrimci duruma yol açmaz. Eğer bu elverişli koşullar komünist ve devrimciler tarafından doğru biçimde değerlendirilemez ise, faşizmin kitle gücüne dayanarak yükselişinin temellerini oluşturur.** Dünyada ve ülkemizde bunun birçok örneği vardır. İkinci emperyalist savaş öncesi İtalya ve Almanya, en bilinen tipik örnekleridir. Ülkemizde de böylesi dönemler yaşanmıştır. Son yerel seçimlerde MHP'nin oy oranındaki artış, bu tehlikeyi yeniden hatırlatmıştır. Bu yönüyle işsizliğe karşı mücadele, faşizme karşı mücadeleyi de kapsamakta, onu kitle tabanından yoksun bırakmanın en önemli yolu haline gelmektedir.

Bu üç temel nokta; işsizliğe karşı mücadelenin ne denli önemli olduğunu ve krize karşı mücadelenin temel ayağı olması gerektiğini göstermektedir. Krizin en büyük göstergesi olan kronik ve yaygın işsizliğe karşı mücadele edilmeden, krize karşı mücadele edilemez.

* * *

Bütün bunların üzerinden "Krizle karşı işsizler hareketini yaratalım" diyoruz. Bu yönde yazılı ve sözlü propagandayı yükseltiyoruz. Fakat sadece teşhirle, propaganda ile yetinmek, son derece yetersizdir. Asıl mesele gerçekten bir **"İşsizler hareketi" yaratabilmek,** bunun araçlarını, yol ve yöntemlerini ortaya koymak ve bu doğrultuda adımlar atabilmektir. **"Herkes iş! Herkes çalışma hakkı"** temel sloganı altında

bu yöndeki çabaları yoğunlaştırmaktır. Ücret kesintisi yapılmadan **"6 saatlik işgünü"** talebi de işsizliğe karşı ileri sürülecek somut bir taleptir. Başta kamu kuruluşları olmak üzere tüm işyerlerinde üç vardiya yerine dört vardiyaya geçmek, herhangi bir yatırım yapmadan da istihdamı büyütecek bir uygulama olacaktır. Keza işsizlerin **"İşsizlik fonu"ndan yararlanma** olanakları genişletilmeli, fon, işsizler lehine yeniden düzenlenmelidir. İşsizlere ve ailelerine **parasız sağlık hizmeti** verilmeli, ayrıca elektrik, su, ısınma gibi temel ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmalıdır. **"İşçi Kıyımına Son!", "İşten atılanlar geri alınsın!"** talepleri ileri sürülmeli, işten atmayı zorlaştıracak yasa ve düzenlemelerin yapılması istenmelidir.

Önümüz yaz aylarıdır. İşsizliğin de kendini en fazla hissettirdiği bir dönemdir bu. Eylül ayından itibaren yoğun biçimde atılan işçilerin, eğer alabilirdi ise tazminatları, ya da akraba yardımları da bu aylarda suyunu çekmektedir. **Burjuvazi tam da bu nedenle "sosyal patlama" korkusu yaşamakta, bunu açıkça ifade etmektedir.** Aç, işsiz ve üstelik de umutsuz kitlelerin yıkıcı gücünü en iyi onlar bilir çünkü. Ancak **bu yıkıcı güç, belli bir hedef doğrultusunda örgütlü ve planlı hareket edebilirse, devrimci bir nitelik kazanır.** Aksi halde kendine dahi zarar veren bir hale dönüşür. Ya da dinci gerici hareketin, faşist çeteleşmenin bir piyonu haline gelir. Yukarıda belirttiğimiz gibi bunun örnekleri görülmeye başlanmıştır.

Bir lastik firmasının reklamında sloganlaştırıldığı gibi **"kontROLSÜZ güç, güç değildir."** İşsizler hareketi de devrimci bir öncünün kontrolü altında gerçekleşirse ancak, devasa gücünü ortaya koyabilir. Amacımız da bunu yaratabilmektir. Bunun biçimleri, bu doğrultuda gerçekleştirilecek çalışmaların sonuçları üzerinden çıkacaktır. Diğer yandan sendikalar içinde "işsizler komisyonu" gibi işsizlere dönük özel örgütlenme biçimleri oluşturulmalı, sendikalar bu yönde zorlanmalıdır.

Bu yöndeki çalışmayı, eylemlerle ve kalıcı örgütlenme ile taçlandırmak, krize karşı mücadelede önemli bir mevzi yaratacağı gibi, işçi-işsiz geniş bir kesimle kucaklaşmak bakımından da büyük bir kazanım olacaktır.

Zorluklarla mücadele etmek

Bağımsız Eğitimciler Sendikası'nın gerçekleştirdiği bir ankete göre, gençlerin yüzde 46'sı, herhangi bir konuda sorunla karşılaştığı zaman, mücadele etmek yerine konuyu kapatmayı tercih ediyormuş. Gençlerin sadece dörtte biri, sorunu çözmek için mücadele edeceğini söylüyor.

Anketin ortaya çıkardığı sonuç çok çarpıcı. Yani gençlerin yüzde 75'i yaşamındaki sorunları çözmek için "uğraşmak" istemiyor. Bunun yerine sorundan uzaklaşmayı, sorunu yok saymayı, sorunun olmadığı bir ortamı aramayı seçiyor. Ve daha kötüsü, doğru ve doğal davranış biçiminin de bu olduğunu düşünüyor.

İşin bir yanı da şu: Sorunu çözmek için mücadele edeceğini söyleyen yüzde 25'lik bölümdeki gençler, acaba bu "mücadele etmek" sözünden gerçekte ne anlıyor, nasıl ve ne düzeyde bir mücadele yürütüyor?

Biraz daha deşelim: Gençlerin önemli bir kesiminin, hiçbir biçimde yapamayacağı işler konusunda bile "yaparım" dediği, hatta yapma sözü verdiği sır değil. Duygu olarak o işi yapmayı isteseler bile, sorunla karşılaştıklarında başaracak güç ve enerjiyi kendilerinde bulamadıklarını, bu nedenle her seferinde ertelediklerini de biliyoruz.

Yani, sorunu çözmek için mücadele edeceğini söyleyen yüzde 25'lik kesimin içinden de önemli bir kesimi elemek gerekiyor.

Sonuçta, gençlerin ezici çoğunluğunun, yaşam içindeki günlük sorunlar söz konusu olduğunda bile çözüm üretme, mücadele etme ve başarıma sözcüklerinin gerçek anlamını bilmediğini, yaşamlarında bunların doğru biçimde yer almadığını görüyoruz.

Kapitalizm tarafından onyıllardır sistemli bir biçimde yaratılmaya çalışılan, düşünmeyen, sorgulamayan, öğrenmeyen, yaşamın asli unsuru olmayı başaramayan genç tipinin en temel özelliğidir bu.

Sanal yaşamlar, sanal başarılar

Kapitalist kitle eğitiminin en önemli unsuru reklamlardır. Gerçekle hiç ilgisi olmayan, sanal bir dünya, sanal değerler sistemi sunar bu reklamlar.

Reklamlarda hayat çok kolay, kavramlar ise son derece demagojiktir. Mesela hiç tanımadığın bir kızı "tavlamak" için, ona bir dondurma uzatman yeterlidir. Mesela "birlikte üretmek", eşlerin mutfakta birlikte makarna pişirmesinden, "hayatı paylaşmak" ise, eşlerin birlikte alışverişe çıkmasından ibarettir. Cips paketlerinde "iki lezzet birarada" olduğu gibi, iki kızdan birini seçmek zorunda kalmamalı, ikisiyle birden birlikte olabilmelidir, seçmek zorunda değildir. Tek başına bir paket cipsi ya da bir paket büskiviye yiyecek, en iyi niteliklere sahip bir sevgili ile birlikte olmaktan daha büyük bir önem taşımaktadır. Bir dondurmayı yerken, ne yüzde 99'luk indirim kampanya-

ları, ne uzaylıların dünyayı basması, ne yanan bir ev... Dünya yıkılsa umrunda olmaz, dondurma hepsinden önemlidir.

O kadar çok örnek var ki... Kapitalist sistemin ruhu ve özü sinmiştir bu reklamlara. Bu nedenle seyrettiğimiz her reklamda, en çığ biçimiyle ve bombardıman halinde yağıyor üzerimize... Ana fikir ise tektir: *"Sen dünyanın merkezinde! İstedğin her şeyi al, sınırsızca eğlen, hayatını yaşa, hiçbir sorunla uğraşma, canını sıkma!"*

Kapitalizmin yarattığı ortalama aile dünyası da bunu körüklemekte, gençlerin bu tarzda yetişmesini kolaylaştırmaktadır. Çocuklar hayatın zorluklarından, yaşamda önlerine çıkan engellerden uzak bir biçimde yetiştirilmektedir. **Çocuğun dünyasında ortaya çıkan bütün zorluklar, aileleri tarafından aşılmakta, çocuğun yürüyeceği yol düzlenmektedir.**

Bugün pekçok aile, *"biz büyüklerimizden bir şey istemesini bilmezdik. Şimdi çocuklar istiyor ve almasını biliyor"* diye sevinmektedir. Oysa burada büyük bir çarpıklık söz konusudur. İsteme ve elde etme yöntemi çarpıktır çünkü. Ailesinin oyuncak alamadığı durumda, bir çocuğun tahtadan, bezden, taştan, evdeki işe yaramaz eşyalarından oyuncak yapması, o oyuncak elde etmek için emek vermesi başka bir şeydir; *"ben oyuncak istiyorum"* diye alışveriş sepetine yapışarak çığlık çığlığa bağırması başka bir şey.

Birincisinde emek ve başarı vardır, ikincisinde ailenin yarattığı korunaklı dünyanın şımarıklığı. Çocuğu büyüten, olgunlaştıran en büyük etken, kendi başına başardıklarıdır. Ailesinin ona sağladıkları ise, yaşı büyük-aklı küçük, gerçek yaşamda asla kendi ayaklarının üzerinde durmayı beceremeyen, istediği herşeyin hazır biçimde önüne gelmesini bekleyen "sanal insan"lar yaratır.

İşte bu "sanal insan"lardır, sendikanın yaptığı ankette, "önüme çıkan sorunlarla mücadele etmem, bırakır giderim" diyenler.

Emek vermeden başarı olmaz

Elbette ki sanal başarılardan söz etmiyoruz. Mesela derslerdeki başarılar, sınavda alınan notlar değildir kıstasımız. Zaten bu ezberci eğitim sisteminde, "iyi ezber yapmak"tır başarı. Gerçek hayatta ise başarı; ilgi duyduğun bir konuda günlerce boyunca okumak, araştırmak, elinde kâğıt-kalem sürekli notlar almak, o alanda çalışarak bir ürün ortaya çıkarmaktır.

Hayatın bir parçası olan sorunlar karşısında elde edilen başarılarıdır kastımız. Çünkü hayat, reklamlardaki gibi değildir. Birşeyleri elde etmek için mutlaka emek vermek, zorluklarla mücadele

etmek, engelleri aşmak gerekir. Ve bu hiç de kolay değildir. Ama **gerçek mutluluklar ve gerçek başarılar, tam da bu tarzda büyük zorluklarla mücadeleler sonucu elde edilir.**

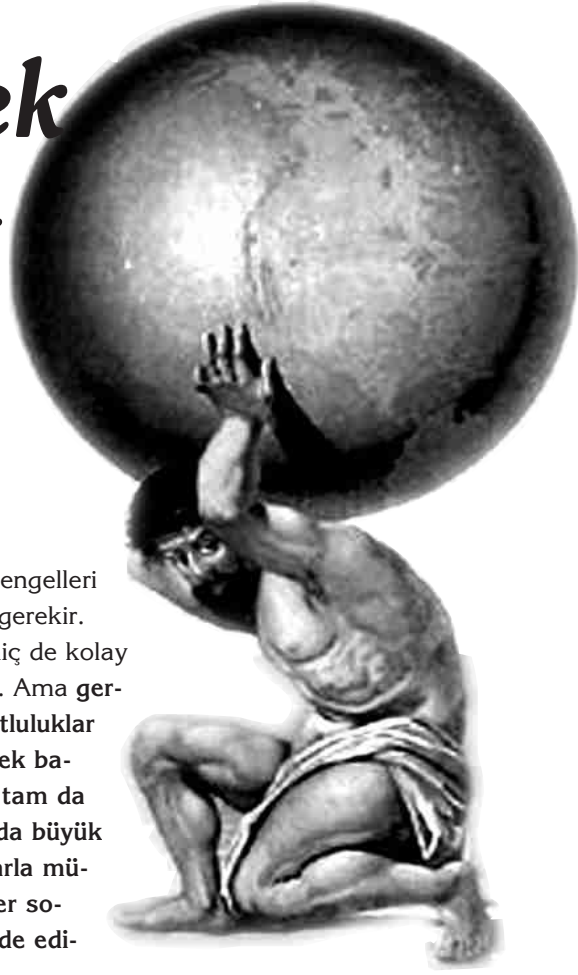
Mesela sanal dünyada sevgililer mükemmeldir: Güzel-yakışıklı, seninle hep ilgilenmeye hazır, hep gülen, yaşamdaki en önemli sorunları bir doku-nuşla çözüveren... Oysa gerçek yaşamda sevdiğin insanla yapacağın şeyler, birlikte dondurma yemekten, kırlarda koşmaktan, mutfakta tango yapmaktan ibaret değildir.

Gerçek insanların sorunları vardır, sıkıntıları, alınganlıkları, kusurları, hataları... Hiçbirisi mükemmel değildir. Zaten kendimiz de mükemmel değilizdir. Ama tam da sistemin insanlara enjekte ettiği, bu mükemmeliyetçi bakış, en küçük uyuşmazlıkta, en basit hatada, sıradan bir eksiklikte büyük kavgaların yaşanmasına neden olmaktadır. Basit bir sorun, dev dağlara dönüşmektedir.

İlk günlerin heyecanı geçip de sorunlar, uyuşmazlıklar ortaya çıkmaya başladığında, ilk başta düşünülen, ilişkiyi bitirmektir. (Sendikanın anketini dikkate alırsak, yüzde 46'lık bir bölüm bunu tercih etmektedir) Bu nedenle günümüzde kalıcı, uzun süreli ilişkiler yaşanması oranı giderek azalmaktadır.

Elbette *"sevdiğim için emek harcarım, onu düzeltmek için uğraşırım"* diyenler de vardır. Ancak bu emek verme ve sorunlarla mücadele etme yöntemi de oldukça tartışmalıdır. Yaygın olan *"şöyle bir hata yapıyorsun, bunu düzelt"* demek ve bu konuşmanın, sorunu çözmek için yeterli olmasını beklemektir. Ama işler bu kadar kolay değildir. Kendi kişiliğimizde yer etmiş bir eksikliği nasıl tek bir konuşma ve tek bir müdahale ile değiştiremiyorsak, karşımızdaki kişiyi değiştirmedönüştürme çabamız da bu kadar kolay sonuç vermez.

Mücadele etmek, öncelikle sevgi ve sabır gerektirir. Gerçek bir sevgi, karşımızdaki kişide gördüğümüz hatayı düzeltme isteğini güçlendirir. Sabır ise, o hatayla mücadelenin en önemli unsurudur. Elbette hiç de kolay değildir, bir insanın hatalarıyla mücadele etmek. Daha zor olan ise, ken-

di hatalarımızla mücadele etmektir. Çünkü “ilişkiye emek vermek” sadece karşımızdakini değiştirmekten geçmez, mutlaka kendimizde de değişmesi gereken yanlar vardır. Ve söz konusu olan iki tarafta da yılların getirdiği alışkanlıklar, kişilik özellikleri, davranış biçimleri, kalıplaşmış düşüncelerdir. Sertleşmiş bir kabuktur bu. Kırma için sistemli bir biçimde ve sabırla vurmak gerekir, hem kendimizdeki hem karşımızdakinin kötü alışkanlıklarına.

Bırakıp gitmek ve ideal sevgiliyi aramak, daha kolay yoldur tabi. Mücadele etmesini bilmeyenlerin, ya da sevmeyenlerin tercih ettikleri yol da budur. Ama ne yazık ki ideal bir sevgili yoktur, bu nedenle bulmak da mümkün değildir. Diğer taraftan, eğer arada sorunlar yaşansa da gerçekten güçlü bir sevgi var ise, bu büyük çabanın sonucunda elde edilecek ödül, herkesin gıpta ile bakaçağı kadar büyüktür.

Örgütlemek, mücadele etmeyi gerektirir

Sadece sevdiğimiz insan değildir söz konusu olan. Örgütlemeye çalıştığımız insanlar için de büyük bir emek ve çaba harcamamız gerekir. Hele ki bir devrimci olmak, bu emek ve çabayı daha da fazla vermemizi gerektirir. Çünkü bir devrimci, örgütlemek istediği kişiden bir adım önde demektir. Düzenle bağlarını koparmada, sistemin yarattığı sorunları görmede, çözüm yollarını bilmede, bir adım daha öndedir. Öyleyse, çaba harcamak da öncelikle ona düşmektedir.

Kimse devrim saflarına mükemmel bir devrimci olarak gelmez. Herkesin pek çok eksiği vardır. Zaten bu sistemde eksiksiz bir insan olması da mümkün değildir. Devrimci olduğunu söyleyen, devrim saflarında kimi görevler üstlenen insanlar bile, kişisel dönüşümlerini tamamlamış, eksikliklerini aşmış ve devrimin-sosyalizmin değerleriyle donanmış değildirler. **Kişisel dönüşümü tamamlamak, deyim yerindeyse “bir fırın ekmek yemeği” gerektirir. Ve bu da, çok büyük zorluklarla mücadele ederek yürümeyi gerektiren bir yoldur.**

Kimi zaman herhangi bir tartışmanın arkasından “o adam olmaz, işe yaramaz” diyerek kestirip atanlar olabilmektedir. Oysa bu değerlendirme, söz konusu kişinin adam

olup olmayacağını değil, bu sözü söyleyen devrimcinin, mücadele etme, zorluk-

larla baş etme gücünün olmadığını, emek verme ve insan örgütleme becerisinin bulunmadığını gösterir.

İnsanlara öncelikle objektif bir gözle bakmak gerekir. Eksikliklerini ve olumluluklarını görebilmek ve ona karşı nasıl davranmak gerektiğini belirlemek buradan geçer. Kimi şeyler vardır ki, gerçekten de çok ciddi ve tehlikelidir. Mesela saflarımıza katılmak, yanımızda olmak isteyen, ama uyuşturucu kullanmak, hırsızlık, ahlaki düşkünlük gibi özellikler taşıyan insanların faydadan çok zararları olur; onları yaklaştırmamak, bir ilişki kurulacaksa bile dışarıdan kurmak ve öncelikle bu sorunlarını gidermelerini istemek en doğrusudur.

Ama yaygın olan bu değildir. Devrim saflarına katılmaya gelen insanlar, sonuçta bir devrimci olma isteğiyle gelmektedirler. Eksikliklerini aşma, kendilerini yenileme, sosyalist bir dünyanın değerleri sistemiyle donanma istekleri, niyetleri daha güçlüdür. Öyleyse onlara verilecek emeğin ve onların kötü yanlarıyla yapılacak mücadelenin mutlaka bir kazanımı olacaktır.

İnsanların öncelikle “içine” bakmak gerekir. Düzenin kirlerine daha uzak, daha temiz, dürüst, çalışkan vb insani erdemleri, iyi özellikleri taşıyanlar, herkesten daha fazla özel ilgiyi hak ederler. Onların da elbette bazı olumsuz yönleri, yanlış alışkanlıkları olabilir. Ama “mayası sağlam” olanlar, bu kötü alışkanlıklarını daha kolay ve daha büyük bir istekle üzerlerinden atacaklardır.

Ancak bunu **başarabilmeleri, onlara doğru bir “önderlik” gerçekleştirmekten, hatalarıyla doğru biçimde mücadele etmekten geçer.** “Doğru biçimde mücadele etmek” diye özellikle vurguluyoruz. Çünkü mücadele etmek, karşımızdakiyle kavga etmek, dışlayıcı ve itici bir biçimde davranmak ve bizden uzaklaştırmak değildir. **Kişinin kendisiyle değil, yaşadığı sorunla mücadele etmek demektir.** O sorunun çözüm yolları üzerine kafa yormak, çeşitli yöntemler deneyerek çözmeye çalışmaktır. Ve bunu yaparken de, her aşamada, karşımızdakine değer verdiğimizizi, onu kazanmaya çalıştığımızı, onun daha iyi olması için uğraştığımız hissettirmektir.

Aslında birini düzeltmek için verilen mücadele, kendimizi de düzeltmek anlamına gelir. Onu örgütlemek için harcanan her emek, kendimizi olgunlaştırmak, daha örgütlü hale getirmektir. Çünkü düzeltmek için uğraşırken, kendi eksikliklerimiz de çıkar ortaya. **Sahip**

olmadığımız bir değeri, iyi bir yönü, başkasına veremeyiz çünkü. Eğer sorununu çözmede zorlanıyorsak, bizde de bir eksiklik var demektir. Onun sorununu çözebilmek için, kendi sorunlarımızla da yüzleşir ve çözüme çabasına gireriz.

Emek verdiğimiz her insan, bizim kendimize de verdiğimiz bir emektir aynı zamanda. Onu dönüştürmek, kendimizi de dönüştürmekten geçer. Bu nedenle başkasına emek vermek, öncelikle kendimizi güçlendirmektir.

“İnsanın insanlaşması” süreci, başarılarla gerçekleşir

Mücadele denilen şey, tek bir çarpışmadan ibaret değildir. **Mücadele, küçük yenilgi ve küçük başarılardan oluşan sayısız çarpışmanın toplamıdır.** Her çarpışmanın arkasından durup bir değerlendirme yapmak gerekir. Yenilgi ile bitmişse, yapılması gereken, nerede hata yaptığını tespit etmek, başka bir yol bulup yeniden harekete geçmektir. Kendinde hangi yönlerin zayıf ve eksik olduğunu, hangi yönleri güçlendirmek gerektiğini bulup çıkarmaktır. Hangi durumda hangi yöntemin etkili olacağını, hangi silahları kullanmak gerektiğini, karşı tarafın güçlü ve eksik yanlarını, nelerden etkilendiğini, çarpışmanın gerçekleştiği zeminin nesnel koşullarının savaş üzerindeki etkisini vb. düşünmek ve bunları hayata geçirmektir. Ve her zaman emek vermek, sabırlı olmak, çalışmak, çalışmaktır...

Bu tarzda kazanılan her başarı, ileri atılan her adım, insanın insanlaşması sürecinde önemli bir halkadır. Çünkü **yaşamın kendisi bir mücadeledir. Yaşam, zorluklara karşı verilen savaşlarla ilerler.**

İnsanlık tarihi de böyle yazılmıştır. İlk insan, taşın ilk aletlerini yapmaya başladığında, yaşama savaşında diğer hayvanlardan ayrılmaya başlar ve insanın dönüşüm süreci böyle başlar. **Her zaman en kolay olana yönelmek, yaşamında bir şeyleri değiştirmek için uğraşmamak, doğadaki diğer canlılara; bitkilere ve hayvanlara özgü bir özelliktir. İnsan ise, zorlukların üzerine giderek onlardan ayrılmıştır.** Taşın yontulmasından başlayan ve bugünlere uzanan süreç, insanın en önemli insani özelliğinin, mücadele gücünün ürünüdür.

Her zaman kolay olanı seçen, zorluklar karşısında yüzgeri eden, bir şeyi elde etmek için gerçek bir emek harcamayanlar, “sanal insanlar”dır ve onların yaşamdan elde edebilecekleri bir şey yoktur. **Gerçek dostluklar kurmak, saygı ve sevgi dolu bir ilişkiyi yıllarca sürdürmek, tarih sayfalarına altın harflerle kazınan bir eser yaratmak, çorak bir toprakta yemyeşil bir bahçe yaratmak, la-baratuvarda yeni bir şey icat etmek, dünyayı değiştirecek buluşlar yapmak, kapitalist sisteme meydan okumak, devrimi gerçekleştirmek, sosyalizmi inşa etmek, “sanal insanlar”ın başarabileceği şeyler değildir.**

Bunları ancak, yaşam içinde karşısına çıkan her sorunun üzerine giden insanlar başarabilir. Çünkü onlar, girdikleri her çarpışmadan güçlenerek çıkarlar; karşılarına çıkan her engel, onu aşma azmini ve kararlılığını beraberinde getirir; aştıkları her zorluk, kendilerine güvenlerini artırır; kazandıkları her başarı, onları biraz daha insanlaştırır.

“İnsanlaşmak”, bütün o küçük küçük çarpışmaların ürünü olan büyük bir başarıdır. Ve ancak insanlaşma sürecinde böyle mücadeleciler ve başarılı bir biçimde yürüyenler, daha büyük ve görkemli başarılarla imza atacaklardır. **Yaşamları boyunca küçük küçük hedefleri fethederek yürüyenler, görkemli hedefleri fethetme gücünü kazanacaklardır.** Ve insanlık tarihinde en büyük başarılar, onların fethettikleri hedeflerden doğacaktır.

Tarımda mayınlar patlıyor

Yıllardır hazırlığı yapılan sınırdaki mayınlı arazilerin mayınlardan temizlenmesi işi, hükümetin çıkaracağı yasa tasarısının mecliste görüşülmeye başlanmasıyla birlikte gündeme bomba gibi düştü.

Suriye sınırındaki mayınların temizlenmesi için hükümet önce kararname çıkarmıştı. Kararnameye göre, bu arazilerin mayından temizlenmesi işi yabancı bir şirkete verilecek, bu şirket de temizlediği araziye karşılık olarak, 40 yıldan fazla bir süre için sözkonusu araziye kullanma hakkına sahip olacaktı.

Ancak bu kararnamayı Danıştay Mart 2009'da durdurdu. Hükümet bu sefer de kararname ile aynı içerikte yasa tasarısı hazırladı. Ve tasarısı mecliste oylamaya açıldı.

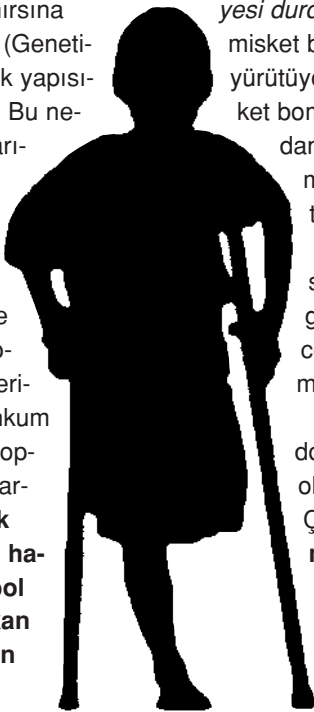
Dolayısıyla iş, ihale aşamasına gelip dayanınca, ortalık hepten kızışmış oldu. Milli Savunma Bakanı da dahil, AKP grubu içinden de sesler yükselmeye başladı. İhale İsrail'li bir şirkete mi yoksa başka yabancı bir şirkete mi gidecekti? Ya da TSK'nın söylediği gibi, NATO'ya bağlı NAMS (İkmal ve Bakım Ajansı) projesi kapsamında mı ele alınacaktı?

Daha da doğrusu, sorun sahiden bu sorularda mı düğümleniyordu?

Emperyalist pazara göre şekillenmiş tarımsal alanların ve emperyalist gıda tekellerinin ihtiyacı temelinde tarımın yeniden biçimlendirilmesi, söz konusu tekellerin ve işbirlikçilerinin iştahını kabartırken, aralarındaki rekabetin de aynı oranda hız kazanmasına ve şiddetlenmesine yol açtı. Emperyalizme bağımlı yarı-sömürge ülkelerde toprakta büyük sermayenin egemen olması ve toprağın bu sermayenin elinde merkezileşmesi süreci, işbirlikçi gıda tekellerinin arasındaki rekabeti şiddetlendirmeden ilerlemezdi zaten.

Dolayısıyla **dünya toprakları gıda alanlarına, tarımsal zenginliklere göre de paylaşıyor**. Buna bağlı olarak mayınlı arazilerin tarıma açılması ihtiyacı, tüm dünyada bu alandaki rant kavgasını da büyütüyordu. Çünkü tarımsal alanların toprak yapısı, pek çok nedenden dolayı bozuldu. Azami kar hırsı ve toprakta da büyük sermayenin hakim hale gelmesi, bunun temel nedeniydi. Azami kar hırsına bağlı olarak üretilen GDO'lu ürünler (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar), toprak yapısını bozan önemli bir etkendi örneğin. Bu nedenle de dünya toprakları organik tarıma uygunluk açısından yeniden paylaşıyordu, ek olarak.

Zaten feodal kalıntıları doğası gereği kökten tasfiye etmeyen kapitalist-emperyalist sistem, kır işçi ve emekçileri yüksek teknikle tarım yapmaktan alıkoyup, en ilkel tarım aletlerine ve zorlu çalışma koşullarına mahkum ederek, yüzyıllardır dünya tarımsal toprakları yorulma aşamasına çoktan varırmıştı. **Kır proleterlerini ve küçük üreticileri, karnını bile doyuramaz hale sokup, bölükler halinde metropol kentlere göç etmek zorunda bırakan sistem, toprağı gerçek sahiplerinin**

elinden alıp büyük toprak sahiplerine sunarken, en verimli tarım topraklarının talan edilmesine yol açtı. Vahşice tarımdışı alanlara açılan bu verimli topraklarda, artık ürün üretilemez noktaya gelindi.

Şimdi tüm dünyada, holdingler için organik tarım, gözde sektörler arasında ön sırada.

Ve **sektör, büyük bir sermayeyi, büyük ölçekli üretimi gerektiriyor. Bu nedenle de emperyalist tekeller, yorulmamış, uçsuz bucaksız topraklara üşüşüyorlar. Bunun adına da "toprak kiralama" diyorlar.** Emperyalizme bağımlı ülkelerden milyonlarca dönümlük araziler kiralaniyor. Ve hem de öyle birkaç yıllığına değil, yarım asırlığına, yüz yıllığına... Özellikle Afrika, Asya, Latin Amerika ülkelerinden kiralaniyor bu topraklar. Daha **şimdiden emperyalist tekellerin kiraladığı topraklar, milyonlarca hektarı buluyor.**

Toprakları kiralanan ülkeler arasında kuşkusuz Türkiye de var. En verimli topraklarımız, "kiralama" adı altında emperyalist haydutlara peşkeş çekiliyor. Erzurum, Adana, Dersim, Düzce Ovası, GAP bölgesi, Beyşehir Gölü Havzası, Doğu Karadeniz Bölgesi, Konya Ovası, akla ilk gelenler.

Emperyalist tekeller pekçok yolla organik tarım alanları açıyor. Bağımlı ülke topraklarını, kendi ülkelerinin kimi toprak parçalarını, organik tarım üretmek üzere ayırıyor. Bazı yorgun toprakları dinlendirip dönüştürmek yolu da dahil, "pilot bölgeler" seçiyorlar.

Fakat bu yollar da yetmiyor. Mayınlı arazilerin organik tarım için kullanılmak üzere mayınlardan temizlenmesi yolu da sürüyor tüm hızıyla.

Bunun için uluslararası anlaşmalar sokuldu devreye.

Ottawa Sözleşmesi bunlardan biri ve Türkiye, bu sözleşmeye imza attı. Ottawa Sözleşmesi (Anti Personel Mayınların Yasaklanması) sözde mayınlarla mücadele ediyor ve bir dolu demagojik faaliyetler yürütüyor. Ottawa Sözleşmesi'nin yürürlüğe girmesinin 10. yılında Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Ban Ki-Mun, "10 yılda 40 milyon kara mayını imha edildi, anti personel mayınların üretimi, satışı, nakliyesi durduruldu" diye açıklamalarda bulundu. Sözde msket bombalarının kullanılmaması için çalışmalar yürütüyorlar. Oysa İsrail'in Filistin'e yağdırdığı msket bombaları bilincimizde en taze olanı. Öte yandan ABD ve Almanya, mayın yasaklama anlaşmalarına imza atmasına rağmen, mayın satan ülkelerin başında geliyor.

Türkiye de "Mayın Yasaklama Anlaşması"nı 25 Eylül 2003 tarihinde imzaladı. Buna göre ilk 5 yıl içinde eldeki stokları imha edecek ve 10 yıl içinde de tüm antipersonel kara mayınlarını temizleyecekti.

Hangi birini temizleyecek Türkiye? Suç dosyası o kadar kabarık ki. Bir mayın tarlası olan Kürt illerinin neredeyse tamamını mı? Çünkü **sadece Yunanistan, Suriye, Ermenistan ve Irak gibi ülkelerle olan sınır bölgeleri değil, sınır bölgesi olmakla hiç ilgisi bulunmayan iç illeri de kapsıyor mayınlar. Güvenlik tesislerinin etrafı değil**

sadece, yakılarak boşaltılan köylerin etrafı da dahil, şehirler de mayınlarla döşeli.

TSK verileri 982 bin mayın olduğunu gösteriyor Türkiye'de. Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül ise, (o da TSK verilerine dayanarak) depolanmış olan 2 milyon 690 bin 929 adet antipersonel kara mayınlarından 1 milyon 156 bin 724 adedinin temizlendiğini, 1 milyon 804 bin 205 adedinin temizlenmesinin de 2010 yılında tamamlanacağını söylüyor. Anti-tank mayınlar ise henüz imha edilmemiş.

Uluslararası Karamayınları Yasaklama Kampanyası'nın üyesi olan Mayınsız Bir Türkiye Girişimi Koordinatörü Muteber Öğreten, (3 Nisan 2009 tarihinde) yaptığı açıklamada şöyle konuştu:

"2004 yılında Mayın Yasağı Anlaşması'na taraf olan Türkiye'nin 1 Mart 2008 tarihine kadar stoklarındaki mayınları imha etmesi, 2014 yılına kadar toprağa döşeli mayınları temizlemesi ve mayın kurbanlarının topluma yeniden katılımı için gerekli kolaylıkları sağlaması gerekiyordu. Ancak hala stoklardaki mayınların imha işlemi tamamlanamadı ve bu konuda net bir tarih verilmiyor. Toprağa döşeli mayınların temizliği için sadece 5 yılımız kaldı ve hala bir program açıklanmadı. **2004 yılında Türkiye'de her üç günde bir kişi mayın/UXO patlaması nedeniyle ya yaşamını yitiriyor ya da sakat kalıyordu, 2008 yılına ait rakamlarda hiçbir değişiklik olmadı. Mayın kurbanlarının fiziki ve psikolojik rehabilitasyon, eğitim, istihdam sorunları devam ediyor.**" (abc)

Mayınlar nedeniyle bugüne dek büyük çoğunluğu çocuk olan 10 bin kişinin yaşamını yitirdiği biliniyor. Ve binlerce kişinin de sakat kaldığı. Sakat kalanların tedavi edilmesi için kurum ve rehabilitasyon merkezleri de yok. Dahası bu, masraf olarak görüldüğü için gerçekleşmiyor.

Antipersonel mayın stoklarının imha edilmesi için, anlaşma gereği son tarih 1 Mart 2008'di. Fakat Mayıs 2008 tarihi verilerine göre, stokta hala 2,5 milyondan fazla mayın var ve eğitim amaçlı bulundurduğu mayın sayısı olarak da, diğer ülkelere göre, en yüksek rakama sahip ülke Türkiye. Ve Türkiye, aynı zamanda stoklarında msket bombası da bulunduruyor.

Demek ki, sorun ne mayınsız bir dünya yaratmaktır, ne de ulusal çıkarlardır. Mayınlar ya da farklı patlayıcıların kullanılması kapitalist-emperyalist sistem sürdüğü sürece devam edecektir. **Ne zaman ki işçi ve emekçiler, toprakları bu sistemin elinden koparıp alacaklar, savaşları ve sömürüyü ortadan kaldıracaklardır; işte o zaman mayınsız, bombasız ve savaşırsız bir dünyadan bahsedilebilecektir.**

Kuşkusuz dünyamızın mayınlardan temizlenmesi mücadelesi sürdürülmelidir ve zaten de süren mücadele ve yükselen tepkilerin etkisi bugün de görülmektedir.

Mayınlı araziler, kirlenmemiş ve kimyasal hiçbir maddenin yüzünü görmemiş son derece verimli tarım arazileridir ve de tam da emperyalistler ve işbirlikçilerin istediği gibi çok büyük alanlardır. Yani maki-neli büyük ölçekli tarım yapmak için de son derece

elverişlidir.

Dolayısıyla Türkiye, hem uluslararası emperyalist kuruluş ve anlaşmaların zoruyla, hem de emperyalist gıda tekellerinin paylaştığı tarımsal pazarın bugün geldiği noktada, kendine bir yer bulmak için mayın temizleme işine soyunmuştur. Açık ki, 250 bin dönümlük arazide yapılacak olan organik tarım için rant kavgası şiddetlenmiştir ve bunun her tür sonucundan etkilenecek olan tarım işçileri ile bir bütün olarak işçi ve emekçilerdir.

Organik tarım, sözleşmeli çiftçilik yoluyla yapılacaktır. Ucuz işgücü kullanılarak yüksek karlar elde edilecek ve bu, ağır çalışma koşullarında gerçekleşecektir. Türk tarım tekelleri, ucuz işçilik maliyetinden kazanacaklarını ifade ederken, tam da bu nedenle iştahlarının nasıl kabardığını gizleme gereği bile duymamaktadır.

* * *

Mayınlı alanların organik tarıma açılması üzerinden yürütülen tartışmanın en önemli unsuru ise, araziye temizlemeye ve tarım yapmaya aday olan firmanın İsrail firması olmasıdır. Özellikle bu durum, tepkileri artırmakta, kafaları karıştırmakta, gerçekten oradaki amacın organik tarım yapıp yapmamak olduğu konusunda soru işaretleri uyandırmaktadır. Çünkü bir yandan bölgenin yıllardır tarım yapılmadığı için verimli topraklara sahip olduğu söylenirken, bir yandan da mayınlardan sızan kimyasallar nedeniyle, mayınlı arazilerin diğer arazilere göre çok daha fazla kirlenmiş olması ihtimalinden de söz edilmektedir.

Burada da devreye, İsrail'in başka amaçları girmektedir. **Bölgede petrol yataklarının bulunması ve İsrail'in tarım için değil, petrol aramak amacıyla bu toprakları kiralamak istemesi** de seçeneklerden biridir. Bir diğer ihtimal ise, sözkonusu toprakların Türkiye-Suriye sınırı olmasıdır. Suriye ile uzun yıllar savaş ve gerginlik içinde yaşayan **İsrail, Türkiye'den elde edeceği topraklarla, Suriye'nin yanı başında, hem de 44 yıl boyunca kullanabileceği bir üs elde etmiş olacaktır. Bu topraklar, aynı zamanda Suriye hattını kullanmadan Irak'tan Akdeniz'e kadar uzanan bir şerit anlamına da gelmektedir.**

Yani sözkonusu mayınlı arazilere dönük hesaplar çok yönlü, hedefler çok büyüktür. Ülke topraklarının emperyalistlere peşkeş çekildiği her durumda ise, kaybeden işçi ve emekçiler olacaktır.

Yeni biyolojik silah; Domuz gribi

AIDS, SARS, EBOLA, Batı Nil Virüsü, kuş gribi derken şimdi de domuz gribi çıktı. Dikkat ederseniz, son dönemlerde yılda bir, en fazla 2-3 yılda bir böyle bütün dünyaya yayılma tehlikesi olan salgın hastalıklar ortaya çıkmaya başladı. Bu salgınların daha önce olmayan yeni hastalık türleri olması "neden şimdi" sorusunun sorulmasına neden oluyor. Kuş gribi virüsü tarih boyunca kuşlarda bulunan bir virüsken ve insanlara bulaşmazken ne oluyor da birden insanlara bulaşmaya başlıyor? Ya da daha önce insanda hiçbir hastalık yapmayan keneler yaz aylarında onlarca insanın ölümüne neden olabiliyor.

Bu değişimler konusunda uzmanlar iki önemli neden üzerinde buluşuyor:

Birincisi, savaşlar. Savaşlarda kullanılan kimyasal ve nükleer silahlar, köy boşaltmalar, orman yakmalar vb. nedenlerle doğanın dengesi bozuluyor.

İkincisi, kapitalist aşırı kar hırsı nedeniyle doğanın tahribi ve doğal dengenin bozulması. Doğanın dengesinin bozulmasıyla, hastalık yapan mikroplar da biçim değiştirerek yeni hastalıklar oluşturuyor ya da hastalık yapan türlerin popülasyonunun baskın hale gelmesi hastalık oranı artıyor.

Üçüncü neden ise laboratuvar ortamında, genetik olarak dışarıdan müdahale edilmesi. Genetik biliminin ulaştığı düzeyle günümüzde bakteri ve virüs gibi canlıların genetik yapılarıyla oynamak çocuk oyuncağı haline gelmiştir.

Son dönemdeki salgınların hepsindeki aktör, virüslerdi. Burada bir soru daha akla geliyor. Neden hep virüsler? **Biyolojik savaş için seçilen mikroorganizmaların ağırlıklı bir kısmını virüsler oluşturuyor.** Bunun bazı nedenleri var. Virüslerin çok sayıda türleri bulunuyor. Ayrıca her türün onlarca alt türü bulunuyor. Bu da yetmiyormuş gibi dışarıdan herhangi bir müdahalede bulunulmadan bile genetik mutasyon (dönüşüm) geçirerek tür değiştirebiliyorlar. Bu özellikler, kar uçuşuna milyonlarca insanı gözlerini kırpmadan öldürebilecek olan emperyalistler için biyolojik silah konusunda aranan özelliklerdir.

Tür değiştirmek kolay olduğu için daha önce hiç tanınmayan dolayısıyla da aşısı da bulunmayan yeni bir tür oluşturmak ve bununla yeni bir hastalık salgını başlatmak hiç de zor değildir. Hastalık salgını yapan virüs tespit edilene ve yeni aşı üretilene kadar milyonlarca insanı öldürebilir.

Yine genetik müdahale son derece

kolay olduğu için, virüslerin hastalık yapma gücü ve bulaşma şekli de değiştirilebilir. Kuş gribinde nerede kalmıştık? Bu güne kadar kuşlarda bulunan ama insanlara bulaşmayan H5N1 virüsü birden insanlara bulaşmaya başlamıştı. Sonra insandan insana bulaşıp bulaşmadığı üzerinde durulmuştu. Bazı şüpheli vakalar bildirilmiş ama en son olarak insandan insana bulaşmadığı tespit edilmişti. Çünkü kuş gribiyle insan gribi birbirinden farklıydı.

Şimdi iki yıl sonra domuz gribi ortaya çıkıyor, yine bu güne kadar domuzlarda bulunan ama insana bulaşmayan H1N1 virüsü birden insanlara da bulaşmaya başlıyor. Ama bu sefer insandan insana da bulaşıyor. Ne diyorlar, birbirinden farklı olan kuş gribiyle insan gribi domuzun vücudunda bir araya gelip yeni bir tür oluşturuyor ve bu yeni tür insandan insana da bulaşıyor. Ne tesadüf değil mi? Kuş gribi virüsüyle insan gribi virüsü domuzun vücudunda birleşmeye karar veriyorlar ve birleştiklerinde de önemli bir halkayı tamamlayıp insandan insana da bulaşan ölümcül yeni bir tür oluşturuyorlar(!)

Bu bir komploteorisi değil. Bir film senaryosu hiç değil. **Dünyada sözü dinlenen iki önemli bilim adamı da domuz gribi virüsünün laboratuvarda üretilmiş olan bir biyolojik silah olduğunu açıkladılar.** Hatta, Rus bilim adamı Dmitriy Lvov daha 2004 yılının Ekim ayında yaptığı basın açıklamasında tüm dünyaya yayılacak grip salgınının kuş gribi virüsünün mutasyonu ile ortaya çıkacağını, bu sürecin ise domuz organizmasında gerçekleşeceğini ortaya koymuştu. Çalışmaların ta o yıllarda yapıldığının en önemli kanıtı bu açıklama.

Domuz gribinin biyolojik silah olduğuna dair iddialar bununla sınırlı değil. Başka bir Rus bilim adamı Sergey Merkelov da domuz gribinin biyolojik savaşın ürünü olduğunu açıkladı. Merkelov, *"Ben domuz gribini Meksika ve Latin Amerika'da gizli çalışan CIA laboratuvarlarından bir sızıntı olarak görüyorum. Gizli laboratuvarlarda ölümcül domuz gribi üzerine çalışılıyor..."* Bu herhangi bir bilim adamının açıklaması değil. Meksika ve CIA laboratuvarlarını yakından tanıma imkanı olan bir bilim adamının açıklaması. Ne diyor Rus bilim adamı: *"Ben o bölgede doktor olarak bulundum. Ormanların derinliklerinde yüzlerce laboratuvar vardı. Şimdi onların bir kısmı otel olarak kullanılıyor. Böyle bir otelde kaldım. Bölgede bulu-*

nan laboratuvarlara baktığınızda dışarıdan bir baraka gibi görünüyor. Ancak içerisi son derece teknolojik donatılmış... her bir laboratuvar da 40-50 bilimadamı çalışıyor."

İkinci bilim adamı Avusturalya'dan. 75 yaşında, ömrü virüsleri araştırmakla geçen virüs uzmanı Adrian Gibbs. Avusturalyalı virüs uzmanı, domuz gribi virüsünün laboratuvarından çıkma olasılığı çok yüksek olduğunu söyledi. Bunun da incelediği virüsteki genetik mutasyon hızının domuzlar arasında görülen domuz gribinden 3 kat fazla olmasına dayandırdı. Yani insanlarda domuz gribi yapılan virüsün, domuz gribine laboratuvarda yapılan genetik müdahaleyle üretildiğini söylüyor.

Bir tartışma da domuz gribi virüsünün laboratuvarlardan dışarı nasıl çıktığı konusunda yaşanıyor. Bir kesim bilim adamları kazara sızdığını söylerken, bir kısmı da üretilen biyolojik silahın denendiğini ileri sürüyor. Ülkelerin önlem alma kapasiteleri ya da insanların reflekslerinin ölçüldüğünü bu arada da virüsün yayılma şeklinin belirlenmeye çalışıldığı iddia ediliyor.

Sonuç olarak, emperyalist kapitalist sistemin ve onun kar hırsının küresel ısınmadan salgın hastalıklara, savaşlardan ekonomik krizlere kadar insanlığın geleceğini tehdit eder duruma geldiği artık çok daha net ve çok daha geniş kesimler tarafından görülmeye başlandı. Ancak **emperyalistler kitlelerin gördükleri karşısında sokaklara dökülmesini önlemek için kıyamet senaryoları yaratarak insanların korkup içine kapanmalarını sağlamaya çalışıyorlar.** Televizyonlarda dünyanın her yanından domuz gribi vakaları canlı yayınlarla aktarılıyor. İnsanlara evlerine kapamaları ve maskelerle doluşmaları söyleniyor.

Oysa bu korkuları yenip tam tersine bir araya gelip, insanlığa kıyameti yaratanlardan hesap sormalı ve kendi geleceğimiz için bir şeyler yapmak zorundayız.

Tamil Kaplanları'nın yenilgisi

Geride bıraktığımız Mayıs ayı, Sri Lanka'da özgürlük mücadelesi veren Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları'nın

(LTTE), Sri Lanka hükümet güçleri karşısında aldığı ağır yenilgiye tanıklık etti.

Sri Lanka ordusu, Ocak ayından bu yana, Tamillerin bulunduğu bölgeye dönük saldırılarına hız vermişti. Mayıs ayında ise, devlet artık Tamillere öldürücü darbeyi indirmek üzere harekete geçti.

En az 50 bin kişilik bir ordu gönderildi Tamillerin üzerine. Tamiller, ülkenin kuzey doğusundaki ormanlık alanda yaşıyorlardı. Bölgede gerillaların yanısıra, yaklaşık 300 bin sivil de bulunuyordu. Bu bölge, ordu tarafından kuşatmaya alındı.

Sri Lanka hükümetinin, Tamiller üzerindeki “zafer”i, onbinlerce sivilin katledilmesiyle gerçekleşti. Sivillerin yaşadığı topraklar, haftalarca yoğun top ateşi ve hava saldırısına maruz kaldı. Halkın üzerinde korkunç bir katliam gerçekleştirildi. Sivillerin çatışma bölgesinden çıkartılması, yaralı ve hastaların güvenli yerlere geçirilmesi gibi en basit uluslararası savaş kuralları bile ihlâlmedi bu saldırı sırasında.

Tamil Kaplanları, güçlü bir kitle desteğine sahip bir gerilla hareketiydi. Bu hareketi bitirmenin tek yolu ise, Tamil halkını bitirmekten geçiyordu. Bu nedenle, devletin hedefinde sadece gerillalar değil, bütün bir halk vardı.

Yoğun çatışmaların arkasından, Mayıs ayının ortalarına gelindiğinde, Sri Lanka ordusu, son 26 yıldır ilk kez sahil şeridini ele geçirmeyi başardı. Kaçış yolları kesilen Tamiller, son olarak 1 kilometrekarelik bir çemberin içinde sıkıştılar.

Sri Lanka hükümeti 18 Mayıs günü, Tamil Kaplanları'nın lideri Velupillai Prabhakaran'ın, büyük oğlunun ve Tamillerin tüm lider kadrosunun öldürüldüğünü ve Tamiller üzerinde “zafer” elde ettiklerini açıkladılar.

Tamillerin temsilcisi Selvarasa Pathmanathan ise, LTTE'nin internet sitesinde *“Bu savaş acı sonuna ulaştı”* açıklaması yaptı. Sonrasında bu açıklamanın yerine *“Uluslararası toplumun, Tamil halkının hayatını ve onurunu koruyabilmesi için tek çare buysa, silahlarımızı susturmaya hazırız”* ifadesi geçirildi.

Asya'nın en uzun gerilla savaşı

Tamil Kaplanları'nın Sri Lanka devletine karşı verdiği bağımsızlık savaşı, 1983 yılından bu yana sürüyor ve **“Asya'nın en uzun süren gerilla hareketi”** olarak tanımlanıyor. Ancak sorunun kaynağı çok daha öncelere uzanıyor.

II. Emperyalist savaşın arkasından, Asya'daki pek çok ülke gibi Seylan da İngiltere'ye karşı bağımsızlık savaşı vermiş ve 1948 yılında bağımsızlığını kazanmıştı. Çayı ve pirinci ile ünlü bu ülkenin adı, 1972 yılında “ışıldayan ülke” anlamına gelen Sri Lanka ismiyle değiştirildi.

Hindistan'ın güneydoğusundaki bu ada ülkesinde, Tamil ve Sinhali halkları birlikte yaşıyorlardı ve bağımsızlık mücadelesini birlikte vermişlerdi. Ancak **bağımsızlığın arkasından Sinhaliler devletin başına geçmişler, nüfusun yüzde 20'sini oluşturan Tamiller ise, giderek artan bir ulusal baskı ile karşı karşıya kalmışlardı.** Aslında her iki halk da Hindistan'dan adaya göç etmiş halklardı. Sinhaliler, Kuzey Hindistan kökenli idiler ve Budisttiler. Tamiller ise, Güney Hindistan'dan göçetmişlerdi ve Hinduist bir halktı. Hindistan'ın güney kesimlerinde yaşayan Tamiller ile akraba

idiler. 1500'lü yıllardan bu yana, adada Sinhaliler ile Tamiller birlikte yaşıyorlardı, ancak Tamiller adanın kuzeyinde, Sinhaliler ise güneyinde. **450 yıl boyunca Avrupalı ülkelerin sömürgesi olarak yaşadı adalı-lar.** Önce Portekiz'in, arkasından Hollanda'nın, son olarak da İngiltere'nin sömürgesi oldular.

Bağımsızlık savaşını birlikte veren bu iki halkın birarada yaşaması mümkün olmadı. Nüfusun çoğunluğunu ve devlet erkini ele geçiren ulusun, diğeri üzerinde ulusal baskı kurması, sömürücü sistemin kaçınılmaz kuralıydı.

İlk çatışma 1956 yılında, devletin resmi dilinin Sinhali dili olarak ilan edilmesinin arkasından yaşandı. 1958 yılında Tamillerin ilk ulusal direnişi, kanlı biçimde bastırıldı. **1976 yılında Velupillai Prabhakaran tarafından, Tamillerin bağımsızlığını savunan bir örgüt olarak Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları (LTTE) kuruldu. 1983 yılında, örgüt ilk önemli eylemini gerçekleştirdi;** başkent Kolombo'ya düzenledikleri bir saldırıda 13 asker öldü. Böylece hükümet ile Tamiller arasındaki iç savaş başlamış oldu. Savaşta binlerce insan öldü, pekçok Tamil, Hindistan'a kaçtı.

Ülkedeki iç savaş, Hindistan'ın da bu adaya yönelmesine neden oldu. Görünürde ateşkes sağlamak için, gerçekte ise, ülkede bir hegemonya kurmak için Hindistan, adaya askeri kuvvet gönderdi. Tamiller, Hindistan'a karşı da savaşmak zorunda kaldılar. Üç yıl süren ve bin Hindistan askerinin öldüğü savaş sonrasında Hindistan adadan çekildi. Tamiller de adanın en kuzey ve Hindistan'a en yakın noktası olan Cafna kentinin kontrolünü ellerine aldılar.

1995 yılında, Sri Lanka hükümeti, Cafna kentini yeniden ele geçirdi. 2000'lerin başında LTTE, ülkenin doğusunda ve kuzeyinde önemli bir güce ulaşmıştı. 2002 yılında Norveç'in araya girmesiyle ateşkes görüşmeleri başladı. Sri Lanka hükümeti, Tamillere geniş özerklik tanımayı kabul ediyordu. Çünkü Tamil bölgesini tümenden kaybetmektense, geniş özerkliğe razı olmuştu. Ancak Tamillerin hedefi, bağımsız bir ülke kurmaktı. Bu nedenle Tamiller görüşmelerden çekildiler. Buna rağmen ateşkes başlamış oldu.

2004 yılı, önemli bir dönüm noktasıydı. Tamiller ülkenin doğusunu kontrol altına aldılar. 2006 yılında ise adanın üçte birini ele geçirdiler. Vanni adında küçük bir Tamil Devleti kurmuşlardı. Tamiller; kara, deniz, denizaltı ve hava kuvvetlerinden oluşan 10 bin kişilik ordusu, donanması, haber alma teşkilatları, bankaları vb olan çok büyük bir güce ulaştı. Sri Lanka donanmasına ait bir gemiyi batıracak, hava saldırıları düzenleyecek ölçüde askeri güçleri vardı.

Tamillerin giderek güçlenmesi ve kurumsallaşması, Sri Lanka hükümetinin paniğe kapılmasına neden oldu. 2008 yılında hükümet, 2002'den beri süren ateşkes son verdi ve yeniden saldırılara başladı. Bu saldırılarda binlerce sivil Sri Lanka ordusunun gerçekleştirdiği bombardıman sonucunda öldü. Binlercesi ise toplama kamplarına kapatıldı. Son olarak 2009 yılında, hükümet nihai saldırıyı başlattı. 26 yılda yaklaşık 100 bin kişinin öldüğü bu savaşta, hükümet inisiyatifi ele geçirmiş, Tamillere ağır bir yenilgi yaşatmış oldu.

Emperyalistler katliamı destekledi

Tamillere yönelik katliam sürerken, emperyalist ülke ve kurumlar, klasik çağrılarını yinelediler: *“Sivillere zarar verilmesin!”* BM'de toplantılar yapıldı, sivillerin sağlığından endişe duyduklarını açıkladılar vb.

Bu açıklamaların ne kadar göstermelik ve ikiyüzlü olduğunu, daha önce gerçekleşen bütün kitle katliamlarında görmüştük. Emperyalistler, gerçekte hiç bir halkın yaşadığı zorluklarla, savaşta sivillerin uğradığı sorunlarla ilgilenmezler. Onları sadece çıkarları ilgilen-

dirir. Burada da bütün tepkiler, emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda ve çıkarları düzeyinde gösterildi.

Sivillerin en büyük koruyucusu olarak ortaya çıkan İngiltere, LTTE'yi terör örgütleri listesine almıştı. ABD ve AB'nin tutumu, “ateşkes” çağrılarının ötesine geçmemiş, Kızılhaç'ın bile “bir insanlık vahşeti” olarak nitelendiği katilamı, durdurmak için somut bir adım atmamıştı. BM'nin tavrı ise, oybirliği ile hazırladığı bir açıklama ile, katliamı bir kenara bırakarak, yaşananlardan Tamil gerillalarını sorumlu tutmak oldu. Tamillerin yıllardır süren “terörist hareketleri”ni şiddetle kınadı ve onları silah bırakmaya çağırdı.

Yaşananlar karşısında Çin'in tutumunun üzerinde özel olarak durmak gerekiyor. Çin, diğerlerinden farklı olarak açık bir biçimde Sri Lanka'nın yanında yer aldı. Hatta **Sri Lanka hükümetinin, Çin'in doğrudan desteği ve onayı ile bu katliamı gerçekleştirdiği yolunda veriler ortaya çıktı.** Mesela Çin, konunun BM Güvenlik Konseyi'nin gündemine alınmasını, tartışılmasını bile son haftaya kadar erteledi. Tartışıldığı zaman ise, Çin, Rusya ile birlikte, Sri Lanka'da yaşananların ülkenin bir “iç meselesi” olduğunu söyleyerek bir karar çıkmasını engelledi.

Aslında Çin'in yaşananlar karşısındaki tavrı ve safı çok net. Çin yönetimi, Tamiller karşısında Sri Lanka'ya savaş uçakları ve 1 milyar dolar maddi destek sağladı. Bu savaşta açık biçimde Sri Lanka hükümetinin safını tuttu. Karşılığında ise, Hint Okyanusunda stratejik önemi çok büyük bir üs kazanmış oldu.

Diğer ülkeler açısından ise, durum biraz daha karmaşık. **Bir taraftan yaşanan katliamın büyüklüğü nedeniyle kamuoyunda yükselen tepkiyle, Sri Lanka'ya tavrı alma ihtiyacı duyuyorlar. Diğer taraftan, bu tavrın, Sri Lanka'nın Çin ile daha fazla yakınlaşmasına neden olacağını düşünüyorlar.** Ancak bu arada Çin, sessiz sedasız ilişkilerini geliştiriyor.

Özgürlük özlemi yokedilemez

Sri Lanka hükümeti büyük zafer çığlıkları atıyor ve Tamilleri yokettiğini söylüyor. Askeri anlamda bir “başarı” kazandığı, Tamillere önemli bir kayıp verdirdiği ortada. **Ancak hiçbir sömürücü sınıfın yokedemeyeceği iki somut gerçek vardır. Birincisi, baskı altında tutulan halkların özgürlük ve bağımsızlık özelemlerini yoketmek mümkün değildir. İkincisi bu özelem, mutlaka kendi hareketini/örgütünü yaratır.** Ya Tamiller yeniden toparlanırlar ya da farklı bir isimle yeni bir hareket doğar.

Tamil Kaplanları, onyıllar boyunca yığıtçe çarpıştılar. Önderlerini, savaş güçlerini, önemli bir kitle güçlerini kaybetmiş olabilirler. Ama önemli bazı şeyleri kaybetmediler. Öncelikle, **yenildiler ama teslim olmadılar.** Diğer taraftan, henüz yakalanmayan bazı önderlerinin ve Hindistan topraklarında belli düzeyde örgütlü güçlerinin olduğu da biliniyor. Bu durum, **“özgürlük, egemenlik ve şerefleriyle yaşayabilecekleri bir hayat garanti edilmedikçe, silahlarını bırakmayacaklarını”** söyleyen bir hareketin, bir süre sonra yeniden toparlanması için gerekli altyapının olduğunu gösterir. En önemlisi ise Tamil halkı üzerindeki baskı ve sömürü devam ettiği sürece, birileri (Kaplanlar ya da başka bir örgüt) yeniden ortaya çıkarak bu mücadeleyi yeniden yükseltecektir.

Sri Lanka hükümeti de bu gerçeği çok iyi biliyor. Bu nedenle, zafer çığlıkları attıkları bugünlerde, 200 bin kişilik profesyonel ordunun sayısını 300 bine çıkaracaklarını söylüyor. Toplam nüfusu yaklaşık 20 milyon olan adaya hakim olabilmek için 300 bin kişilik profesyonel ordu kurmak, gerçekte çok büyük bir korkunun ifadesidir. Ezilen ve sömürülen halklar, bu korkuyu, bugün olmazsa yarın gerçeğe çevirecektir.

Nepal’de kritik süreç

Geçtiğimiz yıl Nisan ayında yapılan seçimlerin ardından, parlamentoda çoğunluğu ele geçiren Maocu Parti’nin BNKP(M) başkanlığında kurulan hükümet, yeni bir krizle karşı karşıya. Nepal ordusunun başında bulunan general Katawal’in hükümet tarafından görevinden alınmak istemesi, krizi tetikleyen neden oldu.

General Katawal, devrik krala bağlılığı ile tanınan ve Maocu gerillalarla tam 10 yıl süren iç savaşta en vahşi katliamlara imza atan birliklerin başında bulunuyordu. Geçen yıl krallık devrildikten sonra da görevinde kalan Katawal, Maocuların yer aldığı hükümete karşı icraatlarını sürdürmeye devam etti. En başta, 19 bin Maocu gerillanın Nepal ordusuna katılmasına karşı çıktı. Son aylarda ise, hükümet karşıtı tutumunu yeni adımlarla daha da tırmandırdı. Hükümete danışmadan Nepal ordusuna 2 bin 800 asker alması, hükümetin 8 generali emekli etme kararını tanınamaması, bardağı taşıran damlalar oldu.

Bunun üzerine Maocu başbakan Kemal Dahal, (Pračanda) General Katawal’ın görevine son verdiğini açıkladı ve yerine yeni bir general atadı. Fakat **bu karar, Nepal’deki tüm gerici güçleri Katawal’in arkasında birleştirdi. Maocularla aynı hükümeti paylaşan diğer partiler istifa ettiler.** Bu gücü arkasına alan Katawal, aynı zamanda ordunun başkomutanı olan cumhurbaşkanına başvurdu, cumhurbaşkanı da, Katawal’ın görevde kalmasına karar verdi. Bunun üzerine Maocu başbakan da istifasını açıkladı. Maocu Parti bir toplantı yaparak, cumhurbaşkanının anayasaya aykırı bir karar aldığını, bunu geri almadığı ve general görevinden ayrılmadığı süreci, sokaklarda kitlesel eylemler yapacaklarını duyurdu.

Siyasi kriz

Maoistler, parlamentoda yüzde 40’lık bir üstünlüğe sahipler. Ancak bu üstünlüğe rağmen tek başına hükümet kuramıyorlar. Koalisyon ortakları ise, Maoistleri tek başına iktidarı ele geçirme çabasında olmakla suçluyor. Ordunun buna karşı çıktığını, o yüzden generalin görevinden alındığını belirtiyorlar. Hindistan’ın da general Katawal’ın arkasında olduğu ve son olayda açık destek verdiği görülüyor.

Maoist Parti, bu koşullarda yeni hükümetin kurulmasına katılmayacağını açıkladı. Ne var ki, diğer partilerin bir araya gelip yeni bir hükümet kurmaları da mümkün görünmüyor. **Maocular olmadan “ulusal birlik hükümeti”nin kurulamayacağını söyleyen partiler var.**

Bu durum Nepal’de yeni bir siyasi krize yol açtı. Maoculara karşı olanlar, medyayı da kullanarak onların gerçek amacının tek başına iktidara gelmek olduğunu propaganda ediyorlar. **Maocular ise, barış sürecine bağlı olduklarını, dağlara geri dönmeyeceklerini ve anlaşmalara uygun şekilde sürecin devam etmesini istediklerini belirtiyorlar.** Buna karşın her iki taraf da kitleleri sokağa dökmeye başladı. Maocuları destekleyen kitle eylemlerine polisler saldırdı. Maoculara bağlı Halk Kurtuluş Ordusu ise, Nepal ordusu hükümetin kararlarına uymadığı takdirde harekete geçebileceklerini, hazırlıklarını tamamladıklarını bildirdi.

Maoistler yeni bir dönemde

Süreç, karşılıklı açıklamalar ve eylemlerle tırmanıyor. Maoistler yeni bir karar aşamasondalar. Son yaptıkları Parti konferansında “*hükümete girdikleri ve cumhuriyet kurulduğu halde, ülkenin sosyo-ekonomik yapısında, üretim ilişkilerinde köklü bir değişim olmadığını, Nepal’in halen emperyalist-kapitalist dünya sisteminin içinde yarı-feodal bir ülke olduğunu*” kabul etmişlerdi. Ne var ki ardından “*yeni demokratik devrimin ulusal yönünün bu dönemde esas hale geldiğini ve devrimi gerçekleştirecek nihai sloganın ‘ulusal demokratik federal halk cumhuriyeti’ olacağını*” eklemişlerdi.

Maocu bakış açısıyla “aşamalı devrim” teorisini savunan Nepalli Maositler, bir dönemde bulunuyorlar. **Parlamento seçimleriyle “barışçıl yoldan” iktidarı ele geçirmenin mümkün olamayacağı bir kez daha görüldü.** Ya devrimci yoldan varolan iktidarı alaşağı ederek işçi-emekçi iktidarı kuracaklar, ya da emperyalizm ve gericiğin ittifakıyla elde ettikleri mevzileri de kaybedecek ve daha geriye sürüklenecekler.

Aradan geçen bir yıllık sürede, NKP(M) için tehlike çanları daha ciddi biçimde çalmaya başladı. NKP(M) hatasını anlayıp devrimci bir çıkış yapabilecek mi? Bunu da önümüzdeki günlerde göreceğiz. Elbette bizim dileğimiz, bunu başarabilmesidir. Devrim lehine atılan her adım, tüm dünyadaki komünist ve devrimcilerle ayrı bir güç ve moral verir. Bununla birlikte kimi başarıların gözleri kamaştırmasına izin vermemeli, yanlış politikaları eleştirmeli ve uyarılarımızı yapmalıyız. Komünist ve devrimcilerin böyle bir sorumluluğu vardır.

Barışçıl devrim hayalleri, yine duvara çarptı

Geçen yıl Nepal’de Maoist Parti NKP(M)’nin seçimleri kazanmasının ardından kaleme aldığımız yazıda; “*NKP(M), burjuvaziye birçok yönden güvenceler vererek, onları rahatlatmaya çalışıyor. Fakat bütün bu çabaları, burjuvaziyi yatıştırmaya, hükümeti kurmaya yetecek mi? Daha da önemlisi, hükümette kalmayı, sıraladığı burjuva reformlarını gerçekleştirmeyi başarabilecek mi?*” diye sormuş ve NKP(M)’nin Maocu görüşlerinin onu hangi noktalara savuracağını, olası tehlikeleri ortaya koymuştuk. Aradan geçen bir yıl, bu öngörülerimizi doğruladı. Aşağıda, o yazıdan bazı alıntılara yer veriyoruz:

“*Maoistlere göre kapitalizm, tüm yönleriyle gelişmeden, sosyalizme geçiş mümkün olmaz. ‘Üretici güçler teorisi’ olarak da bilinen bu revizyonist görüş, Mao’da ‘Yeni Demokratik Devrim’ adıyla, geri kalmış ülkelerde devrim sonrası kapitalizmin, devlet eliyle geliştirilmesi şeklinde geliştirilmişti. Zaten Çin’in ‘demokratik devrim’de çakılı kalıp sosyalizme geçemeyişi, bu ideolojik/siyasal yaklaşımın doğal sonucuydu. Ne var ki, NKP(M) Mao’dan farklı olarak devrim fikrini de deforme ediyor. Mao’nun ‘iktidar namlunun ucundadır’ ünlü sözüne karşılık, devrimin seçimle de yapılabileceğini kanıtlamaya çalışıyor... Kitleleri bu denli arkasına aldığı halde, krallığı ve burjuva klikleri devrimle alaşağı etmek yerine, seçimle değiştirme çabası, NKP(M)’nin politik olarak sonunu getirebilir. Kitlelerin desteğini de yitirmekle karşı karşıya kalabilir. (...)*”

“*Şimdi Nepal’le birlikte yeniden sosyalizme ‘barışçıl geçiş’in mümkün olacağı kanıtlanmaya çalışılıyor. Bugüne dek hiçbir egemen sınıfın gönül rızası ile iktidarı ezilen sınıflara vermediği biliniyor. ‘70’li yılların deneyimleri, bunu pratik olarak da kanıtlamıştı. Kaldı ki, bugün ‘70’li yıllardan daha farklı bir konjonktür söz konusudur. Yeni bir emperyalist savaşın yaşandığı, emperyalist hegemonya kavgasının işgaller, darbeler, iç karışıklıklar vb ile daha sert geçtiği bir dönemde, ‘barışçıl geçiş’in hayali bile anlamsızdır.*”

NKP(M) de, “*barışçıl geçiş’in bir hayal olduğunu bizzat yaşayıp görececek, ya yeniden devrimci savaşıma dönecek; ya da düzenin kabul edeceği sınırlara çekilip reformist bir partiye dönüşecektir. Çünkü Maocular, Nepal’de hükümeti kurmayı başarsalar bile, bunun bırakalım sosyalizme geçişin zeminini hazırlamayı, burjuva demokratik devrimin gereklerini bile yerine getiremeyeceği apaçık ortadadır. Emperyalizm döneminde burjuva demokratik devrimi gerçekleştirme görevi de, proletarya önderliğindeki emekçi kitlelerin anti-emperyalist demokratik devrimini gerektirmektedir. Bu, niyetlerin ötesinde, eşyanın doğası gereği böyledir. (...)*”

Kendine ML, komünist vb. diyen her hareket, bu gerçeği görerek hareket etmeli, böyle ciddi bir tehlikeye karşı uyanık olmalıdır. Nepal’de olduğu gibi tehlikeli sulara yelken açan partileri de “*enternasyonal dayanışma*” adına destek verip pohpohlamak yerine; uyarmalı, olası tehlikelere dikkat çekilmelidir. Gerçek “*enternasyonal dayanışma*” bunu gerektirir.

Bugün emperyalist işgale, hegemonya savaşına, burjuvazinin artan sömürü ve soygun düzenine tepki duyan ve giderek artan oranda sosyalizme umut bağlayan kitlelere karşı görevimiz, ML’nin ihtilalci özüne uygun olarak örgütlenmek, emperyalist kapitalizmi devrimle alaşağı etmektir. İşçi ve emekçilerin gerçek iktidarı ancak bu şekilde kurulabilir...”

“Engelli” olan sistemdir

Mayıs'ın 19'unda gazetelerin üçüncü sayfalarını, televizyon ekranlarının dramatik haberlerini bir engellinin intiharı

doldurdu. Ruşen Kalkan'dı adı. Kabataş sahilinde tekerlekli sandalyeyle kendisini suya atmış, tüm çabalara rağmen kurtarılamamıştı. Niye öldüğüne dair ipuçları aramaya başlayan gazeteler, televizyonlar, sorumluluğu hep psikolojik bir soruna, ya da ailelerin ihmeline indirgediler. Oysa bundan önce de binlerce intihar, cinayet haberi, engellilerin kaçırılması, öldürülmesi, dayak yemesi, çocuk esirgeme kurumlarında işkence olayları vb. vardı. Her defasında suç, ailelerin üzerine ya da kurumlarda çalışan birkaç görevlinin ihmeline bırakılıyordu. Böylece sorunun çözülmesi bir yana, daha da büyüyordu.

Rastlantıya bakalım ki, Ruşen Kalkan'ın intiharı tam da Engelliler Haftası'na denk gelmişti. Her yıldönümünde olduğu gibi yine yüksek perdeden sözler veriliyor, engelliler için düzenlemeler yapılacağı, kanun tasarılarının hazırlandığı, yeni iş sahalarının açıldığı yetkililerin ağızlarından dökülüyordu. Durum hiç de böyle değildi aslında. Daha birkaç ay önce ekranlara yansıyan bir görüntü, asıl yaklaşımı gösteriyordu. Isparta'da engellilerin çalıştığı bir yurt, devlet tarafından ekonomik yük gerekçesiyle kapatılıyordu. Engelliler ağlıyor ve bu durumla karşılaşmış olmanın şaşkınlığını yaşıyordu. Ne ki, bu durum, ne ilk ne de son olacaktı. Tıpkı çocuk esirgeme kurumlarındaki işkencenin, yurtlarda tecavüze uğrayan çocukların, hastabakıcılardan dayak yiyen yaşlıların görüntülerinin bitmeyeceği gibi.

Sistemin engellilere reva gördüğü yaşam biçimi, engellilerin de "engelli" olduğunu kabul etmelerini engelleyici bir durumu yaratmıştır. Verilere göre ülkemizde, yüzde 12 oranında engelli mevcut ve bu engellilerin hepsi dışarıdan görülen engelleri kapsamamaktadır. Tekerlekli arabayla yaşamak zorunda olanlar, görme engelliler, işitme engelliler vb. Yanı sıra iş kazası geçirip sakat kalanlar, yüzde 40 iş göremez raporu olanlar da hep engelli statüsünde değerlendirilmektedir. Ancak bunu bir ayıp gibi algılamak biçimi yaygındır.

Engellileri toplum dışına itmek

Engellilerin sorunları, kağıt üzerinde birkaç düzenlemeye indirgenerek geçiştirilmeye çalışılıyor. İşçi ve emekçisine asgari ücreti reva gören bir sistemden, engellilere sahip çıkması beklenemezdi zaten. **Engelliler, tüm sömürücü sistemlerde hep bir yük, yok edilmesi gereken “imal fazlası” gibi görülmüş ve öyle davranılmıştır.** Tarih bunun örnekleriyle doludur. En vahşi uygulamalar ise Nazi Almanyası'nda ve İsviçre'de gerçekleştirilmiş, engelliler, fırınlarda yakılmış, kısırlaştırılmış, katledilmiştir.

Egemen sınıflar için insan, bir kar makinasından ibarettir sadece. Egemenlere kar getirdiği oranda yaşamaya hakkı vardır, **kar getirmiyorsa, yaşlılıktan ya da sakatlıktan dolayı çalışamaz hale geldi-**

se, artık onun için taşınması gereksiz bir yükür. İşten-hayattan ilk kovulması gerektir.

Dünyada en büyük baskıya maruz kalan topluluk, Çingenelerdir. Herhangi bir ülke kuramamış olan Çingeneler, bulundukları tüm ülkelerde aşağılık ırk olarak addedilmiş ve her türlü işkenceye maruz kalmışlardır. Almanya'dan İspanya'ya, İsviçre'den Amerika'ya kadar, her tarafta ezilmiş, toplumun dışına atılmışlardır. İsviçre'de 1500'lü yıllarda çıkarılan bir kanunla görüldükleri yerde öldürülmeleri emredilince, ormanlara sığınmak zorunda kalmışlardır. 1543'te Luther, ne kadar aşağılık bir suç olduğunun kavranması için Yahudilerin ve Çingenelerin hapsedilmesini istemiştir. Prusya Kralı Wilhelm, 1700'lü yıllarda Çingenelerin görüldükleri yerlerde asılmalarını ve kırbaçlanmalarını istemiştir. İsviçre'de 1928 yılında çıkan bir kanunla engelliler ve Çingeneler kısırlaştırılmaya başlanmıştır. İşte Nazi öncesi durumun kısa bir özeti.

Naziler de bunu takip ederek Yahudileri ve Çingeneleri fırınlarda yakmışlardır. Bu devirde 500 bin Çingene yakılmıştır. 1933'de Almanya'da Irk Temizliği Derneği'nin kurulmasına öncülüğü Basel Üniversitesi yapmıştır. 1933'te 400 bin saralı, engelli, alkolik, şizofren, körün kısırlaştırıldığı bilinmektedir. 1939'da da ötenazi uygulamasına geçilmiştir. Nazilerden kaçan Çingeneler'e sınır kapıları kapatılmış, çoğu trenlerde kurşuna dizilerek öldürülmüştür. İkinci Dünya Savaşı sırasında yarım milyon çingene katledilmiştir.

İşte yaklaşım budur. Egemenler, engellilerin sorununu çözmek için bol laf üretip hiçbir pratik adım atmazlar. **Onlar için en iyi engelli, gözler önüne çıkmayan ve devletine yük olmayan engellidir.** Engelliler için rehabilitasyon merkezleri açmak yerine kapatanlar, engellilere maaş adına asgari ücretin üçte birini verenler, engellilere bakmak zorunda kalan ailelere hiçbir eğitim vermediği gibi suçlayanlar, ancak bol bol nutuk atarlar. Seçimden seçime, milletvekili listelerine göstermelik sayıda engelli alanlar, belediye başkanlığına göstermelik aday gösterenler, engellilerin seslerini duymazlar. 1990'lı yılların ortalarında hakları için eylem yapan görme engellilere polisleri saldıranlar, engellilerin yaşam koşullarını iyileştirecek kanun tasarısı hazırlamaktansa, binlerce engellinin ölmesini beklemek sabrını gösterebilirler.

Engellilere ölüm dayatılıyor

Bugün özellikle yatalak durumda olan engellilere bakılabilecek ya da onların düzelmesini sağlayabilecek fizik tedavi hastaneleri yetersizdir. Öyle ki bunlardan sıra bulana kadar ya hastalar ölmekte ya da iyileşemez duruma gelmektedir. Bugünden isim yazdıran bir hasta, en iyi ihtimalle 2 yıl sonrasına gün alabilmektedir. Hastanelerde engellilere müdahale edebilecek alanlar hemen hemen hiç yoktur. Varolan hastanelerde ise öncelik parası olanlardır. Sağlığın özelleştirildiği ve paralı hale getirildiği günümüz koşullarında, durumun vehameti ortadadır. **Sakat hastalara yeterli tedavi imkanı sağlanmadığı gibi, onlara bakmakla karşı karşıya kalan ailelere herhangi bir eğitim verilmemekte,** aileler tamamen kendi deneyimlerini edinmektedirler. Ai-

lelere verilen bakım paraları ise, çok komik düzeylerdedir. Hep önleyici tedaviden bahsedilir. **Silahlara ayrılan paraların cüzzi bir miktarıyla, engelliliğe yol açan durumlar ortadan kaldırılabılır.**

Sistem, kendi engellilerini kendisi yaratmaktadır. ABD'nin attığı atom bombasından sonra milyonlarca kadın sakat doğum yapmıştır. Yine bilinen en yakın örnek Çernobil'dir. Çernobil patlamasından sonra ülkemizde binlerce kanser vakası görülmüş, sakat çocuk doğum oranları artmıştır. **Dünya savaşları, bölgesel savaşlar ve iç savaşlarda sakat kalanlar, yine işçi ve emekçi çocuklarıdır.** Bu çocuklar, tekerlekli sandalyelere, dört duvar arasına hapsedilmişlerdir. Bakım için tahsis edilen yerlerde de, sistemin ruhuna özgü işkence yöntemleri izlenmiş, yaşlılar ve engelliler dövülmüş, onlar için ayrılmaması gereken yiyecek-içecek maddeleri, bakım malzemeleri, birilerine peşkeş çekilmiştir.

Engellileri yaşama bağlayacak alanlar ise hemen hiç yoktur. Var olanlar da kapatılmakta ya da işlevsiz hale getirilmektedir. **Yaşama bağlanacakları bir şey bulamayan engelliler, kendilerini yük olarak görmeye başladıkları koşullarda kendilerini yok etmeyi seçmektedirler.** Engellilerin ulaşımını sağlayacak araçlar sadece zengin semtlerine tahsis edilmektedir. Emekçi semtlerinde bırakalım engellilerin seyahat edebilecekleri otobüsleri, seferde olan otobüsler, sağlıklı insanları bile sakatlayacak kadar eski-hurdadılar. Böylece engelliler mahalleye, evine hapsedilmekte, yaşamdan soyutlanmaktadır.

Keza eğitim sorunları da çözülmemektedir. Engellilere eğitim verecek eğitimcilerin yetiştirilmesi için üniversitelerde bölüm çok azdır. Ağırlıklı olarak görme ve işitme engelliler için okullar mevcut olmasına rağmen, onların sınavları da sağlıklı insanlarla aynı koşullarda yapılmaktadır. Görme engelliler için kabartma harf ya da duyma engelliler için yeterli alet mevcut değildir. Engelliler için gerekli protez alet ve edavatın fiyatları da alabildiğine yüksektir. Teknolojinin geliştiğinden dem vururlar ama gelişen teknolojinin sadece yok edecek olanlarına para ayırırlar. Her gün laboratuvarlarda yeni hastalıklar, yeni silahlar üreten kapitalizm, elbette ki bunların çözümünü de üretiyordur, ancak kendine kar getireceğini düşündüğünde piyasaya çıkarır.

Asıl engelli kim?

Sakatlarla ve engellilerle ilgilenmeyi ancak "milli" duyguları kabardığında yapan devlet, ampute milli takımına, engelli olimpiyatlarına vakit ve para ayırmaktadır. O da sadece o oyunların ya da maçların olduğu süreleri kapsamaktadır. Sözde engelliler arası ayrım yoktur ama burada bile onların yetiştirebileceği, kendilerini ifade edebileceği hiçbir spor alanı, park mevcut değildir. Engellilere her türlü olanağın sunulduğu tek alan ise, “askerlik” hizmetidir. Engelli olduğu için askere alınmayanlara, yılda bir gün “askercilik oynama” izni verilmektedir. O gün bütün kameralar, askerlik yapmadığı için “utanç duyan” engellilere çevrilmekte, onlarla sabırlı bir biçimde ilgilenen subaylar alkışlanmaktadır. O günün haberlerinde en uzun gündem maddelerinden biridir bu görüntüler. Ertesi gün ise engelliler yine unutulmaktadır.

Engellilerin sorunların elbette çok fazla. Bunu bir intihar olayının ardından yazmak ise ayrı bir üzüntü kaynağı. Engelli olan aslında sistemin kendisidir. Ruşen'leri intihara kadar sürükleyen, hayatı koparan bu sistemdir. Hayata bağlılığı ve sevgisiyle yaşamından mutlu olan engelliler, bir şeyler paylaşabildiğinde kendilerini her şeyiyle veriyorlar.

Şimdi soralım engelli olan kim? Sistem mi, yoksa engelli bırakılanlar mı?

19 Haziran 1953 Rosenbergler'in idamı

Sovyetler Birliği'nin İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan zaferle çıkmasının yaratacağı etkiden korkan ABD, ülke içinde komünistlere yönelik bir cadı avına başlar. Hedef, 1929 krizinden sonra üye sayısını sürekli artıran ve eylemlerini büyüten Komünist Partisini güçten düşürmek, etkisizleştirmektir. McCarthycilik diye isimlendirilen bu süreç boyunca, on binlerce kişi, komünist olmaları gerekçesiyle tutuklanır, ağır hapis cezalarına çarptırılır, işlerinden atılırlar. Ethel ve Julius Rosenberg de bu cadı avının kurbanlarıdır.

Ethel, 1915 yılında, Julius ise, 1918 yılında doğdu. Julius, yahudi ve orta gelirli bir ailenin oğluydu, ailesi Çarlık Rusya'sında göç edip ABD'ye yerleşmişti. Ethel ise, yoksul bir ailenin çocuğuydu. Julius mühendislik okudu, Ethel liseyi bitirebildi. Hayali sanatçı olmağı. Ancak '29 bunalımından sonra okuyamadı ve şarkıcılık yapmaya başladı. Muhasebe ve sekreterlik kursuna kaydoldu ve bir şirkette işe girdi. İlk kez bu işyerinde komünist ve devrimci işçilerle tanıştı. Lavanburg Players tiyatro grubunda sosyalist teori ve pratiğe yöneldi. 1936 yılında çalıştığı yerde 35 saatlik iş haftası talebiyle greve başladılar. Ethel, I grev komitesindeydi ve eylemlere aktif bir şekilde katıldı. Grevde her türlü faşist saldırıya uğramalarına rağmen işlerine geri döndüler. Ancak bir müddet sonra grevin önderlerinden olduğu için Ethel işten atıldı.

Julius ise, okurken genç Komünistler Birliği'yle tanıştı ve üyesi oldu. Bu kararında, Avrupa'da Yahudilere karşı uygulanan faşist baskılar etkili olmuştu. Bu tanışmasını anlatırken bir komünist önderin serbest kalması için yaptığı bir yardımın etkisinin büyük olduğunu belirtir. 1939'da Komünist Partisi'ne üye oldu. Çalışırken de Sanayi Sendikası üyesiydi. Julius ve Ethel, 1936'da bir grev toplantısında tanıştılar ve 1939'da evlendiler. İki çocukları oldu.

II. Emperyalist savaş, ABD'nin dünya üzerindeki hegemonyasını güçlendirmişti. Ancak ABD, ülke içinde tam hegemonyayı kurmak için, komünist partiden kurtulma çabasına girdi. '49 yılında Sovyetler Birliği'nin atom bombası denemesi yapması, ABD açısından bardağı taşıran son damla oldu. Atom bombasının mutlaka ABD'deki casusları aracılığıyla öğrendiğini iddia ederek ve casus avına çıktı. Komünist partiye ve sendikalara yönelik yaygın tutuklamalar başladı. Bu furya içinde, Julius, 17 Temmuz 1950'de; Ethel Rosenberg ise, 11 Ağustos 1950'de gözaltına alındılar. Onlara dönük suçlama, KGB ajanı olmak ve atom bombası casusluğu yapmaktı.

"Amerikan Karşıtı Faaliyetler"i araştırmakla yükümlü senatör McCarty'nin 9 Şubat 1950'de verdiği "titiz araştırma göstergesi" sayıya göre, 57 milyon 205 bin 081 "yıkıcı" kişi saptanmıştır. Rosenbergler de bu listededir. Mahkemeler göstermeliktir. Cezalar önceden belirlenmiştir. Dava boyunca her türlü devlet baskısı uygulanır. Sansürler, savunma hakkının tanınmaması, delillerin karartılması da dahil her şey. İdam cezası kesinleşmiştir.

Büyük bir kamuoyu oluşur onları kurtarmak için. Dünya genelinde hareket yükselir, çeşitli kampanyalar gerçekleştirilir. Bu kampanyalar idamların infazının dört kere ertelenmesine neden olur, ama idamları durdurmaz.

İdamları durduracak bir başka şey de "suçlarını", "itiraf" etmeleridir. İtiraf ettikleri anda idamdan vazgeçilecektir. Ancak Rosenbergler bunu kendilerine inanan kitlelere ihanet olarak görür ve reddederler. "Biz Amerikan faşizminin ilk kurbanlarıyız" der Rosenbergler. Ve boynu eğik yaşamı reddederek, onurlu bir ölümü seçerler. Çocuklarına, birgün kendilerini anlayacaklarını söyledikleri bir mektup bırakırlar ve elektrikli sandalyeye otururlar.

15-16 Haziran işçi direnişi yol göstermeye devam ediyor

15-16 Haziran, genel-grev ve genel-direnin yaşama geçtiği Türkiye işçi sınıfının en büyük eylemidir.

İki gün boyunca İstanbul ve İzmit'te üretimi durdurarak yollara dökülen işçiler, 4 şehit pahasına ve sarı sendikacılara rağmen AKP ve CHP hükümeti tarafından gerçekleştirilen sendikasızlaştırma saldırısına direndiler.

1970 yılında AKP ve CHP hükümeti Meclis'e 274 ve 275 sayılı kanun tasarılarını hazırladı. Bu tasarıya göre, 1963'te yürürlüğe giren İş Kanunu'nda değişiklikler yapılıyor ve işçilerin sendika seçme hakkı gasp ediliyordu. Bir anlamda o dönem işçilerin giderek büyüttüğü

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK yok edilmek isteniyordu. 13 Haziran 1970'de bu tasarı, cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.

O dönem işçi sınıfı hareketi yükselişe geçmişti. İşbirlikçi Türk-

İş'ten kopuşlar

başlamış ve DİSK'e akışlar hızlanmıştı. Burjuvazinin amacı, işçilerin bu akışını önlemektir. Bir anlamda işçilerin devrimcileşmesinin önünü kesmekti.

15 Haziran günü, yasaya tepki olarak Anadolu yakasında bir yürüyüş başladı. Kartal, Paşabahçe, Beykoz, Maltepe'den katılımlarla, Ankara yolu trafiğe kapandı. Gebze'den de yürüyüşler başladı. 16 Haziran'da ise, Avrupa yakasındaki fabrikalar eyleme geçti. Birçok semtten de yürüyüşe geçen kitleler valilik önüne ulaşmaya çalıştılar. Yürüyüşlere 75 bin dolayında işçi katıldı. Sokaklarda polisle, askerle çatışarak, bariyerleri aşarak yürüdüler dört bir koldan... Türk Demirdöküm, Rabak, Sungurlar, Derby, Elektrometal, Auer, Çelik Endüstrisi, Otosan, Arçelik ve Vita fabrikalarından yoğun katılımlar oldu. İşçilerin yanı sıra esnaf, öğrenciler ve semtlerden destek verdi, bu büyük direnişe...

15 Haziran akşamı Bakanlar Kurulu, gösterilerin olduğu illerde 60 günlük sıkıyönetim ilan etti ve sendikacıları tutukladı. Kolluk güçlerinin saldırıları sonucu Mutlu Akü fabrika işçisi Yaşar Yıldırım, Vinteks işçisi Mustafa Bayram, Cevizli Tekel işçisi Mehmet Gıdak ve esnaf Doğukan Dere öldüler. Eylemlerin ardından da Hüseyin Çapkan ve Necmettin Giritoğlu adlı işçiler de yaşamlarını yitirdiler.

Olayların gelişiminden korkan DİSK de işçilere evlere dönme çağrısında bulundu. Bu tutumuyla eylem kırıcılığı rolü üstlendi. Dönemin DİSK başkanı Kemal Türkler'in radyodan yaptığı çağrılara rağmen, işçiler sokaklarda çatışmaya devam ettiler.

Burjuvazi, bu büyük direnişin ardından yasayı iptal etmek zorunda kaldı. Bununla birlikte işçi sınıfının gücünden duyduğu korku daha da arttı. 12 Mart 1971 darbesini örgütleyerek, işçileri devrimci önderlerden soyutlamaya girişti. İşçiler, bir süre sessizliğe gömüldü fakat ardından çok daha güçlü ve kararlı bir şekilde sokaklara döküldüler, grevler ve direnişler örgütlediler.

15-16 Haziran, işçi ve emekçiler mücadelesinde bugün de alınacak derslerle doludur. Bugün krize karşı yükselen eylemlerde giderek artan "genel grev-genel direniş" sloganı, 15-16 Haziran'da yaşam bulmuştur. Bu büyük işçi direnişi, bugünkü mücadelede de yol göstermeye devam ediyor.

*Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Aplansız geliyor aklıma*

*Neredeyse gün doğacaktı
Herkes gibi kalkacaktınız
Belki daha uykunuz da vardı
Geceniz geliyor aklıma*

*Sevdiğim çiçek adları gibi
Sevdiğim sokak adları gibi
Bütün sevdiklerimin adları gibi
Adınız geliyor aklıma*

*Rahat döşeklerin utanması bundan
Öpüşürken o dalgınlık bundan
Tel örgünün deliğinde buluşan
Parmaklarımız geliyor aklıma*

*Nice aşklar arkadaşlıklar gördüm
Kahramanlıklar okudum tarihte
Çağımıza yakışır vakur, sade
Davranışınız geliyor aklıma*

*Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu unutulur şey değil
Çaresiz geliyor aklıma*

Melih Cevdet Anday

☆ 1 Haziran 1971-Hüseyin Cevahir İstanbul Maltepe'de çatışmada şehit düştü.

THKP-C'nin Genel Komite üyelerinden biri olan Hüseyin Cevahir, şehir gerillası örgütlenmesi faaliyetlerinde yer aldı ve ilk dönem eylemlerin örgütlenmesini üstlendi. 29 Mayıs 1971'de Mahir Çayan'la gerçekleştirdikleri bir eylem sonrası İstanbul-Maltepe'deki bir evde kuşatıldılar. 3 gün boyunca polise direndiler. 1 Haziran'da polisin düzenlediği operasyonda Hüseyin Cevahir ölürken, Mahir Çayan yaralı olarak yakalandı.

☆ 2 Haziran 1991-Ahmed Arif öldü

1927'de Diyarbakır'da doğdu. Yazdığı şiirleri ve düşünceleri dolayısıyla birçok baskıyla karşılaşan ve cezaevinde yatan Ahmed Arif şiirlerini Hasretinden Prangalar Eskittim ve Yurdum Benim Şahdamarım adlı kitaplarında toplamıştır. Şiirleri geniş halk kitleleri tarafından bilinirken, bazıları da beste haline getirilmiştir. Şiirlerinde asıl olarak Kürt halkının acılarını, özlemlerini ve umutlarını anlatmıştır.

Öyle yıkma kendini / Öyle mahzun, öyle garip... / Nerede olursan ol / İçeride, dışarıda, derste, sırada / Yürü üstüne-üstüne / Tükür yüzüne celladın / Fırsatçının, fesatçının, hayının... / Dayan kitap ile / Dayan iş ile / Tırnak ile, diş ile / Umut ile sevdâ ile, düş ile / Dayan rüsva etme beni.

☆ 3 Haziran 1949-Mikhail Kalinin öldü

1875'de Petrograd'da doğdu. 14 yaşında devrimci düşüncelerle tanıştı. RSDİP'e katıldı. Menşevik-Bolşevik ayrışmasında Bolşevik saflarda yerini aldı. Ağır illegalite şartlarında çalıştı ve birçok kez tutuklandı, sürgünlere gönderildi. Her baskının ardından mücadelesini daha da üst boyutlara taşıdı. 1912 yılında MK yedek üyeliğine seçildi. Devrimden sonra Petrograd belediye başkanlığı yaptı. 1922'de Komünist Partisi Merkez Yürütme-si'nde yer aldı. 3 Haziran 1949'da hastalıktan öldü.

☆ 8 Haziran 1844-Silezyalı işçilerin ayaklanması

Almanya'nın en yoksul işçi bölgelerinden Silezya'da binlerce işçi kölece çalışma koşullarına karşı sokaklara

döküldü. Ayaklanan Silezyalı dokumacıların başkaldırısını ezmek isteyen Prusya gericiliği, işçilerin üzerine ateş açtı. 11 işçi öldü, yüzlercesi yaralandı. Kanlı bir biçimde bastırılan Silezya Ayaklanması, işçi sınıfının kapitalizme karşı önemli başkaldırılarından biridir.

☆ 13 Haziran 1969-Alpagut İşgali

Çorum'da bulunan ve Özel İdare tarafından işletilen linyit sektörü, kötü yönetilmeyi protesto eden işçiler tarafından işgal edildi. 786 işçi 34 gün boyunca oluşturdıkları komiteyle işyerini yönettiler ve bu sürede üretimi yüzde 50 oranında artırdılar.

☆ 16 Haziran 2005-MKP/HKO üyeleri Mercan'da Katledildi

Yapacakları kongre için Dersim'e giden MKP üyeleri, Mercan'da askeri operasyonla katledildiler. Katliamda kimyasal silahlar da dahil her türlü ağır silah kullanıldı. Saldırıda MKP'lilerden 17'si şehit düştü. MKP Genel Sekreteri Cafer Camgöz, Aydın Hambayat, Cemal Çakmak, Ökkeş Karaoğlu, Alaattin Ataş, Ali Rıza Sabur, Okan Ünsal, Zeynel Durmaz, Gülnaz Yıldız, İbrahim Akdeniz, Dilaver Benlitaş, Çağdaş Can, Cengiz Korkmaz, Mustafa Erkan, Handan Yeşil, Ahmet Bektaş ve İmam Aktunç katledildi. Bu katliamın ardından yapılan cenaze törenlerine binlerce kişi katılarak devrimcileri sahiplendi.

☆ 18 Haziran 1936-Gorki'nin öldürüldü

Kendisi de işçi olan ve çok yoksul bir çocukluk geçiren Sovyet yazar Maksim Gorki, emekçilerin yaşamlarını anlatan romanlar yazdı. Yaşamı boyunca hem devrimci savaşımın bir parçası oldu, hem de partili bir sanatçı olarak eserler verdi. Özellikle Ana adlı kitabı, gençlerin devrimleşmesinde önemli bir rol oynadı.

☆ 20 Haziran 1933-Clara Zetkin öldü

Emekçi kadınların mücadelesinde önemli bir yeri olan Clara Zetkin Alman Sosyal Demokrat Parti üyesiydi. Komüntern'de 8 Mart gününün Emekçi Kadınlar Günü olarak resmîleştirilmesine önderlik etti.

☆ 25 Haziran 2005- Kazım Koyuncu öldü

Karadeniz şarkılarını geniş kitlelere sevdiren Kazım Koyuncu, Çernobil sonrası Karadeniz'de yaygınlaşan kanser hastalığına yakalanarak öldü.

3 Haziran 1963-Nazım Hikmet öldü

Bütün hayatı mücadele içinde geçmişti Nazım'ın. Ülkesindeyken yaşamının büyük bir bölümünü cezaevlerinde geçirdi, diğer taraftan dünyanın pekçok ülkesini gezdi, gördü. 19 yaşında gittiği Sovyetler Birliği'nde devrim, sosyalizm ve sanat üzerine kapsamlı bir eğitim gördü. Sovyet sanatçılarından etkilendi. TKP üyesi olarak Türkiye'ye geri döndü. "Türkçe'yi en iyi kullanan edebiyatçı" olarak bilinir, ama şiirleri kendi dilinde yasaklıdır. Şiirlerinde çok güçlü bir devrimci coşku vardır. Onun şiirleri en yasaklı yıllarda bile elden ele dolaştı, devrim saflarına katılanların en güçlü motivasyon aracı oldu. 3 Haziran 1963'de Sovyetler Birliğinde öldü.

*Yaşamayı ciddiye alacaksın,
Hem de o derece, öylesine ki,
Mesela kolların bağlı arkadan, sırtın duvarda,
Yahut kocaman gözlüklerin, beyaz gömleğinle
Bir laboratuvarında insanlar için ölebileceksin,
Hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için,
Hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken
Hem de en güzel, en gerçek şeyin
Yaşamak olduğunu bildiğin halde.
Yani öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı,
Yetmişinde bile, mesela, zeytin dikeceksin,
Hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil,
Ölmekten korktuğun halde, ölüme inanmadığın için,
Yaşamak yani ağır bastığından.*

(...)

Diyelim ki, dövüşe ölmeye değer bir şey için

Diyelim ki cepheleyiz

Orada daha ilk hücumda, daha o gün

Yüzükoyun kapaklanıp ölmek de mümkün.

Acı hınçla bileceğiz bunu

Ama yine de çıldırısıya merak edeceğiz

Belki yıllarca sürececek olan savaşın sonunu...

Diyelim ki hapisteyiz,

Yaşımız da elliye yakın,

Daha da on sekiz sene olsun açılmasına demir kapının.

Yine de dışarıyla beraber yaşayacağız,

İnsanları, hayvanları, kavgası ve rüzgarıyla

Yani duvarın arkasındaki dışarıyla...

Yani nasıl, nerede olursak olalım

Hiç ölmeyecekmiş gibi yaşanacak...

Devrimcilere yakınlığı ile bilinen Kazım Koyuncu, Laz müziğini geliştirmede önemli bir rol oynadı.

☆ 27 Haziran 1905-Potemkin Ayaklanması

Dünyada ilk kez düzenli bir ordunun gemisinde yaşanan ayaklanmadır. 1905 Devrimi'nin başlangıcı oldu. Devrimin yenilgisinin ardından mürettebatıyla birlikte Romanya'ya sığınan gemi ancak 1917 devriminden sonra geri dönebildi.

☆ 28 Haziran 1926-ÇEKA başkanı Cerjinski öldü

Sovyetler Birliği'nde devrimin ardından karşı devrimcilerle mücadele etmek için kurulan ÇEKA'nın başında görevlendirildi ve iç savaş sırasında önemli başarılar elde etti.

☆ 30 Haziran 1925-Şeyh Sait ve 46 arkadaşı idam edildi

☆ 30 Haziran 1980-Çorum olayları başladı

Devlet eliyle organize edilen katliamlardan biridir Çorum. Gün Sazak'ın öldürülmesini bahane eden faşistler, alevilerin yoğun olduğu mahallelere saldırdılar. Katliam boyunca yine devlet ortada yoktu. 26 kişi öldürüldü, yüzlerce kişi yaralandı. 600 aile de Çorum'u terk etmek zorunda kaldı.

Haziran Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

17 Haziran 1984- Mehmet Fatih Öktülmüş

TİKB'nin kurucusu ve önderi olan Fatih, Metris cezaevinde gerçekleştirilen Ölüm Orucu eyleminde şehit düştü. Eylem 12 Eylül karanlığını parçalayan bir günışığı oldu. Eylemde Devrimci Sol savaşçıları Abdullah Meral, Haydar Başbağ ve Hasan Telci de şehit düştü.

30 Haziran 1980- Songül Kayabaşı

İstanbul-Kartal'da gerçekleştirilen 15-16 Haziran'ı anma eyleminin arkasından yakalandı, işkencede şehit düştü.

1 Mayıs'tan aldığımız güçle KRİZE KARŞI MÜCADELEYİ BÜYÜTMEMEYİ!

*Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) merkezi yayın organı
“İhtilalci Komünist”in Mayıs 2009 tarihli 67. sayısının başyazısını
güncel öneminden dolayı kısaltarak yayınlıyoruz.*

Kazanım, sanıldığı gibi her zaman somut, elle tutulur başarılarla olmaz. Bazen, hiçbir somut sonuç elde edilmeden de bir eylemin başarısından sözedilebilir. Hatta yenilgiyle bittiğinde bile, “kazanım” sayılacak eylemler, direnişler vardır. Burada kıstas, verdiği mesajlar ve geleceğe bıraktığı mirastır. Bunun dünyada ve ülkemizde birçok örneği bulunmaktadır. 1 Mayısın “emek ve dayanışma günü” olarak meclisin ezici bir çoğunluğu tarafından kabul görmesi, yıllardır verilen mücadelenin bir sonucuydu. Bu, devrim cephesinin önemli bir kazanımı olarak kaydedilmelidir. İkincisi, Taksim alanının 1 Mayıs'ta işçi ve emekçilere açılmasıdır ki, bu da 1 Mayıs'ın artan meşruluğu ile devletin geri adım atmak zorunda kalmasıdır.

2009 1 Mayıs, önemli bir kazanımla sonuçlandı. Bir yandan 1 Mayıs resmi olarak tatil ilan edildi, “emek ve dayanışma” günü olarak... Diğer yandan, yıllardır 1 Mayıs'lara yasaklı ilan edilen Taksim meydanı, işçi ve emekçilere açılmak zorunda kaldı.

Bu kazanım, hem devrimci harekete, hem de işçi-emekçi hareketine ayrı bir güç ve moral verdi. Faşizmin her tür baskı ve şiddetine rağmen, hedefe kilitlenildiğinde, bunun haklılığı ve meşruluğu ile hareket edildiğinde ve bu doğrultuda kararlı-istikrarlı bir tavır sergilendiğinde, başarılamayacak hiçbir şeyin olmadığını bir kez daha gösterdi. O yüzden 2009 1 Mayıs, “kazanmanın yolu” olarak bayraklaştırılmalı, mücadelenin diğer cephelelerinde de bir örnek olarak yükseltilmelidir. Aynı kararlılık ve tutarlılıkla hareket edildiğinde, yeni kazanımların elde edilmesi kaçınılmazdır çünkü.

Bunun başında da krize karşı mücadele durmaktadır. 1 Mayıs'tan çıkartılan derslerle ve 1 Mayıs zaferinin verdiği güç ve moral ile krize karşı yüklenildiğinde, daha ileri sonuçlar alınacağı şüphesizdir.

Krizin ilk patlak verdiği aylarda arka arkaya gerçekleşen direnişlerin bir kısmı bitmiş, bir kısmı da eski canlılığını yitirmiştir. Buna karşın yeni direnişler söz konusudur. Kriz devam ettiği sürece de çeşitli işyerlerinde dire-

nişler olacaktır. Önemli olan; biten direnişlerden doğru sonuçlar çıkararak, yeni direnişlerin daha ileriden başlayabilmesi ve kazanımla sonuçlanabilmesidir.

Her direniş, bir okuldur esasında. Hem direnişe katılanlar, hem de ona önderlik etmeye çalışanlar açısından, önemli derslerle dolu bir süreçtir. Fakat buralardan doğru dersler çıkarmak, kendiliğinden olmaz. Öncü güçlerin iradi çabasını gerektirir. **Kazanımları ve eksiklikleri doğru bir şekilde formüle etmek, bunu başta direnişçiler olmak üzere tüm işçi-emekçilere özümsetebilmek başarmalıdır.** Ki, sonraki direnişler, öncekileri aşabilsin, daha ileri sonuçlara ulaşabilsin...

“Kazanım” kavramını doğru kullanmak

2009 1 Mayıs üzerinden “kazanım” kavramı, çeşitli tartışmalara vesile oldu. Kimi devrimci hareketler, 2009 1 Mayıs'ı'nı kazanım olarak görmemekte, kimisi de “kısmi kazanım” demektedir. Bunu da tüm kitlenin Taksim'e giremeyeşine, sendikaların tutarlı davranmayışlarına bağlamaktadırlar. Daha ileri gidip devletin istediği oranda kitleyi Taksim'e aldığını, onunla yapılan pazarlıklar sonucu Taksim'e girildiğini savunanlar vardır. Türk-iş'in kuyruğuna takılıp Kadı-

köy'de 1 Mayıs'ı kutlayan EMEP'in kendi durumunu meşrulaştırmak için Taksim'e dönük saldırıları da benzer savları içermektedir. Belli ki bu salvo, bazı devrimci hareketleri de etkisi altına almıştır. Ama daha da önemli olan, “kazanım” kavramı konusundaki kafa karışıklığıdır.

Kazanım, sanıldığı gibi her zaman somut, elle tutulur başarılarla olmaz. Bazen, hiçbir somut sonuç elde edilmeden de bir eylemin başarısından sözedilebilir. Hatta yenilgiyle bittiğinde bile, “kazanım” sayılacak eylemler, direnişler vardır. Burada kıstas, verdiği mesajlar ve geleceğe bıraktığı mirastır. Bunun dünyada ve ülkemizde birçok örneği bulunmaktadır. Rusya'da 1905 devriminin yenilgisi, 1917 devrimini hazırlamıştır mesela. Bolşeviklerin doğru tutumları ve 1905'ten çıkardıkları dersler, büyük bir kazanım olarak sonraki mücadelenin seyrine ışık tutmuş ve devrimle taçlanmasını getirmiştir. Ülkemizde '68 hareketinin yenilgisi de öyledir. Hareketin önderleri katledilmiş ve devrim dalgası bastırılmıştır, fakat geriye öyle bir miras bırakılmıştır ki, hareket iki-üç yıl içinde kendini toparlayarak eskisinden çok daha kitlesel bir hal almıştır.

Kendi tarihimizden ise, bir bütün olarak 12 Eylül faşizmine karşı yükselttiğimiz direnişi, özel olarak da '84 yılındaki ölüm orucu eylemini gösterebiliriz. Örgütümüzün 12 Eylül yıllarındaki direnişi, onu büyütmüş, sonraki yıllarda daha kitlesel bir örgüt haline getirmiştir. Mehmet Fatih Öktülmüş yoldaşın başında bulunduğu '84 ÖO eylemi ise, somut hiçbir kazanım elde edilmeden bittiği halde, şehitler pahasına direnme kararlılığı ile, sadece zindanlar cephesinden değil, dışarıdaki mücadele açısından da yol gösterici olmuş ve 12 Eylül karanlığını yırtan bir rol oynamıştır.

2009 1 Mayıs'ına dönecek olursak; AKP hükümetinin 1 Mayıs'ı “emek ve dayanışma günü” olarak meclise getirmesi ve meclisin ezici bir çoğunluğu tarafından kabul görmesi, yıllardır verilen mücadelenin bir sonucuydu. Bu, devrim cephesinin önemli bir kazanımı olarak kaydedilmelidir. İkincisi, Taksim alanının 1 Mayıs'ta işçi ve emekçilere açılmasıdır

ki, bu da 1 Mayıs'ın artan meşruluğu ile devletin geri adım atmak zorunda kalmasıdır. Yıllardır 1 Mayısları Taksim'de kutlamak için çatışan komünist ve devrimci güçlerin ve son üç yıldır sendikaların da katılımıyla daha da güçlenen Taksim ısrarının başarısıdır.

İstanbul Valisi, 1 Mayıs'ların kendisi için bir kabaşa dönüştüğünü açıkça itiraf etti. Son iki 1 Mayıs'ta "hayatının en zor anlarını yaşadığını" söyledi. Vali şahsında devletin yaşadığı gerçek budur. Onlara geri adım attırtan da bu gerçektir. Dolayısıyla 2009 1 Mayısı, her iki yönden de (tatil ilan edilmesi ve Taksim'in açılması yönüyle) kazanımdır. Hem de somut, elle tutulur bir kazanım... 2007, 2008 1 Mayıs'larının "siyasal kazanımları", 2009'da somut kazanıma dönüşmüştür.

Her savaşın bir pazarlık aşaması vardır. Savaşan güçlerden kim üstünlüğü ele geçirmişse, pazarlık da onun lehine sonuçlanır. Pazarlığın yapılması, verilen savaşa gölge düşürmez, savaş gerçeğini ortadan kaldırmaz. Bütün mesele, pazarlığın savaşın dengelerine uygun bir şekilde yapılmasıdır. Cephe de elde edilen başarının, masada kaybedilmemesidir. 2009 1 Mayıs'ında yapılan pazarlıkta da, kazanan devrim güçleri olmuştur. Devletin "1 Mayısı tatil yaptık, Taksim'den vazgeçtin" çabaları da boşa düşmüştür. Taksim ısrarı korunmuş ve önemli bir gedik açılmıştır. Bu gediğin önümüzdeki yıllarda daha da açılması ve tüm engellerin kalkması da, bu yöndeki kararlı duruşun devamıyla sağlanacaktır.

Krize karşı direnişlerde kazanım

1 Mayıs'ta olduğu gibi, krize karşı mücadelede de kazanımı doğru bir şekilde ele almak, yerli yerine oturtmak, mücadelenin sonraki seyri açısından oldukça önemlidir. Bir direnişin kazanımıyla bitmesi, her zaman tüm taleplerinin karşılanması anlamına gelmez. Kimi direnişlerde taleplerinin bir kısmı karşılanmakta, kimisinde ise hiç biri karşılanmadan bitebilmektedir. Burada ölçü, taleplerin ne kadarının karşılanıp karşılanmadığı değil; o direnişin, işçilerin bilinç ve örgütlülük düzeyini ne kadar yükseltip yükseltmediğidir.

Her direnişin öğretici yönleri olduğu kesindir. Ama bunların doğru biçim-

Hemen her direniş, her eylem sonrasında, iki uç değerlendirme ile sık sık karşılaşırız. Kimisi, tüm talepler karşılanmayana kadar, eylemi başarılı görmüyor. Kimisi de talepler kabul edilmediği ve üstelik işçilerin demoralize olduğu, dağılma ve güvensizliğin yayıldığı koşullarda bile "başarı", "kazanım" gibi ayakları yere değmeyen değerlendirmeler yapabiliyor. Böyle yapınca, yaşanan moral bozukluğunu düzelttiğini sanıyor. Oysa gerçeklerin çarpıtıldığı bir yerde, doğru dersler çıkarılamaz. Birçok eksiğin ve yanlışın üstü kapatılmış olur sadece. Bunun da ne işçilere, ne de devrimci harekete bir yararı dokunur. Aksine eksiklerin aynen korunmasına, yanlışların tekrar edilmesine yol açar ki, daha büyük bir zarar verir.

de işlenmesi gerekir. Aksi halde karamsarlık ve umutsuzluk da doğurabilir. Yenilgiyle ya da kısmi başarıyla biten direnişlerde, bu olasılık çok daha güçlüdür. Burada yenilginin dersleriyle donanmak, çok daha büyük önem kazanır. Tarihte birçok örneğinin yaşandığı gibi, savaşılar yaşanmış bir yenilgi, kolay elde edilen bir başarıdan, daha yararlı olabilir. Yenilgi vardır, yenilgi vardır çünkü... Teslim olarak yenilmekle, direnerek yenilmek arasındaki fark, geleceği tayin edecek önemdedir. Ve aslolan da yenilgileri, zaferlerin basamağı haline getirebilmektir.

Direnışler, -yenilgiyle bitse de- işçi ve emekçilerin bilinç ve örgütlülük düzeyini yükseltiyorsa, etrafına moral ve güç aşıyorsa, bu bir "siyasal kazanım"dır. Fakat taleplerin önemli bir kısmı kabul edildiği halde, işçi ve emekçilerin bilinç ve örgütlülüğünde önemli bir farklılık olmuyorsa ve sonrası direnişler için bir esin kaynağı haline gelemiyorsa, gerçek anlamda bir kazanımdan söz edilemez.

Bilindiği gibi bugün birçok direniş, sarı sendikacıların elinde "hukuk mücadelesi"ne indirgenerek eritilmektedir. Bu sürecin sonunda bazı haklar alınsa da, militan bir direnişle elde edilen kazanımlarla aynı etkiyi yaratmaz, yaratamaz...

Buradan, yenilgiyle biten bütün direnişlerin, "siyasal kazanım" elde ettiği sonucu da çıkarılmamalıdır. Tabi ki her direnişin öğretici yanları bulunmaktadır. Fakat bu durum, tek başına "siyasal kazanım" anlamına gelmez. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, kendine güvensizliğe, umutsuzluğa da dönüşebilir. Onun için bir direnişin başarısı, nasıl ki, somut kazanımlarla ölçülemez ise, bitimi de "kazanım", "başarı", "zafer" gibi ayakları havada abartılı tanımlarla karşılanamaz. Her biri kendi özgüllüğü içinde ele alınmalı ve nesnel bir bakışla doğru bir analize tabi tutulmalıdır.

Ne yazık ki, hemen her direniş, her eylem sonrasında, bu iki uç değerlendirme ile sık sık karşılaşırız. Kimisi, tüm talepler karşılanmayana kadar, eylemi başarılı görmüyor. Kimisi de talepler kabul edilmediği ve üstelik işçilerin demoralize olduğu, dağılma ve güvensizliğin yayıldığı koşullarda bile "başarı", "kazanım" gibi ayakları yere değ-

meyen değerlendirmeler yapabiliyor. Böyle yapınca, yaşanan moral bozukluğunu düzelttiğini sanıyor. Oysa gerçeklerin çarpıtıldığı bir yerde, doğru dersler çıkarılamaz. Birçok eksiğin ve yanlışın üstü kapatılmış olur sadece. Bunun da ne işçilere, ne de devrimci harekete bir yararı dokunur. Aksine eksiklerin aynen korunmasına, yanlışların tekrar edilmesine yol açar ki, daha büyük bir zarar verir.

Tabi ki direnişlerde asıl amaç, hem siyasal, hem de somut başarılar elde etmektir. Siyasal kazanımlara, somut başarılar da eklenince, yani kazanım gözle görülür bir hal alınca, kitleleri etkilemesi ve sonrakilerin önünü düzlemesi çok daha kolay olur. "Siyasal kazanım" tanımı da, yenilgilerin üstünü örtmek için kullanılan bir tanım olmamalı, bunun altı iyi bir şekilde doldurulmalıdır. Bize gerekli olan, gerçeklerdir. Sadece herkesin gördüğünü değil, göremediği gerçekleri de ortaya koymak ve gösterebilmektir. İşçi ve emekçi hareketine yararlı olabilmek, her şeyden önce bu gerçekleri açığa çıkarmayı ve kavratmayı gerektirir. Önderlik misyonunun da ilk şartı budur.

Yeni mücadele biçimleri

Krizle birlikte yeni "mücadele biçimleri" gündeme gelmiştir. Ki bu biçimler, oldukça radikal biçimlerdir. Krizin patlak verdiği günden bu yana en sık başvuru biçimlerinden birisi, fabrika işgalleridir. Diğer ise, patronların ya da genel müdürlerin rehin alınmasıdır. Özellikle Avrupa ülkelerinde artan bu biçimler, ülkemizde de görülmektedir.

Mücadele biçimlerinde görülen bu radikalleşme, işçi ve emekçilerin davalarının haklılığına inanması ve bunun toplumun ezici çoğunluğu tarafından da meşru görülmesiyle bağlantılıdır. "Krizin sorumlusu kimse, faturayı onlar ödesin" yaklaşımı, geniş kitlelerin hak verdiği, desteklediği bir yaklaşımdır. Buna karşın faturanın işçi-emekçilere kesilmesi, işten çıkarmaların ve ücretlerde düşüşün artması, her tür radikal biçimi devreye sokma hakkını vermekte ve bu durum, kitlelerin geniş bir kesimi tarafından da onay görmektedir.

Öte yandan bu koşullarda kazanmanın başka da bir yolu kalmamıştır. Ke-

limenin gerçek anlamıyla “ölümüne direniş” sergilemeyen, kolay kolay sonuç alamamaktadır. Mersin liman işçilerinin, patronun işyerine sokmaya çalıştığı taşeron firmanın arabalarının önüne yatmaları, grevlerinin kırılmasına izin vermemeleri, bunun son örneğidir. Limana hızla girmeye çalışan otobüslerin önüne atılarak, onları durdurmaya çalışmaları, ya da limanın en üst noktasına çıkıp intihar girişiminde bulunmaları, geldikleri durumu göstermesi bakımından da oldukça çarpıcıdır. Patronların yardımına koşan polise de karşı koymuşlar, arkadaşlarının gözaltına alınmasına direnmişlerdir. Bu büyük direnişin ardından liman işçilerinin grevi başarıyla bitmiştir.

İşçi sınıfı, işgaller, rehin almalar, ölümüne direnişlerle, krize karşı mücadeleyi giderek radikalleşen eylem biçimleriyle yükseltirken, küçük üreticiler de yeni biçimlerle sahneye çıkmaktadır. Daha önce büyük mitinglerle ya da ürettikleri ürünleri imha ederek tepkilerini ortaya koyan küçük üreticiler, kriz sonrasında bağlı bulundukları birliklere baskınlar düzenlemeye başlamıştır. Geçtiğimiz günlerde Fiskobirlik’ten alacakları parayı alamayan fındık üreticileri, Fiskobirlik’e bağlı bir markete girerek alışveriş yapıp para vermeden çıktılar. Küçük üreticilerin birliklerden alacaklarını bu şekilde tahsil etmeye kalkmaları, yöneticileri telaşlandırdı, ardından her birine yüz TL’lik çekler vererek, alış-verişlerini bu şekilde yapmaları istendi.

Hatırlanacaktır, büyük marketlerin basılıp, yiyeceklerin dağıtılması, geçtiğimiz aylarda Yunanistan’da gerçekleşen eylemlerde gündeme gelmişti. Benzer biçimler, 2001 krizinde Latin Amerika ülkelerinde yaşandı. Elbette biz, yağmalama biçimini alan market baskınlarını değil, daha örgütlü ve kitlesel biçimde yapılan baskınları öne çıkarmalıyız. Kendiliğinden ve kitlelerin adeta birbirini ezerek yapılan yağmalar, (ki Latin Amerika örnekleri daha çok böyleydi) ahlaki düşkünlüğü, bencilliği arttırırken, örgütlü-planlı ve kitlesel baskınlar, kendine güveni ve kolektif hareketi geliştirir. Öte yandan ’80 öncesi küçük-burjuva örgütlerin büyük marketleri basarak karaborsa durumunda olan yağ, şeker, çay gibi maddeleri, gecekondulara mahallelere getirip dağıtması gibi eylemler yerine, kitlelerin böyle yerleri

İşgallerden, rehin almalara, ölümüne direnişlerden market baskınlarına, krize karşı mücadele, yeni ve radikal eylem biçimleriyle yükselmektedir. Bunlara, önümüzdeki dönemde daha yeni biçimler eklenecek, veya varolanlar çeşitlenerek zenginleşecektir. Bunları iyi bir şekilde tahlil etmek ve doğru bulduklarımızı öne çıkarmak, krize karşı mücadelenin doğru bir rotada yükselmesine yardımcı olacaktır. Aksi halde işsiz ve aç kalan yığınlar, kendiliğinden bir şekilde sokaklara çıkacak, önüne gelen her şeyi yıkacak, fakat devrimci bir önderlikten yoksun olduğu için, bu isyanları sonuçsuz kalacaktır.

basıp, el konulan malzemelerin bir komite tarafından hakkaniyetli bir şekilde dağıtılmasını sağlamak, mücadelenin gelişimi açısından çok daha yararlı olacaktır. Kimi devrimci hareketlerin krize karşı mücadele biçimi olarak Latin Amerika türü market baskınlarını öne çıkarmaları doğru değildir. Buna karşın fındık üreticilerinin Fiskobirlik’e ait bir satış mağazasını basıp, kendi ürünlerine el koymaları, son derece yerinde ve etkili bir eylem biçimidir.

İşgallerden, rehin almalara, ölümüne direnişlerden market baskınlarına, krize karşı mücadele, yeni ve radikal eylem biçimleriyle yükselmektedir. Bunlara, önümüzdeki dönemde daha yeni biçimler eklenecek, veya varolanlar çeşitlenerek zenginleşecektir. Bunları iyi bir şekilde tahlil etmek ve doğru bulduklarımızı öne çıkarmak, krize karşı mücadelenin doğru bir rotada yükselmesine yardımcı olacaktır. Aksi halde işsiz ve aç kalan yığınlar, kendiliğinden bir şekilde sokaklara çıkacak, önüne gelen her şeyi yıkacak, fakat devrimci bir önderlikten yoksun olduğu için, bu isyanları sonuçsuz kalacaktır.

Krize karşı mücadeleyi büyütmek

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin arifesindeyiz. Türkiye işçi hareketinin en büyük eylemi olan bu direniş, kriz koşullarında çok daha anlamlı hale geliyor.

15-16 Haziran, önderlik boşluğu ve sendikal ihanet boyutuyla da önemli dersler içeren bir direniştir. Ne yazık ki, benzer sorunlar, bugün krize karşı mücadelede de yaşanıyor. Krize karşı patlak veren birçok direniş, devrimci bir önderlikten yoksun. Öte yandan işçilerin iç örgütlülüğü de zayıf olunca, direnişlerin kaderini, faşist-gerici ya da reformist sendikacılar belirliyor. O yüzden de birçok direniş, ya mahkeme koridorlarında eritiliyor, ya da birkaç hak kırıntısıyla bitiriliyor.

Krize karşı mücadelenin başarısı için, işçilerin taban örgütlerinin kurulması ve direnişlerin esas olarak bu komitelerce yürütülmesi, olmazsa olmazdır. Varolan sendikaların bugünkünden daha ileri tavırlar sergilemesi de ancak bu sayede mümkündür. Bunun için genel olarak işçi-emekçi hareketiyle, özelde krize karşı yükselen direnişlerle, komünist ve devrimcilerin bağ-

larının gelişmesi şarttır. Fakat ne yazık ki, direnişlere ilgide bile gözle görülür bir düşüş görülmektedir. Direnişlerin ilk patlak verdiği andaki ilgi ve destek, süre uzadıkça azalmakta, bu da sendikacıların daha rahat at oynatmalarını getirmektedir.

(...) Direnişlerle ve direnişçi işçilerle bağ kurmak, ilk başta direniş yerlerine sürekli biçimde gidip-gelmeyi, direnişin nedenlerini, güçlü ve zayıf yanlarını kavramayı, buna bağlı olarak direnişin başarısı için nelere dikkat edilmesi gerektiğini çıkarmayı gerektirir. Kaldı ki, bizlerin görevi, sadece ziyaretle, destekçilikle sınırlı olamaz... Kimi direnişlere ilgimiz daha fazla olmuştur. Bunlar basınımda da yer almaktadır. (...)

Kısacası, direnişin ruhuna hakim olunmalıdır. Ve tabi herhangi bir destekçi olarak değil, oraya önderlik etme bakış açısıyla gidilmelidir. Fakat bu genel geçer doğruları sıralamakla olmaz. Her direnişin kendine özgü yönleri vardır. Bunlara hakim olmalı, somut önerilerle ve ikna edici bir tarzla yaklaşılmalıdır. Yanı sıra biten her direniş, nedenleriyle birlikte değerlendirilmeli, sonraki direnişlere yol açıcı olması için artıları ve eksileri birlikte işlenmelidir.

Bu şekilde yaklaşılsa ancak, krize karşı mücadelede gerek siyasal, gerekse örgütsel-pratik olarak kendimizi geliştirmiş, işçi ve emekçilerin önünü açmaya başlamış oluruz.

Sadece başladığı veya canlı olduğu anlarda değil, sonraki zamanlarda ve geri düştüğü anlarda da direniş yerlerine ilgimizi kaybetmememiz gerekir. Sınıf hareketiyle bağ kurmada sabır ve istikrar, belirleyici öneme sahiptir. Unutulmamalıdır ki, kayaları delen, damlaların gücü değil, sürekliliğidir. İşçi sınıfı ile bağ kurmak ise, en başta direniş yerlerine istikrarlı biçimde gitmekten ve yukarıda sıraladığımız gibi direnişin ruhuna hakim olmaktan geçmektedir...

1 Mayıs’tan aldığımız güçle krize karşı mücadeleye daha yakından ilgi göstermeli, onun güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koyarak, önderlik etmeye çalışmalıyız. Sadece krize karşı mücadelenin doğru bir hatta gelişmesi açısından değil, işçi-emekçi kesimlerle bağlarımızı geliştirmek açısından da bu yönde çalışmamız her mesafenin, büyük bir önemi olacaktır.

Mehmet Fatih Öktülmüş Yaşıyor!

**ÖLÜM ORUCU ŞEHİTLERİ
ÖLÜMSÜZDÜR!**